དཀར་ཆག།

ཨང་	དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
༡	ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པ། རིམས་ཀྱི་ཚ་བ་བལ་ནད་བཅོས་པ།	༡-༣༩
༢	ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། འབྲུམ་པའི་རིམས་བཅོས་པ།	༣༩-༤༣
༣	ལེའུ་ཉེར་ལྔ་པ། རྒྱུ་གཟེར་བཅོས་པ།	༤༣-༥༣
༤	ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པ། གག་ལྷོག་བཅོས་པ།	༥༤-༧༠
༥	ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ། ཆམ་རིམས་བཅོས་པ།	༧༠-༧༩

ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པ། རིམས་ཀྱི་ཚ་བ་བལ་ནད་བཅོས་པ།

༄༅། །རིམས་ནད་གསོ་བའི་ལེའུའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་བསྙབ་པར་ཞུས་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །

ཇི་ལྟར་བསྙབ་པར་ཞུས་པ།

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། །རིམས་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ལས་བྱུང་། །ངོ་བོ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལས་མིང་དུ་བཏགས། །རིམས་ལ་དབྱེ་བའི་ནད་རིགས་དུ་ཞིག་མཆིས། །མངོན་ཚུལ་མི་འགྱུར་རྟགས་ནི་ཇི་ལྟར་འོང་། །དེ་ལ་བཅོས་ཐབས་རྣམ་པ་དུ་ཡི་བཅོས། །འཚོ་མཛད་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པ་ལས། །ཞེས་པ་སྨོས། དེ་མ་ཁད་དེ་ནས་སླར་ཡང་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་བོད་ཚིག་གི་སྔ་དྲངས་ནས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། རིམས་ཞེས་བྱ་བའི་ནད་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་འདྲ་ཞིག་ལས་བྱུང་དེའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལ་བརྟེན་པ་ནས་མིང་དུ་བཏགས་པ་དང་། རིམས་དེ་ལ་དབྱེ་བའི་ནད་ཀྱི་རིགས་ནི་དུ་ཞིག་མཆིས་ཤིང་། དེའི་མངོན་པའི་ཚུལ་དང་མི་འགྱུར་བའི་རྟགས་ནི་ཇི་ལྟར་དུ་འོང་། དེ་ལ་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡིས་བཅོས་སོགས་ལུས་ཅན་གྱི་ཚེ་སྲོག་འཚོ་བར་མཛད་པའི་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོས་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་ལས།

དེའི་ལན་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པ་སྨོས། དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྤྱི་དོན་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་ནན་གྱིས་ཚུར་ཡང་བོས་ནས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

དེ་ལ་རིམས་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། རྐྱེན། ངོ་བོ། མིང་། དབྱེ་བ། རྟགས། བཅོས་ཐབས་བཅས་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ནོ། །

དང་པོ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞི་མཐུན་དུ་བསྟན་པ།

དེ་ལའང་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་བསྟན་པ་དང་། ཆ་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

༡ དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་བཤད་པ།

རིམས་ཞེས་བྱ་བའི་ནད་འབྱུང་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི། །ལྔ་བརྒྱ་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་གྱུར་ཙ་ན། །མི་རྣམས་འདོད་པའི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྤྱོད། །སྔགས་པ་རྣམས་ནི་རྡོ་རྗེའི་ནང་དམེ་དར། །དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་ནི་སྡེ་འཁྲུག་བྱེད། །མུ་སྟེགས་བན་བོན་རྣམས་ནི་ཐོར་ཁ་འཕེན། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་མནའ་འཐབ་ཤན་དམར་བྱེད། །དེ་དུས་མ་མོ་མཁའ་འགྲོ་ཀུན་འཁྲུགས་ཏེ། །ནད་ཀྱི་ཁ་ལྷངས་སྤྲིན་དུ་ཆགས་པ་ལས། །བལ་ནད་རྒྱུ་གཟེར་གག་ལྷོག་འབྲུམ་ནག་འབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། རིམས་ཞེས་བྱ་བའི་ནད་འདི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་བཻ་ཌཱུར་དཀར་པོ་མ་བུ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་བཅུའི་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ཞེས་རིམ་གྱིས་དམན་པའི་གོ་བ་དེ་སྐད་ཆར་གྱུར་ཙ་ན་མི་རྣམས་རང་བདེ་འདོད་པའི་དབང་གིས་དམ་པའི་ལམ་ལས་ལོག་པ་བཤད་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མི་དགེ་བ་བཅུ་སོགས་སྤྱོད་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་ལ་སྤྱིར་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས་སྔགས་གསར་རྙིང་ལ་བཞུགས་པའི་སྔགས་པ་རྣམས་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པར་བཞུགས་པའི་དམ་ཚིག་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་བླང་དོར་ནོར་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ནང་ཁྲུལ་དུ་སྲོག་གམ་ཐ་ནའང་ལུས་ལ་གནོད་པའི་དམེ་སོགས་དང་། མདོ་བཞུགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ཐོས་བསམ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་རང་རང་གི་ལྟ་གྲུབ་སོགས་ཕྱོགས་སྡེ་དང་ཕྲན་ཚེགས་ཁམས་ཚན་སོགས་ཆུང་ངུ་ཡང་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་འཁྲུག་པར་བྱེད། འཕགས་ཡུལ་དུ་མུ་སྟེགས་པ་དང་བོད་དུ་ཆ་མཐུན་རྟོག་ལྡན་དང་མཆོད་གནས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་བརྩེ་དང་བོན་པོ་སོགས་ཀྱང་མདོན་སྤྱོད་འདོད་པ་རྣམས་ནི་བསྟན་ལ་གནོད་ཅིང་ཞིང་བཅུར་མ་ལྡོས་པར་རང་སྣང་ཕྲ་མོར་དྲག་པོའི་ལས་བསྐྲུལ་བའི་ཐོར་ཁ་འཕེན། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་དཀོན་མཆོག་དང་ལྷ་འདྲེ་དཔངས་བཙུགས་ཀྱི་མནའ་བོར་ནས་ཟ་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྷ་འདྲེ་ཀླུ་གཉན་གནས་སར་དཀར་དམར་གྱི་ཐབ་གཞོབ་དང་ཤན་དམར་ཞེས་སྲོག་གཅོད་ཤ་ཁྲག་འབབས་བཅོག་གི་ལས་བྱེད་པ་དར་བ་དེའི་དུས་སྲིད་པ་སྐྱེ་འཇིག་ལ་དབང་བའི་མ་མོ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ཀུན་འཁྲུགས་ཏེ་རིམས་གཙོར་གྱུར་གྱི་ནད་ཀྱི་ཁ་ལྷངས་མདོག་སེར་པོ་དམར་པོ་ནག་པོ་རྣམས་བཏང་བས་སྤྲིན་པ་ལྟར་དུ་ཆགས་པ་ལས་བསོད་ནམས་དམན་པའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐོག་སྟེ་སེར་པོ་ལས་བལ་ནད་དང་ཆམ་པ་དམར་པོ་ལས་རྒྱུ་གཟེར། ནག་པོ་ལས་གག་ལྷོག་དང་འབྲུམ་ནག་སོགས་དུས་སྙིགས་མ་ལ་མིང་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལང་བ་འབྱུང་ངོ་། །

༢ ཆ་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་བཤད་པ།

གཞན་ཡང་དུས་བཞིའི་འབྱུང་བ་དམན་ལྷག་ལོག །དྲག་ཤུལ་དྲི་དུགས་ཁྲོ་འཛིགས་མྱ་ངན་འདོད། །ཁ་ཟས་མ་སྙོམས་པ་ཡིས་རིམས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་རྐྱེན་ལྟ་བུ་ནི་དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་དེ་ནམ་ཟླ་དུས

བཞིའི་འབྱུང་བ་བཤད་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་དམན་ལྟག་ལོག་པ་དང་སྤྱོད་ལམ་དྲག་ཤུལ་བྱས་པའི་རིགས་དང་ནད་དེས་ན་ནས་ཡུན་སོང་བའི་ནད་དྲི་དང་འབྱུང་པོའི་དུགས་ཀྱི་གཟེར་འཕོག་པ་དང་རྒྱུད་ལ་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་སྐྱེས་པས་ཁྲོ་བ་དང་གཏི་མུག་ཅན་སེམས་ཞུམ་པའི་དབང་གིས་འཇིགས་སྐྲག་དང་ཡིད་གཙུགས་སོགས་དང་བྲལ་བས་སྨྱོ་དན་གྱིས་སེམས་གདུངས་པ་དང་ཡུལ་སོགས་ལ་འདོད་པར་ཆགས་པ་གོང་གི་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་སོགས་དུག་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་དེ་ལྟར་དོར་ཏེ་སྨྱོ་དན་འདོད་ཅེས་པ་ཀླུང་གྲུད་པའི་སྨྱོ་དན་འདོད་པའི་རྐྱེན་དང་ཁ་ཟས་བསིལ་དྲོད་འགྲངས་ལྟོགས་སོགས་མ་སྙོམས་ཤིང་ལུས་ཁམས་དང་མི་མཐུན་པ་བསྟེན་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པའི་རིམས་སུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ། ངོ་བོ་བསྟན་པ།

རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་ཡིས་མཁྲིས་པའི་མེ་དྲོད་བསླང་། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་ཡིས་ལུས་ཀྱི་མཁྲིས་པའི་མེ་དྲོད་བསླང་ཞིང་ཚེར་སྐྱེད་པ་ནི་རིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། མིང་གི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ།

རྫུལ་ལ་བབས་ནས་བད་ཀན་མཁྲིས་པ་རླུང་། །འཇུག་སྒོ་དྲུག་ཏུ་རིམ་པས་འཇུག་པ་འདམ། །དྲིས་ཤོག་ཡམས་སུ་རིམས་ཀྱིས་འགོས་པའི་ཕྱིར། །རིམས་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མིང་དུ་བཏགས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ལ་འབབ་དུས་ཐོག་མར་སྐྱི་ལ་གནས་པའི་རྫུལ་ལ་བབས་དེ་ནས་བད་ཀན་མཁྲིས་པ་རླུང་གསུམ་ལ་རིམ་པས་འབབ་ཅིང་ཐོག་མར་ནི་མིག་རྣ་བ་སྣ་ཁ་ཆུ་སོ་བཤང་ལམ་སྟེ་སྒོ་དྲུག་དང་། ཕལ་ཆེར་སྣ་ཁོ་ན་ནས་ཞུགས་པ་ནང་གི་འཇུག་སྒོ་ཤ་ཕྲགས་རྩ་རུས་དོན་སྣོད་དྲུག་ཏུ་རིམ་པས་འཇུག་པ་འམ་ནད་དེའི་དྲི་མ་དངོས་དང་ནད་ཡོད་ས་ནས་དུ་བ་རླུང་སོགས་དྲིས་ཤོག་ན་ཡམས་ཐབས་སུ་རིམ་གྱིས་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་འགོས་པའི་ཕྱིར་ན་རིམས་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ།

བཞི་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དེ་ལ་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། སྒོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

༡ སྤྱིའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དབྱེ་བ་བལ་ནད་འབྲུམ་བུ་རྒྱུ་གཟེར་དང་། །གག་ལྷོག་ཆམ་པའི་རིམས་དང་རྣམ་པ་ལྔ། །དེ་ལ་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་འོག་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་བ་བལ་ནད་དང་འབྲུམ་བུ་དང་རྒྱུ་གཟེར་དང་གག་ལྷོག་དང་ཆམ་པའི་རིམས་དང་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་བཟུང་བའི་དོན་ཏེ་དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྔ་པོ་དེ་ལས་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་ནི་འོག་ཏུ་སོ་སོའི་ལེའུར་སྟོན་ལ།

༣ སྒོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

བལ་ནད་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །བབས་ས་གནས་དང་སྨྱུར་ཏེ་དབྱེ་བ་དང་། །རིམ་པ་དུས་དང་སྦྱར་ཏེ་དབྱེ་བ་དང་། །ནད་གཞི་རིགས་དང་སྦྱར་ཏེ་དབྱེ་བ་གསུམ། །དེ་ལ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་པ་དང་། །གཉན་རིམས་ཞེས་བྱ་རྣམ་པ་ལྔ་རུ་བཤད། །འདར་བུ་ཡེར་བུ་རླུང་གི་རིམས་ཡིན་ཏེ། །ལིབ་ཆན་ཀླད་གཟེར་ཞེས་བྱ་མཁྲིས་པའི་རིམས། །རྨོངས་བུ་ལྐུགས་པ་བད་ཀན་རིམས་སུ་བཤད། །འདུས་རིམས་དབྱེ་བ་རྒྱུན་རིམས་དྲག་པའི་རིམས། ། ཉིན་གཅིག་ཉིན་གསུམ་ཉིན་བཞི་རྣམ་པ་ལྔ། །མཁྲིས་པ་རྩར་རྒྱུག་རིམས་དང་ཀླད་གཟེར་དང་། །རིམས་སྨྱོན་ཏྲེ་ཏྲེ་ཧོས་སུ་བཏགས་པ་གསུམ། །དོན་མཐུན་གཉན་རིམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བལ་ནད་འདི་ལ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བབས་པའི་གནས་དང་སྦྱར་ཏེ་དབྱེ་བ་དང་རིམ་པའི་དུས་དང་སྦྱར་ཏེ་དབྱེ་བ་དང་ནད་གཞི་གང་ཡིན་གྱི་རིགས་དང་སྦྱར་ཏེ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས་དེ་ལ་ཡང་འབབ་པ་དང་རིམ་པ་དུས་གཉིས་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིང་ནད་གཞི་རླུང་དང་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་དང་འདུས་པ་དང་གཉན་གྱི་རིམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔ་རུ་བཤད་པ་ལས་འདར་བུ་དང་ཡེར་བུ་གཉིས་རླུང་གི་རིམས་ཡིན་པ་སྟེ་ལི་བཙན་དང་ཀླད་གཟེར་ཞེས་བྱ་བ་མཁྲིས་པའི་རིམས་དང་རྨོངས་བུ་དང་ལྐུགས་པ་བད་ཀན་གྱི་རིམས་སུ་བཤད་པ་དང་འདུས་པའི་རིམས་ལ་དབྱེ་བ་རྒྱུན་གྱི་རིམས་དང་དྲག་པའི་རིམས་དང་ཉིན་གཅིག་པ་དང་ཉིན་གསུམ་པ་དང་ཉིན་བཞི་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔ། མཁྲིས་པ་རྩར་རྒྱུག་བའི་རིམས་དང་ཀླད་གཟེར་དང་རིམས་སྨྱོན་པ་ཏྲེ་ཏྲེ་ཧོས་སུ་བཏགས་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དོན་དང་མཐུན་པར་གཉན་རིམས་ཡིན་ཡང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན།

ལྔ་པ། རྟགས་བཤད་པ།

རྟགས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ངོས་ཟིན་པའི་རྟགས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

༡ སྤྱིའི་རྟགས་བཤད་པ།

སྤྱི་ལ་མ་སྨིན་རྒྱས་དང་སྟོངས་པ་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་ལའང་མ་སྨིན་པ་དང་རྒྱས་པ་དང་སྟོངས་པ་དང་གསུམ་མོ། །

༡ མ་སྨིན་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

དང་པོ་མ་སྨིན་རིམས་ཀྱི་མཚོན་ཚུལ་ནི། །ཕྲུམ་སེར་ཡུན་རིང་མགོ་རྐང་ཚིགས་གཞི་ན། །ལུས་སྤྱི་སྙིད་སྐྱུར་རྨི་ལམ་ཟ་ཟེ་མང་། །གཡལ་མང་ན་བ་འཐིབས་ལ་ཤེས་པ་མྱོས། །ཉི་མ་སྐྱེག་ཅིང་ཁྲུད་པར་སྲོད་ལ་ན། །ཁ་ཁ་མགོ་

བོ་ན་ཞིང་དང་ཀ་འགག །རྩ་རྒྱུད་ཕྲ་མགྱོགས་གཡོ་ཞིང་ཆུ་མདོག་རྙོག །ཅེས་པ་སྟེ། དང་པོ་མ་སྨིན་པའི་རིམས་ཀྱི་མངོན་པའི་ཚུལ་ནི་ཕྲུམ་སེར་ཏེ་གྲང་ཤུམ་ཡུན་རིང་ལ་མགོ་དང་རྐང་ལག་གི་ཚིགས་གཞི་ན་བ་དང་ལུས་བྱིང་ལྕི་ལ་སྙིད་སྒྱུར་ཏེ་བྱ་བ་མི་འདོད་ཅིང་རྨི་ལམ་ཟ་ཟི་མང་བ་དང་གཡལ་མང་ཞིང་རྣ་བ་ཡང་འཐིབས་ལ་ཤེས་པ་མྱོས་ཏེ་གང་ཡང་མི་རྟོགས་པ་དང་། ཉི་མ་འདོད་ནས་སྐྱིག་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་དུས་སྲོད་ལ་ན་བ་དང་ཁ་ཁ་ལ་མགོ་བོ་ན་ཞིང་ཟས་ཀྱི་དང་ཀ་འགགས་པ་དང་། རྩ་རྒྱུད་ནི་ཕྲ་ལ་མགྱོགས་པ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་ལ་གཡོ་ཞིང་ཆུ་མདོག་རྙོག་མ་ཅན་འོང་ངོ་། །

༢ རྒྱས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

བར་དུ་རིམས་རྒྱས་ལུས་ལྕི་རྟུལ་དྲི་མནམ། །མིག་མདངས་དམར་སེར་ལྕེ་མཆུ་སོ་དྲེག་ཆགས། །མགོ་ན་སྐྱོམ་དད་ཆེ་ལ་ཤེས་པ་གཡུང་། །ཆུ་དམར་དྲི་མ་དྲུགས་ལ་ཀུ་ཡ་མཐུག །རྩ་རྒྱུད་ཕྲ་ལ་གྲིམས་ཤིང་མྱུར་དུ་འཕར། །ཞེས་པ་སྟེ། བར་དུ་རིམས་རྒྱས་པ་ན་ལུས་ལྕི་ལ་རྟུལ་གྱི་དྲི་མ་མནམ་པ་དང་མིག་གི་མདངས་དམར་སེར་ལ་ལྕེ་མཆུ་དང་སོ་ལ་དྲེག་ཆགས་པ་དང་། མགོ་ན་ཞིང་ཁ་སྐྱོམ་དད་ཆེ་ལ་ཤེས་པ་མྱོག་པའམ་གཏང་ཞན་པ་སྟེ་གཡུང་བ་དང་། དྲི་ཆུ་མདོག་དམར་ལ་དྲི་མ་དྲུགས་པ་ལ་ཀུ་ཡ་མཐུག་པ་དང་། རྩ་རྒྱུད་རྣམས་ཕྲ་ལ་གྲིམས་ཤིང་མྱུར་དུ་འཕར་བ་འོང་ངོ་། །

༣ སྟོངས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

ཐ་མར་ཞུ་འཁྱུགས་མཚམས་སླེབ་སྟོངས་པའི་རྟགས། །དཔྱི་དང་རྐེད་པ་རུས་རྐང་ཁྱད་པར་ན། །ལུས་རྟུལ་གཉིད་ཆུང་མགོ་འཁོར་རྣ་བ་འུར། །ལྕེ་ནི་དམར་རྩུབ་སྐམ་ལ་སྟོང་སྐྱུགས་བྱེད། །སྨྲ་འཆལ་སྐབས་སུ་འདར་ཞིང་ཕྱི་དྲོད་ཆེ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་མར་ཞུ་འཁྱུགས་ཀྱི་མཚམས་ལ་སླེབས་ནས་སྟོངས་པའི་རྟགས་སུ་དཔྱི་མགོ་དང་རྐེད་པ་དང་རུས་རྐང་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་ན་ཞིང་ལུས་རྟུལ་ལ་གཉིད་ཆུང་ཞིང་མགོ་བོ་འཁོར་ལ་རྣ་བ་འུར་བ་དང་ལྕེ་ནི་མདོག་དམར་ལ་རྩུབ་ཅིང་སྐམ་ལ་སྟོང་སྐྱུགས་བྱེད་པ་དང་གཏམ་གྱི་སྨྲ་བ་འཆལ་ལ་སྐབས་སུ་འདར་ཞིང་ཕྱིའི་ཤ་དྲོད་ཆེའོ། །

༤ བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བཤད་པ།

བྱེ་བྲག་རྟགས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྟགས་ལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ་གང་ཞེ་ན་བབས་ས་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ་དང་། རིམ་པ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ་དང་། ནད་གཞི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པའོ། །

༡ བབས་ས་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ།

དང་པོ་བབས་ས་གནས་ཀྱིས་བརྟག་པ་ནི། །ཐོག་མར་སྐྱི་དང་བ་སྤུར་འབབ་པ་སྟེ། །ཤེད་ཆུང་སྙིད་སྐྱུར་ལུས་བརྩེ་བ་སྤུ་ལྡང་། །དེ་ནས་ལྤགས་ལ་བབས་ཏེ་ཕྲུམ་སེར་ཕྱེར། །མགོ་རྐང་ཚིགས་གཞི་ན་ཞིང་ཉི་མ་སྐྱེག །དེ་ནས་རྩ་ལ་བབས་ཏེ་རྩ་ཚད་སྐྱེ། །རྩ་འཕྲུག་ཤེས་པ་བྱིང་ལ་སྐོམ་དད་ཆེ། །ཁ་ཁ་ཆུ་མདོག་དམར་ལ་རྙོག་པ་འོ། །དེ་ནས་ཤ་ལ་བབས་ཏེ་མགོ་བོ་འཐོམ། །ལུས་ལྕི་ཤ་ཚ་བསིལ་འདོད་ཤེས་པ་ཉོག །དེ་ནས་སྟོད་དུ་བབས་ཏེ་དང་ག་འགག །དྲི་མ་འབྲུ་སྐམ་ལྕེ་ལ་བད་ཀན་ཆགས། །དེ་ནས་དོན་ལ་བབས་ཏེ་རྩ་ཆུ་ཚ། །ལྕེ་སྐམ་ཟ་ཟི་སྨྲ་ལ་སྐོམ་དད་ཆེ། །དེ་ནས་གཞུག་ཏུ་རུས་ལ་བབས་པའི་རྟགས། །སྣ་བུག་ཁ་ལྕེ་སྐམ་ལ་སོ་དྲེག་ཆགས། །རྩ་སྟོངས་ནུ་བ་འོན་ལ་ཤེས་པ་ཉོག །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་བབས་པ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ་ནི་ཐོག་མར་སྐྱི་དང་བ་སྤུར་འབབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེད་ཆུང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་སྙིང་མི་འདོད་པར་སྙིད་པ་སྐྱུར་ཞིང་ལུས་བརྩེ་ལ་བ་སྤུ་རྣམས་ལྡང་བ་དང་དེ་ནས་པགས་པ་ལ་བབས་ཏེ་ཕྲུམ་སེར་ཏེ་གྲང་ཤུམ་གྱིས་ཕྱེར་ཞིང་མགོ་དང་ཡན་ལག་གི་རྐང་དང་ཚིགས་གཞི་ན་ཞིང་ཉི་མ་ལ་དགའ་བས་སྐྱེག་པ་སྟེ་བསྲོ་འདོད་དོ། །དེ་ནས་རྩ་ལ་བབས་ཏེ་རྩ་ཚད་སྐྱེས་པས་རྩ་འཕྲུག་ཅིང་ཤེས་པ་བྱིང་ལ་ཁ་སྐོམ་དད་ཆེ་བ་ཁ་ཁ་ཞིང་ཆུ་མདོག་དམར་ལ་རྙོག་པའོ། །དེ་ནས་ཤ་ལ་བབས་ཏེ་མགོ་བོ་འཐོམ་པ་དང་ལུས་ལྕི་ཞིང་ཤ་དྲོད་ཚ་ལ་བསིལ་བ་འདོད་ཅིང་ཤེས་པ་ཉོག་གོ །དེ་ནས་སྟོད་དུ་བབས་ཏེ་ཟས་ཀྱི་དང་ག་འགག་ཅིང་དྲི་མ་འབྲུ་བའམ་ཡང་ན་སྐམ་ཞིང་ལྕེ་ལ་བད་ཀན་ཆགས། དེ་ནས་དོན་ལྔ་ལ་བབས་ཏེ་རྩ་དང་ཆུ་གཉིས་ལ་ཚ་བ་སྐྱེ་ཞིང་ལྕེ་སྐམ་ལ་ཟ་ཟིའི་གཏམ་སྨྲ་ལ་ཁ་སྐོམ་དད་ཆེའོ། །དེ་ནས་གཞུག་ཏུ་རུས་པ་ལ་བབས་པའི་རྟགས་སུ་སྣ་བུག་དང་ཁ་དང་ལྕེ་སྐམ་ལ་སོ་དྲེག་ཆགས་པ་དང་རྩ་སྟོངས་ཤིང་ནུ་བ་འོན་ལ་ཤེས་པ་ཉོག་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །

༢ རིམ་པ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ།

རིམ་པ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ་ནི། །དང་པོ་ཞག་གསུམ་བད་ཀན་དུས་ཡིན་ཏེ། །ཚ་བ་མགོ་ལ་བབས་པས་མགོ་བོ་ན། །ཉྭ་དང་ཚིག་གཞི་ན་ཞིང་ཕྲུམ་སེར་ཕྱེར། །གཡལ་མང་སྙིད་སྐྱུར་སྐྱུག་ཅིང་ཉི་མ་སྐྱེག །ཚ་བ་མ་སྨིན་དངས་སྙིགས་དབྱེ་བའི་དུས། །དེ་ནས་ཞག་གསུམ་མཁྲིས་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། །ཚ་བ་དབང་པོའི་སྒོར་བབས་ཁ་ཁ་ལ། །ལྕེ་ལ་བད་ཆེ་སོ་མཆུ་དྲེག་པ་ཆགས། །རྣ་སྐམ་རྣ་བ་མི་གསང་མིག་ནག་ཆེ། །ཆུ་དམར་རྩ་གྲིམས་ཆུ་ལྟར་སྐེམ་པའི་དུས། །དེ་ནས་ཞག་གསུམ་ཁྲག་དུས་ཁྲག་ལ་བབས། །རྩ་དང་ཆུ་ཡི་ཚ་བ་གོང་བས་ཆེ། །ལྕེ་སྐམ་སྐོམ་དད་ཆེ་ལ་རྫུལ་དྲི་མནམ། །ལུས་ལྕི་ཚ་བ་དགྲ་ལྟར་བསད་པའི་དུས། །དེ་ནས་ཞག་གསུམ་རླུང་ཁྲག་འཐབ་པའི་དུས། །ཚད་པ་དོན་ལ་བབས་པས་བླ་འཚོལ་སྨྲ། །དྲན་པ་མི་གསལ་ཚབས་ཆེ་སྲོག་རྩར་འཚོར། །ཤེད་ཆུང་རྩ་བྱིང་ངོ་ནག་ལྕེ་སྐམ་རྫུབ། །ཡང་ན་སྨྱོ་འབྲོས་གཉེན་ལྟར་བསྟེན་དུས་ཡིན། །དེ་ནས་ཞག་གསུམ་རི་ཐང་མཚམས་

ཀྱི་དུས། །རྩུས་ལ་བབས་པས་དཔྱི་སྐྱེད་རྩུས་ཧྲང་ན། །ཤེད་ཆུང་གདོང་སྐྱ་མགོ་འཐོམ་རྣ་བ་འུར། །གཉིད་ཆུང་ལུས་རྩུལ་བུ་ལྟར་གསོ་དུས་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རིམ་པ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི། དང་པོའི་ཞག་གསུམ་ཚ་གྲང་འདྲེས་པ་བད་ཀན་དང་རླུང་གི་དུས་ཡིན་ཏེ། ཚ་བ་མགོ་ལ་བབས་པས་མགོ་བོ་ན་ཞིང་ཡན་ལག་གི་ཉ་དང་ཚིགས་གཞི་ན་ཞིང་ཕྲུམ་སེར་ཏེ་གྲང་ཤུམ་གྱིས་ཁྱེར་བ་དང་གཡལ་མང་ཞིང་སྙིད་པ་སྐྱུར་བ་སྟེ་བྱ་བ་དང་ཟས་ཟ་མི་འདོད་ལ་ཟས་ཀྱང་སྐྱུག་པ་བྱེད་ཅིང་ཉི་མ་ལ་དགའ་བའི་སྙིག་སྟེ་ཚ་བ་མ་སྨིན་པར་ཚ་བ་དང་བད་རླུང་ཚ་གྲང་འདྲེས་པ་དྭངས་སྙིགས་དབྱེ་བའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཞག་གསུམ་ནི་མཁྲིས་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ་མཁྲིས་ཚད་ཆུ་དྲོན་ལྟར་གནས་པས་ཚ་བ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོར་བབས་པས་ཁ་ཁ་ལ་ལྕེ་ལ་བད་ཀན་ཆེ་ཞིང་སོ་དང་མཆུ་ལ་དྲེག་པ་ཆགས་པ་དང་སྣ་སྐམ་ཞིང་རྣ་བ་མི་གསང་བ་སྟེ་སྣྲ་བ་མི་ཚོར་ཞིང་མིག་རྣག་ཆེ་བ་སྟེ་མིག་སྐྱག་ཆེ་བ་དང་དྲི་ཆུ་དམར་ལ་རྩ་གྲིམས་ཤིང་ཆུ་ལྟར་ཆས་བྲིད་ཅིང་སྐོམ་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཞག་གསུམ་ནི་ཁྲག་གི་དུས་ཏེ་ཁྲག་ལ་བབས་ནས་ཚད་པ་རྒྱུང་པར་སོང་བས་རྩ་དང་ཆུའི་ཚ་བ་རྣམས་གོང་བས་ཀྱང་ཆེ་བས་ལྕེ་སྐམ་ཞིང་ཁ་སྐོམ་དད་ཆེ་ལ་རྩུལ་གྱི་དྲི་མ་མནམ་ཞིང་ལུས་ལྕི་བ་འབྱུང་བས་ཚ་བ་དགྲ་ལྟར་དུ་བསད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཞག་གསུམ་དོན་ལ་རླུང་ཁྲག་འཐབ་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ་ཚད་པ་དོན་ལ་བབས་པའི་རྟགས་བླ་འཚོལ་སྨྲ་བ་དང་དྲན་པ་མི་གསལ་ཞིང་ཚབས་ཆེ་ན་སྲོག་རྩར་འཚོར་ཏེ་ཤེད་ཆུང་ལ་རྩ་བྲིང་བ་དང་ངོ་ནག་ཅིང་ལྕེ་སྐམ་ལ་རྩུབ་པ་དང་། ཡང་ན་སྨྱོ་བ་འམ་སྨན་ཚ་དྲགས་ན་རྫོང་ལ་འཁྲོས་པ་སོགས་འབྱུང་བས་ཏེ་ནད་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསིལ་འཇམ་གྱིས་གཉེན་ལྟར་བསྟེན་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཞག་གསུམ་ནི་རི་དང་ཐང་གི་མཚམས་ཀྱི་དུས་རྩུས་པ་ལ་བབས་པས་དཔྱི་རྐྱེད་དང་རྩུས་ཧྲང་རྣམས་ན་ལ་ཤེད་ཆུང་ཞིང་གདོང་སྐྱ་ལ་མགོ་བོ་འཐོམ་པ་དང་རྣ་བ་འུར་ལ་གཉིད་ཆུང་ཞིང་ལུས་རྩུལ་འབྱུང་ལ་རླུང་ཤས་ཆེ་བས་རླུང་སྣ་གླན་པའི་བུ་ལྟར་དུ་གསོ་བའི་དུས་ཡིན་ནོ། །

༣ ནད་གཞི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ།

ནད་གཞི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ་ནི། །ཞེས་པ་སྟེ། ནད་གཞིའི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ་ལ་ནི་ཞེས་པའོ། །

ཀ༽ རླུང་རིམས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། དེ་ལ་སྤྱིའི་རྟགས་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས། བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། །

ཁ༽ རླུང་རིམས་སྤྱིའི་རྟགས་བསྟན་པ། **དང་པོ་རླུང་རིམས་བརླ་དང་རྐེད་པ་ན། །མགོ་ལུས་ཡན་ལག་ལུས་ཀུན་བརྟུངས་སྐམ་བྱེད། །གཡལ་མང་མགོ་འཁོར་རྣ་བ་སྒྲ་དང་བཅས། །གཉིད་ཡེར་མྱུ་འགྲམ་མགོ་བོ་ཟུག་ཅིང་གཟེར། །སྤུ་ལྡང་པགས་པ་བརྩེ་ལ་རྩུལ་མི་འབྱུང་། །རྐང་ལག་མགོ་བོ་འདར་ཞིང་བླ་འཚོལ་སྨྲ། །ཁ་ཟས་མི་འཇུ**

བཤང་གཅི་སྲི་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་རླུང་གི་རིམས་ནི་བརླ་དང་རྐེད་པ་ན་ཞིང་མགོ་ལུས་དང་ཡན་ལག་མ་ལུས་ཀུན་ཏུ་བཏུངས་པ་སྐམ་བྱེད་ཅིང་གཡལ་མང་ཞིང་མགོ་འཁོར་ལ་རྣ་བ་ནས་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་གཉིད་ཡེར་ལ་མུར་འགྲམ་དང་མགོ་བོ་ཟུག་ཅིང་གཟེར་བ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་ཞིང་པགས་པ་བརྗེ་ལ་རྫུལ་མི་འབྱུང་བ་དང་རྐང་ལག་དང་། མགོ་བོ་འདར་ཞིང་བླ་འཚོལ་སྨྲ་བ་དང་ཁ་ཟས་མི་འཇུ་ཞིང་བཤང་གཅི་བསྲི་བ་སྟེ་ཡང་ཡང་མི་འབྱུང་བར་ཐོན་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁ༢ རླུང་རིམས་ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ། **ཁྱད་པར་འདར་བུ་ཕྲུམ་སེར་ཡུན་རིང་འདར། །ཡེར་བུ་གཉིད་མེད་གཡོ་ཞིང་འཁྲོས་ཚུལ་སྟོན།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་འདར་བུ་ལ་ཕྲུམ་སེར་ཏེ་གྲང་ཤུམ་བྱེད་ཅིང་ཡུན་རིང་དུ་འདར་བ་དང་ཡེར་བུ་ལ་ཉིན་མཚན་གཉིད་མེད་ཅིང་རྩ་རྒྱུད་གཡོ་ཞིང་འཁྲོས་པའི་ཚུལ་སྟོན་ནོ། །

ཁ༣ རླུང་རིམས་བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ། **རླུང་རིམས་བབས་ས་རུས་ཡིན་རུས་ཀུན་ན། །རྒྱུས་ས་དོན་ཡིན་ལྟེ་སྐམ་ཟ་ཟི་མང་། །ཐ་མར་སྲོག་རྩར་ལམ་དོན་སྨྱོ་འཁྲོས་བྱེད།** །ཅེས་པ་སྟེ། རླུང་རིམས་གང་ཡང་བབས་ས་རུས་པ་ཡིན་པས་རུས་ཀུན་ན་ལ་བར་དུ་རྒྱུས་པ་དོན་ལྔ་ཡིན་ལ་ལྟེ་སྐམ་ཞིང་ཟ་ཟི་མང་བ་དང་ཐ་མར་སྲོག་རྩར་ལམ་དོན་པའི་སྨྱོ་བའམ་འཁྲོས་པ་སོགས་བྱེད་དོ། །

ཀ༢ མཁྲིས་རིམས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་རྟགས་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས། བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་དང་གསུམ་མོ། །

ཁ༡ མཁྲིས་རིམས་སྤྱིའི་རྟགས་བསྟན་པ། **མཁྲིས་རིམས་བསིལ་འདོད་མགོ་ན་ཁ་ཁ་ཞིང་། །ལུས་ཚ་འཁྲུ་ཞིང་བཤང་གཅི་ལྷགས་མི་སེར། །རྫུལ་དབྱུང་དྲི་མནམ་སྨྱོས་ཤིང་སྐྱོམ་དད་ཆེ། །ལུད་པ་ཁྲག་བཅས་ཁ་ལ་ཐོར་པ་འོང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་རིམས་ནི་བསིལ་བ་འདོད་ཅིང་མགོ་ན་ལ་ཁ་ཁ་ཞིང་ལུས་ཚ་ལ་འཁྲུ་ཞིང་བཤང་བ་དང་གཅིན་དང་པགས་པ་དང་མིག་རྣམས་སེར་བ་དང་རྫུལ་འབྱུང་ཞིང་དྲི་མནམ་ལ་རིག་པ་བཟི་བ་ལྟར་སྨྱོས་ཤིང་ཁ་སྐྱོམ་དད་ཆེ་བ་དང་ལུད་པ་ཁྲག་དང་བཅས་པ་དང་ཁ་ལ་ཐོར་པ་འོང་ངོ་། །

ཁ༢ མཁྲིས་རིམས་ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ། **ཁྱད་པར་ལེབ་རྒན་སྟོད་གཟེར་ལུད་པ་དམར། །སྣ་ཁྲག་འཛག་ཅིང་ཚད་རྟགས་ཆེ་བ་ཡིན། །གླད་གཟེར་ཚ་བ་རྒྱས་ལ་མགོ་ཟུག་ཆེ། །མུར་འགྲམ་ལྷག་རྩ་འཕྲུག་ཅིང་མཆོགས་མ་ལྟི།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་དུ་ལེ་བརྒན་ནི་སྟོད་གཟེར་ལ་ལུད་པ་དམར་བ་དང་སྣ་ཁྲག་འཛག་ཅིང་ཚད་པའི་རྟགས་གཞན་པས་ཆེ་བ་ཡིན། གླད་གཟེར་ནི་ཚ་བ་རྒྱས་ལ་མགོ་ཟུག་ཆེ་ཞིང་མུ་འགྲམ་གྱི་རྩ་དང་ལྷག་རྩ་གཉིས་འཕྲུག་ཅིང་མཆོགས་མ་ལྟི་བ་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །

ཁ༣ མཁྲིས་རིམས་བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ། **མཁྲིས་རིམས་དང་པོ་བབས་ས་རྩ་ཡིན་པས། །རྩ་རྒྱུ་ཚ་ལ་རྩ་རྒྱུས་རྩ་རྣམས་འཁྲུག །བར་དུ་རྒྱས་པའི་ས་ནི་ཁྲག་ཡིན་པས། །རྒྱུ་དམར་རོ་སྟོད་ཚ་ཞིང་སྣ་ཁྲག་འོང་། །ཐ་མ་ཕལ་ཆེར་ཕོ་བར་ལམ་དོན་པས། །མཁྲིས་པས་ཕོ་བའི་མེ་དྲོད་ཕྱིར་བཏོན་ཏེ། །ལྐེ་སྐམ་མཆུ་ཐུང་ཁ་སྐམ་སོ་དྲེག་ཆགས། །དང་ག་མི་བདེ་སྐྱོང་སྐྱུགས་བྱེད་པ་འོ།** །ཞེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་རིམས་ཀྱི་དང་པོ་བབས་ས་རྩ་ཡིན་པས་རྩ་དང་རྒྱུ་ཚ་ལ་རྩ་རྒྱུས་ཤིང་རྩ་རྣམས་འཁྲུག་པ་དང་བར་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ས་ནི་ཁྲག་ཡིན་པས་དྲི་རྒྱུ་དམར་ལ་རོ་སྟོད་ཚ་ཞིང་སྣ་ཁྲག་འོང་། ཐ་མ་ནི་ཕལ་ཆེ་བར་ཕོ་བར་ལམ་དོན་པས་མཁྲིས་པ་འཛུ་བྱེད་ཀྱིས་ཕོ་བའི་མེ་དྲོད་ཕྱིར་བཏོན་ཏེ་ལྐེ་སྐམ་ལ་མཆུ་ཐུང་བ་དང་ཁ་སྐམ་ཞིང་སོ་དྲེག་ཆགས་ལ་དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་སྐྱོང་སྐྱུགས་བྱེད་པའོ། །

ཀ༣ བད་རིམས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་རྟགས་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས། བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

ཁ༡ བད་རིམས་སྤྱིའི་རྟགས་བསྟན་པ། **བད་རིམས་སྨྱོས་ཤིང་ཚ་བ་དལ་བུས་སྐྱེ། །སྐྱུག་ཅིང་མཆིལ་མ་ལུད་པ་མང་བ་དང་། །ལུས་སྟོམ་ལྕི་ཞིང་གཉིད་ཆེ་དང་ག་འགག །བཤང་གཅི་ལྕེ་དང་སེན་མོ་པགས་མདོག་དཀར།** །ཞེས་པ་སྟེ། བད་རིམས་ནི་རིག་པ་བཟི་བ་ལྟར་སྨྱོས་ཤིང་ཚ་བ་རྣམས་དལ་བུས་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱུག་ཅིང་མཆིལ་མ་དང་ལུད་པ་མང་བ་དང་ལུས་སྟོམ་པ་སྟེ་གཡེལ་བ་འམ་དོན་བརྗོད་ངེས་ཀྱིས་གང་ཡང་བྱེད་སྙིང་མི་འདོད་པར་ལྕི་ཞིང་གཉིད་ཆེ་ལ་དང་ག་འགགས་པ་དང་བཤང་བ་དང་གཅིན་དང་། ལྕེ་དང་སེན་མོ་དང་པགས་པའི་མདོག་རྣམས་དཀར་བ་འབྱུང་ངོ་། །

ཁ༢ བད་རིམས་ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ། **ཁྱད་པར་སྨོངས་བུ་ཟ་ཟི་ཉག་ཉོག་མང་། །དྲན་པ་མི་གསལ་ཤེས་པ་འཐིབ་པ་ཡིན། །སྐྱུགས་པ་མི་ངོ་མི་ཤེས་སྣྲ་བ་སྐྱུགས། །དྲི་ཆེན་དྲི་རྒྱུ་མི་འཕྱོལ་མལ་དུ་འཚོར།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་སྨོང་བུ་ལ་ནི་རིག་པ་སྨོངས་པར་འབྱུང་བས་ཟ་ཟི་དང་ཉག་ཉོག་མང་ཞིང་གང་བྱས་དྲན་པ་མི་གསལ་ལ་ཤེས་པ་བྱིང་བྱིང་དུ་འཐིབས་པ་ཡིན། སྐྱུགས་པ་ནི་མི་ངོ་མི་ཤེས་པ་དང་སྣྲ་བ་སྐྱུགས་ཤིང་དྲི་ཆེན་དང་དྲི་རྒྱུ་སིལ་ཁང་སོགས་སུ་མི་འཕྱོལ་བར་མལ་དུ་འཚོར།

ཁ༣ བད་རིམས་བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ། **བད་རིམས་དང་པོ་བབས་ས་དང་ག་སྟེ། །ཁ་མངལ་ཟས་མི་འཇུ་ལ་དང་ག་འགག །བར་དུ་རྒྱས་ས་ཤ་དང་ཀླད་པ་སྟེ། །ལུས་ལྕི་སྨྱོས་དང་ལྐུགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཐ་མར་འཚོར་ས་མཁལ་མར་ལམ་དོན་པས། །རྒྱུ་སྲི་མཁལ་རྐེད་ན་ལ་རྣ་བ་འོན།** །ཞེས་པ་སྟེ། བད་རིམས་ལ་དང་པོ་བབས་པའི་ས་ནི་དང་ག་ཡིན་ཏེ་ཁ་མངལ་བ་སྟེ་རོ་མི་ཚོར་ཞིང་ཟས་མི་འཇུ་ལ་དང་ག་འགག བར་དུ་རྒྱས་པ་ལ

ཡུལ་ཤ་དང་ཀླད་པ་གཉིས་ཏེ་ཤར་རྒྱས་ན་ལུས་ལྕི་ལ་རིག་པ་བཟི་བ་ལྟར་མྱོས་པ་དང་ཀླད་པར་རྒྱས་ན་སྣ་བ་ལྐུགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཐ་མར་འཚོར་བའི་ས་མཁལ་མར་ལམ་དོན་པས་ཆུ་སྲི་བ་སྟེ་འཚག་དཀའ་ཞིང་མཁལ་རྐེད་ན་ལ་རྣ་བ་འོན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཀ༩ འདུས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། **འདུས་རིམས་རྟགས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས།** །ཞེས་པ་སྟེ། འདུས་རིམས་ཀྱི་རྟགས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བ་གཉིས་སོ། །

ཁ༡ འདུས་རིམས་སྤྱིའི་རྟགས་བསྟན་པ། **སྤྱི་རྟགས་དང་པོ་བར་དང་ཐ་མ་གསུམ།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་རྟགས་ལའང་དང་པོ་མ་སྨིན་པ་དང་། བར་དུ་རྒྱས་པ་དང་། ཐ་མ་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། །

ག༡ དང་པོ་མ་སྨིན་པའི་རྟགས་བསྟན་པ། **འདུས་རིམས་ཐོག་མ་དངས་མར་བབས་པའི་ཕྱིར། །དངས་མ་བད་མཁྲིས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས། །བད་ཀན་ཤས་ཆེ་མ་སྨིན་རྟགས་མི་གསལ། །དེ་འོག་མ་ཞུ་སྨུག་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་། །མཁྲིས་ཤས་ཆེ་ན་མ་སྨིན་རྟགས་འགའ་གསལ། །དེ་འོག་མཁྲིས་ནད་ལྟ་བུར་མིག་ཆུ་སེར།** །ཞེས་པ་སྟེ། འདུས་རིམས་ཐོག་མ་ནི་དྭངས་མར་བབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྭངས་མ་དེ་བད་ཀན་དང་མཁྲིས་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་ན་མ་སྨིན་པའི་རྟགས་མི་གསལ། དེ་འོག་ཏུ་མ་ཞུ་བའམ་སྨུག་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡང་དེ་དང་མ་ནོར་པ་གཅེས་ཤིང་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་ན་མ་སྨིན་པའི་རྟགས་འགའ་གསལ་ཞིང་དེ་འོག་ཏུ་མཁྲིས་པའི་ནད་ལྟ་བུར་མིག་དང་ཆུ་སེར་བས་མཁྲིས་ནད་དང་མ་ནོར་བ་དགོས།

ག༢ བར་དུ་རྒྱས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ། **བར་དུ་རྒྱས་དུས་སེམས་རྨུགས་རྣ་བ་འོན། །གཉིད་ལོག་དུས་ན་ཟ་ཟི་ལྡ་འཚོལ་འབྱུང་། །ལུད་པ་དམར་སེར་དཀར་པོ་འབྱར་བག་ལུ། ། རྐང་དང་རྐེད་པ་རྡུས་ཚིགས་མ་ལུས་ན། །གྲི་བ་ཚ་འཛེར་སྦྲིད་པ་སྣ་ཆུ་མང་། །མིག་དམར་རྡིབ་ལོགས་ན་ཞིང་སྐོམ་དད་ཆེ། །ཚ་བ་བཤང་གཅི་རྟུལ་དང་གཉིད་མི་སྙོམས། །ཐོར་པ་འབྲུམ་ཕྲན་དམར་ནག་འབྱུང་ཡང་སྲིད། །དངས་མ་ཁྲག་སོགས་ཟུངས་ཀུན་ལ་གནས་ཕྱིར། ། ནད་རྟགས་མི་འདྲ་སྣ་ཚོགས་ཅིར་ཡང་སྲིད། ། ངོས་བཟུང་སྨིན་བཤད་འབྱུང་དཀའ་ས་འདྲ་ལྟེ། །ངེས་ཤེས་རྣ་བ་མི་གསང་ཟ་ཟིས་ཤེས།** །ཞེས་པ་སྟེ། བར་དུ་རྒྱས་པའི་དུས་སེམས་རྨུགས་པ་སྟེ་མི་གསལ་ལ་རྣ་བ་འོན་ཞིང་གཉིད་ལོག་པའི་དུས་ན་ཟ་ཟི་དང་ལྡ་འཚོལ་འབྱུང་བ་དང་ལུད་པའི་མདོག་དམར་སེར་དང་དཀར་པོ་འབྱར་བག་ཏུ་ལུ་ཞིང་རྐང་དང་རྐེད་པ་དང་རྡུས་ཚིགས་རྣམས་མ་ལུས་པ་ན་བ་དང་གྲི་བ་ཚ་ལ་འཛེར་ཞིང་སྦྲིད་པ་དང་སྣ་ཆུ་མང་བ་དང་མིག་དམར་ལ་རྡིབ་ལོགས་ན་ཞིང་ཁ་སྐོམ་དད་ཆེ་བ་དང་ཚ་བ་རེས་ཆེ་རེས་ཆུང་ཞིང་བཤང་བ་རེས་འཁྲུ་རེས་སྐམ། གཅིན་རེས་མང་རེས་ཉུང་དེ་བཞིན་རྟུལ་ཀྱང་རེས་མང་རེས་ཉུང་བ་དང་གཉིད་རེས་ཆེ་རེས་ཆུང་བ་སྟེ་མི་སྙོམས་པ་དང་ཐོར་པའམ་འབྲུམ་ཕྲན་མདོག་དམར་ནག་འབྱུང་བ་ཡང་སྲིད་ཅིང་

དྭངས་མ་ཁྲག་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཟུངས་ཀུན་ལ་གནས་ཕྱིར་ནད་ཀྱི་རྟགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པར་ཅེར་ཡང་སྲིད། ངོས་བཟུང་པ་དང་སྨིན་པ་དང་བསད་པ་དང་འབྱུང་བ་སོགས་དཀའ་ལ་ས་དང་འདྲ་བས་ལྟི་བ་ཡིན་ཞིང་འོན་ཀྱང་ངེས་ཤེས་ནི་རྣ་བ་མི་གསང་ལ་ཟ་ཟེས་ཤེས་སོ། །

ག༣ ཐ་མ་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། **ཐ་མར་ལུས་ཟུངས་ཞུ་བས་རྟུལ་མང་འབྱུང་། །སྣྲ་མང་ཕྱི་རྩ་འདར་སྲིད་སྟོང་སྐྱུགས་འོང་། །ལུས་གྲང་ཧམ་པ་སྐྱ་འམ་མགོ་རྐང་ན། །དེ་དག་རི་ཐང་མཚམས་སུ་ཕེབས་རྟགས་ཡིན། །བཅོ་བརྒྱད་ཉི་ཤུ་གཅིག་ན་འཚོ་འཆི་ཕྱེད། །**ཅེས་པ་སྟེ། ཐ་མར་ལུས་ཀྱི་ཟུངས་ཞུ་བས་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་ན་རྟུལ་མང་དུ་འབྱུང་བ་དང་རླུང་ཤས་ཆེ་ན་སྣྲ་བ་མང་ལ་ཕྱིའི་རྩ་འདར་བ་ཡང་སྲིད་ཅིང་སྟོང་སྐྱུགས་འོང་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་ན་ལུས་ཀྱི་དྲོད་གྲང་ཞིང་ཟུལ་སྲུངས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཧམ་པ་མདོག་སྐྱོ་སྐྱ་འམ་མགོ་དང་རྐང་ན་བ་འབྱུང་ཞིང་དེ་དག་རྣམས་སུ་ནི་རི་ཐང་གི་མཚམས་སུ་ཕེབས་པའི་རྟགས་ཡིན། ཞག་གྲངས་ནི་དྭངས་མ་ནས་ལུས་ཟུངས་བདུན་རིམ་པར་ཁྱབ་པའི་དབང་གིས་ལུས་ཟུངས་རེ་རེ་ལ་ཞག་གསུམ་རེ་བབས་པས་དྭངས་མའི་ཞག་གསུམ་བཅད་པའི་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་དང་དྭངས་མའི་ཞག་ཀྱང་རྫོགས་ན་ཉི་ཤུ་གཅིག་འདས་ནས་མཇུག་གཞན་ལ་མ་འཁྱོགས་ཚེ་ཕལ་ཆེར་འཚོ་བ་དང་འཆི་བའི་ཤན་ཕྱེད་དོ། །

ཁ༣ འདུས་རིམས་བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ། **བྱེ་བྲག་རྟགས་ལ་རྒྱུན་རིམས་དངས་མར་བབས། །བད་མཁྲིས་ལྡན་པའི་ནད་རྟགས་འབྱུང་བ་སྲིད། །ཁྲག་ལ་བབས་པ་རྟག་པའི་རིམས་ཡིན་ཏེ། །རོ་སྟོད་ཕོ་མཆིན་མི་བདེ་སྣ་ཁྲག་འཛག །གློ་མང་ལུད་པ་མི་གཙང་མིག་ཆུ་དམར། །ཞག་གཅིག་ཚ་བའི་ཟུག་གཟེར་ལན་གཉིས་ལྡང་། །ཤ་ལ་བབས་པ་ཉིན་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ། །རྟུལ་མང་དྲོད་ཆེ་ལུས་དང་ཤེས་པ་ལྕི། །ཚ་བ་ནད་ཟུག་ཉིན་རེ་ལན་རེ་ལྡང་། །ཚིལ་ལ་བབས་པ་ཉིན་གསུམ་པ་ཡི་རིམས། །ཁྱད་པར་གཉིད་ཆེ་ལུས་པོ་ཤིན་ཏུ་ལྕི། །རླུང་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་དང་པོ་མགོ་ལ་འབབ། །བད་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་སྐེ་དང་ཕྲག་པར་འབབ། །རླུང་དང་བད་ཀན་ཤསཆེ་རྐེད་པར་འབབ། །ཉིན་རེ་བདེ་ལ་ཉིན་གཉིས་བསྟུད་ནས་ན། །རུས་ལ་བབས་པ་ཉིན་བཞི་པ་ཡི་རིམས། །ཁྱད་པར་རྐེད་པ་རྐང་རུས་ཚིགས་གཞི་ན། །ཀླད་པར་བབས་ཚེ་མགོ་འཁོར་ཆམ་པས་འདེབས། །སྟོབས་ཆེ་ཁ་ཡོ་མིག་སློ་གཟའ་ཕོག་མཚུངས། །བད་ཀན་ཆེ་ན་བྱིན་པ་ན་བར་བྱེད། །རླུང་ཤས་ཆེ་ན་ཁྱད་པར་ཀླད་པ་ན། །ཞག་གཉིས་བདེ་ལ་ཞག་རེ་ན་རེས་བྱེད། །**ཅེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་རྟགས་ལ་རྒྱུན་རིམས་ནི་དྭངས་མར་བབས་པས་ན་བད་མཁྲིས་དང་ལྡན་པའི་ནད་ཀྱི་རྟགས་འབྱུང་བ་ཡང་སྲིད་ཅིང་ཁྲག་ལ་བབས་པ་ན་རྟག་པའི་རིམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་རོ་སྟོད་གཟེར་ལ་ཕོ་མཆིན་མི་བདེ་ཞིང་སྣ་ཁྲག་འཛག་པ་དང་གློ་མང་ཞིང་ལུད་པ་ལ་མི་གཙང་བ་སྟེ། ཁྲག་རྣག་འདྲེས་པ་འོང་ཞིང་མིག་ཆུ་དམར་བ་དང་ཞག་གཅིག་ལའང་ཚ་བའི་ཟུག་གཟེར་ལན་གཉིས་ཙམ་ལྡང་། ཤ་ལ་བབས་པ་ན

རིམས་ཉིན་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལུས་ལ་རྩུལ་མང་ལ་ཤ་ཐྲོད་ཆེ་ཞིང་ལུས་དང་ཤེས་པ་ལྗི་བ་དང་ཚ་བའི་ནད་ཟུག་ཉིན་རེ་ལ་ལན་རེ་ལྡང་། ཚོལ་ལ་བབས་པ་ན་རིམས་ཉིན་གསུམ་པའི་རིམས་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་གཉིད་ཆེ་ལ་ལུས་པོ་ཤིན་ཏུ་ལྗི་ཞིང་རླུང་མཁྲིས་གཉིས་ཤས་ཆེ་ན་དང་པོ་མགོ་ལ་འབབ་པ་དང་བད་མཁྲིས་གཉིས་ཤས་ཆེ་ན་སྐེ་དང་ཕྲག་པར་འབབ་པ་དང་རླུང་དང་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་ན་རྐེད་པར་འབབ་ཅིང་ཉིན་རེ་བདེ་བ་ལ་ཉིན་གཉིས་རེ་བསྟུད་ནས་ནའོ། །རུས་ལ་བབས་པ་ན་ཉིན་བཞི་པའི་རིམས་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་རྐེད་པ་དང་ཡན་ལག་གི་རྐང་དང་རུས་པ་ཚིགས་གཞི་ན་བ་དང་། གླད་པར་བབས་པའི་ཚེ་མགོ་འཁོར་ལ་ཆམ་པས་འདེབས་ཤིང་སྟོབས་ཆེ་ན་ཁ་ཡོ་ལ་མིག་སློ་བ་སྟེ་གདང་ཟུམ་མེད་པ་གཟའ་ཐོག་པ་དང་མཚུངས་པའོ། །བད་ཀན་ཤས་ཆེ་ན་བྱིན་པ་ན་བར་བྱེད་ཅིང་རླུང་ཤས་ཆེ་ན་ཁྱད་པར་དུ་གླད་པ་ན་བ་དང་ཞག་གཉིས་བདེ་ལ་ཞག་རེ་ལ་ན་སྟེ་རེ་མོས་བྱེད་དོ། །

ཀ༥ གཉན་རིམས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་གཉན་རིམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྐྱེན་དང་ངོ་བོ་ཞུགས་ཚུལ་དང་། རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །

ཁ༡ མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ། **གཉན་རིམས་མཁྲིས་པ་ཙར་རྒྱུག་ཅེས་བྱ་བ།** །ཞེས་པ་སྟེ། གཉན་རིམས་ནི་ཕྱིའི་གདོན་འཁྲིས་པའི་དུག་ནང་དུ་ཁྲག་སྲིན་ལ་འཕོས་པའི་དུག་རླངས་ལས་གཉན་རིམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་མཁྲིས་ཚད་ཙ་རུ་རྒྱུག་པས་མཁྲིས་པ་ཙར་རྒྱུག་ཅེས་ཀྱང་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་ནད་མིག་སེར་དང་རིམས་སྨྱོན་ཏྲེ་ཏྲེ་སོགས་མིང་མང་ཞིང་།

ཁ༢ རྐྱེན་བསྟན་པ། **ནད་འདི་ཀླུ་བདུད་བྱང་སྨན་རྐྱེན་བྱས་ནས།** །ཞེས་པ་སྟེ། ནད་འདི་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ནི་ཀླུ་བདུད་བཤོས་པའི་བུ་དང་། སྟོན་དབང་ཕྱུག་གིས་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་པའི་རྩུལ་ཀྱི་ཐིགས་པ་མེ་ནང་དུ་སོང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིད་པའི་མ་མོ་བདུན་གཙོ་ཆེར་རི་རབ་དང་ཉེ་བ་ཀཻ་ལ་ཤའི་གླིང་དུ་གནས་པར་གྲགས། ཡང་ན་དཔལ་ལྡན་རེ་མ་ཏྲི་སྟེ་སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་གྱི་གནས་འདིའི་བྱང་ཤར་ཕྱོགས་ན་མུ་ལེ་དིང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཡོངས་འདུའི་ཤིང་ལ་བརྟེན་ནས་སྨན་མོའི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་ལ་བྱང་སྨན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་དང་གཞན་ཡང་དམུ་བདུད་ནི་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་དམུ་དང་བདུད་གཉིས་བསྔོངས་པའི་སྲས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྐྱེན་བྱས་ནས་བསྐྱེད་དོ། །

ཁ༣ ངོ་བོ་ཞུགས་ཚུལ་བསྟན་པ། **མཁྲིས་ཚད་ཕྱི་རོལ་རྩུལ་ཀྱི་སྣོར་ཞུགས་ཏེ། །ནང་དུ་མཆིན་མཁྲིས་དོན་སྣོད་གཉིས་ལ་བབས། །རང་སར་མི་གནས་ཙ་མིག་ཀུན་དུ་རྒྱུག །ཡར་ལ་མགོ་དང་གླད་པར་བད་ཡུལ་འཕྲོག །མར་ལ་མཁལ་མ་རྒྱུངས་པར་ཆུ་ཡུལ་འཕྲོག །དོན་ལ་གློ་དང་སྙིང་ལ་རླུང་ཡུལ་འཕྲོག །ཕོ་ལོང་རྒྱུ་མ་སྣོད་དུ་མཁྲིས་ཡུལ་འཕྲོག །ཤ་ལྤགས་ཕྱིར་ཤོར་སྟོབས་དང་ཁ་དོག་འཕྲོག །མཇུག་ཏུ་མཁྲིས་གནས་རླུང་གིས་སྦྱུད་བྱས་ནས། །རང་གནས་སྲོག་ཙར་འཆོར་བས་འཚོ་བ་ཉུང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ནི་མཁྲིས་ཚད་དང་ལྷན་ཅིག་འཕེལ་བ

དེ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྫུལ་གྱི་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་ནང་དུ་མཆིན་པ་དང་མཁྲིས་པ་སྟེ་དོན་སྣོད་གཉིས་ལ་བབས་པས་ཁྲག་མཁྲིས་འདྲེས་པ་རང་སར་རླུང་གིས་བསྐྱེད་པས་མི་གནས་པར་རྩ་དང་མིག་ཀུན་ཏུ་རྒྱུག་སྟེ་ཡར་ལ་མགོ་དང་གླད་པར་ཞུགས་ནས་བད་ཀན་གྱི་ཡུལ་ཀྱང་འཕྲོག མར་ལ་མཁལ་མ་དང་རྒྱུངས་པར་ཞུགས་ནས་ཆུ་ཡུལ་ཀྱང་འཕྲོག དོན་ལ་གློ་བ་དང་སྙིང་ལ་ཞུགས་ནས་རླུང་གི་ཡུལ་ཀྱང་འཕྲོག ཕོ་ལོང་དང་རྒྱུ་མ་སྟེ་སྣོད་དུ་ཞུགས་ནས་མཁྲིས་པའི་ཡུལ་ཀྱང་འཕྲོག ཤ་ཕྲུགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཤོར་ན་སྟོབས་དང་ཁ་དོག་ཀྱང་འཕྲོག མཇུག་ཏུ་མཁྲིས་པའི་གནས་ས་རླུང་གིས་སྐྱུད་པར་བྱས་ནས་རང་གནས་ཀྱང་སྲོག་རྩར་འཚོར་བའམ་ཤོར་བས་འཚོ་བ་ཞུང་ངོ། །

ཁ༩ རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཐོག་མའི་རྟགས་དང་། བར་དུ་རྒྱས་པའི་རྟགས། ཐ་མའི་རྟགས་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས་བཅས་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

ག༡ ཐོག་མའི་རྟགས་བསྟན་པ། **དེ་རྟགས་གྲང་ཤུམ་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་བ་ཞན། །རྩ་ནི་སྟོང་ལ་སྤྱུར་ཞིང་ཆུ་སེར་ཉོག །མགོ་དང་ཚིགས་གཞི་ན་ཞིང་ཟ་ཟི་འོང་། །**ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་རྟགས་ལ་ལུས་གྲང་ཤུམ་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་བསམ་བློ་ཞན་པ་དང་རྩ་ནི་སྟོང་ལ་སྤྱུར་ཞིང་དྲི་ཆུའི་མདོག་སེར་ལ་ཉོག་པ་དང་མགོ་དང་ཡན་ལག་གི་ཚིགས་གཞི་ན་ཞིང་ཟ་ཟི་འོང་།

ག༢ བར་དུ་རྒྱས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ། **བར་དུ་ནད་རྒྱས་ཆུ་ནི་མར་ནག་འདྲ། །མིག་སྤྲིན་ལྕེ་འོག་སྨུར་གོང་ཤ་མདངས་སེར། །ཁ་ཁ་ལུས་ཚ་གཉིད་ཆུང་དང་ག་འགག །སྣེན་མོ་རྣིལ་དང་ལྕེ་མཆུ་དཀར་སེར་འོང་། །མགོ་གཟེར་ལྕེ་མཆུ་འགས་ཤིང་སོ་དྲེག་ཆགས་། །མཆིན་མཁྲིས་སྟེང་དུ་འདྲིལ་བ་མནན་མི་བཟོད། །ནད་ཀྱི་དྲི་དུགས་སྟོབས་དང་གཟི་མདངས་འཆོར། །**ཞེས་པ་སྟེ། བར་དུ་ནད་རྒྱས་ན་ཆུ་ནི་མདོག་མར་ནག་འདྲ་སྟེ་ལྦུ་བ་ཆུང་ལ་རས་དང་བལ་འདབ་བཙུག་ན་སེར་པོར་འགྲོ་བ་དང་མིག་སྤྲིན་དང་ལྕེ་འོག་དང་སྨུར་གོང་རྣམས་ཀྱི་ཤ་མདངས་སེར་བ་དང་ཁ་ཁ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཤ་དྲོད་ཚ་ཞིང་གཉིད་ཆུང་ལ་དང་ག་འགགས་པ་དང་སྣེན་མོ་དང་སོ་རྣིལ་དང་ལྕེ་དང་མཆུ་བཞིའི་མདོག་དཀར་ལ་མཁུར་ཚོས་སེར་པོར་འོང་བ་དང་མགོ་གཟེར་ཞིང་ལྕེ་དང་མཆུ་གཉིས་འགས་ཤིང་སོ་ལ་དྲེག་པ་ཆགས་པ་དང་མཆིན་པ་དང་མཁྲིས་པའི་སྟེང་དུ་འདྲིལ་བ་ན་མནན་ན་མི་བཟོད་ཅིང་ནད་ཀྱི་དྲི་དུགས་ཤིང་སྟོབས་དང་གཟི་མདངས་རྣམས་འཆོར་རོ། །

ག༣ ཐ་མའི་རྟགས་བསྟན་པ། **སྨིན་པའི་ཡོང་མེད་བདུན་དགུའི་དུས་ན་འཆི། །ལྷུན་པོ་འགའ་ཞིག་སྨིན་བྱེད་དུས་ལ་སྡོད། །རྩ་སྤུན་ཤེས་པ་ཡང་ལ་ལུས་སྟོབས་ཤོར། །ཕྱི་ཡི་དྲོད་ཆུང་ཕྲངས་མདོག་གསེར་ལྟར་སེར། །དུས་འདས་རང་གནས་སླེབ་པས་ཟློག་ཐབས་མེད། །དེ་ཕྱིར་མ་སྨིན་དུས་ན་བྱ་ར་སྲིམས། །**ཞེས་པ་སྟེ། སྨིན་པའི་ཡོང་མེད་པར་ཞག་བདུན་ནམ་དགུའི་དུས་ན་འཆི་བར་འགྱུར་ཀྱང་། ལྷུན་པོ་འགའ་ཞིག་ནི་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དུས་ནམ

བྱུང་བར་ལ་སླུག་སྟོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྩ་སྨྱུན་པ་སྟེ་ཐྲ་ལ་མྱུར་ཞིང་ཞེས་པ་ཡང་ལ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཡོང་བ་དང་ཕྱིའི་དྲོད་ཆུང་ལ་པགས་པའི་མདོག་གསེར་ལྟར་དུ་སེར་བར་སོང་ན་དུས་ལས་འདས་པ་སྟེ་རང་གནས་སྲོག་རྩར་སླེབ་པས་དེ་ལ་བཟློག་པའི་ཐབས་མེད་པར་འཆི་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ནམ་སྨིན་པའི་དུས་ན་གསོ་བར་བྱ་ར་སྲིམས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

ག༩ ཁྲད་པར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ། **ཁྲད་པར་མགོར་བྲོས་ཀླད་གཟེར་སྣ་ཁྲག་འཛག །གློར་བབས་རོ་སྟོད་གཟེར་ལ་ལུད་པ་སེར། །མཁལ་བབས་མཁལ་རྐེད་ན་ཞིང་དྲི་ཆུ་སྨོམ། །ཕོ་བར་བབས་ན་ཁ་ཁ་མཁྲིས་པ་སྐྱུག །རྒྱུ་མར་བབས་ན་ཟུག་ཆེ་ཚན་ཅན་འཁྲུ། །དེ་དག་མི་འགྱུར་འཁྲུལ་མེད་ནད་རྟགས་ཡིན། །**ཞེས་པ་སྟེ། ཁྲད་པར་དུ་གཉན་རིམས་མགོར་བྲོས་ན་ཀླད་གཟེར་དང་སྣ་ཁྲག་འཛག་ཅིང་གློ་བར་བབས་ན་རོ་སྟོད་གཟེར་ལ་ལུད་པ་སེར་བར་འོང་། མཁལ་མར་བབས་ན་མཁལ་རྐེད་ན་ཞིང་དྲི་ཆུ་སྨོམ་པ་དང་ཕོ་བར་བབས་པ་ན་ཁ་ཁ་ལ་མཁྲིས་པ་སྐྱུག་ཅིང་། རྒྱུ་མར་བབས་པ་ན་ཟུག་ཆེ་ལ་ཚན་ཅན་དུ་འཁྲུ་བ་སོགས་འབྱུང་བས་དེ་དག་རྣམས་ནི་མི་འགྱུར་བར་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་ནད་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

 དྲུག་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དུ་ཕྱེ་བ་གཉིས་དང་། ཞར་བྱུང་དོན་བསྡུ་བ་བཅས་གསུམ་མོ། །

༡ སྤྱིའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། དེ་ལ་དང་པོ་མ་སྨིན་པ་དང་། བར་དུ་སྨིན་པ། ཐ་མ་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་བཅོས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། །

༡ མ་སྨིན་པའི་དུས་ཀྱི་བཅོས་བསྟན་པ།

སྤྱི་བཅོས་མ་སྨིན་དུས་སུ་མ་ནུ་བཞི། །ཡང་ན་སླེ་ཏྲེས་ལྡ་ཐང་སྨིན་པར་བྱ། །ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་བསིལ་དྲོད་སྙོམས་པར་བཅོས། །རྒྱས་པར་མ་སྨིན་སྤྱི་བཅོས་ལེ་ཚུར་བལྟ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལས་སྤྱི་བཅོས་ལ་མ་སྨིན་པའི་དུས་སུ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་མ་ནུ་བཞི་ཐང་ངམ་ཡང་ན་ཁྲག་མཁྲིས་ཆེ་ན་སླེ་ཏྲེས་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་ཏིག་ཏ་སྟེ་ལྡ་ཐང་གིས་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་གཉིས་བསིལ་དྲོད་ཆ་སྙོམས་པར་བཅོས། རྒྱས་པར་ནི་གོང་གི་ཚ་བ་མ་སྨིན་པ་དང་སྤྱི་བཅོས་ཀྱི་ལེའུར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

༢ སྨིན་པའི་དུས་ཀྱི་བཅོས་བསྟན་པ།

བར་དུ་སྨིན་རྒྱས་ཏིག་ཏ་གསེར་མེ་ཏོག །དེ་བ་པར་པ་ཏ་དང་ལི་ག་དུར། །ཨ་རུ་ར་ཡི་ཐང་བཏང་རྩུལ་མང་དབྱུང་། །ཚ་སྟོབས་ཆེ་ན་དེ་སྟེང་གབུར་དང་། །གི་ཝཾ་ཙནྡ་གང་གུར་གུམ་བོང་ང་དཀར། །ཏིག་ཏ་ཀ་ར་སྦྱར་ལ་

ཐང་གིས་དབྱུལ། །སྨན་ཞུ་རྟུལ་དབྱུང་རིམས་ཚད་ཀུན་ལ་ཤིས། །སྐྱིད་ཆུང་མིག་ཆུ་སེར་ན་བཤལ་གྱིས་སྦྱང་། །འབྲས་བུ་གསུམ་དང་དུར་བྱིད་པི་པི་ལིང་། །ནཱ་ག་གེ་སེར་སྦྲང་རྩི་ཀ་ར་སྦྱར། །རིམས་ཀུན་གསར་རྙིང་མེད་པ་སེལ་བར་བྱེད། །ཆུ་ལྟུག་ཐྲབས་ལ་ནད་དག་བསིལ་གྱིསས་བཅོས། །ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་རྒྱུས་ཚད་སྤྱི་དང་འདྲ། །ཁྱད་པར་རིམས་སོ་ཙོག་ལ་ཞོ་གནོད་དེ། །བཙུ་གསུམ་འདས་ནས་འོ་མ་བདུད་རྩི་མཚུངས། །ཞེས་པ་སྟེ།

བར་དུ་སྨིན་པ་དང་རྒྱས་པའི་དུས་ཏིག་ཏ་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དེ་བ་དང་པར་པ་ཊ་དང་ལི་ག་དུར་ཨ་རུ་ར་བཅས་པའི་ཐང་བཏང་ལ་རྟུལ་མང་དུ་དབྱུང་། ཚ་བ་སྟོབས་ཆེ་ན་དེ་བཏང་བའི་སྟེང་དུ་ག་བུར་དང་། གི་ཝཾ་དང་ཙུ་གང་དང་གུར་ཀུམ་དང་བོང་དཀར་རྒྱ་གར་གྱི་ཏིག་ཏ་རྣམས་དང་ཀ་ར་སྦྱར་ལ་གོང་གི་ཐང་གིས་དབྱུལ་ཞིང་སྨན་དེ་ཞུ་བ་དང་རྟུལ་དབྱུང་བ་འདིར་མ་ཟད་རིམས་ཚད་ཀུན་ལ་ཤིས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྐྱིད་ཆུང་ཞིང་མིག་ཆུ་སེར་བ་ན་བཤལ་གྱིས་སྦྱང་དགོས་པ་ནི་ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་དུར་བྱིད་དང་པི་པི་ལིང་ནཱ་ག་གེ་སར་དང་སྦྲང་རྩི་ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་བས་རིམས་ཚད་ཀུན་ཏེ་གསར་རྙིང་མེད་པ་འབྱུང་ཞིང་སེལ་བར་བྱེད་པས་ཆུ་བསྐོལ་གྲང་གི་ལྟུག་ཐྲབས་ལ་ནད་དག་པའི་རྗེས་བསིལ་གྱིས་བཅད་ཅིང་ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་གཉིས་ནི་རྒྱས་པའི་ཚད་པ་སྤྱི་དང་འདྲ་རུང་དེ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་བ་རིམས་སོ་ཙོག་ལ་ཞོ་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཞག་བཙུ་གསུམ་འདས་ནས་འོ་མ་བདུད་རྩི་དང་མཚུངས་སོ། །

༣ རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་བཅོས་བསྟན་པ།

ཐ་མ་རི་ཐང་མཚམས་སུ་སད་མདའ་བཏང་། །ཁ་ཟས་གློད་ཅིང་ཚད་གཞུག་གདོན་པའི་ཐབས། །རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་ལེ་ཚུར་ཤེས་པར་བྱ། །བིག་པན་སྲད་དཀར་སྐ་ལོ་ཀྱི་ལྕེ་བཞི། །ཚ་བའི་སྟོབས་སྦྱར་དུ་བ་མ་ཤོར་བསྲེགས། །ཐལ་བར་མགོ་ན་ཨ་རུ་ཟུར་ལྔ་སྦེབ། །སྣ་ཁྲག་འཛག་ན་མཚེ་ཡི་ཐལ་བ་སྦེབ། །གློ་ལུ་བ་ལ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཐལ་བ་སྦེབ། །རྩིབ་ལོགས་གཟེར་ན་མ་ནུའི་ཐལ་བ་སྦེབ། །མིག་ཆུ་སེར་ན་ཤོ་རྩའི་ཐལ་བ་སྦེབ། །ཚིགས་གཞི་ལ་བབས་རྟ་ལྤགས་ཐལ་བ་སྦེབ། །དྲི་མ་འགགས་ན་སྲུག་པའི་ཐལ་བ་སྦེབ། །ཆུ་སྲི་བ་ལ་གཟེ་མའི་ཐལ་བ་སྦེབ། །རླུང་གི་རིམས་ལ་རུས་ཁུས་འཕྱུལ་བ་བཏང་། །རི་ཐང་མཚམས་སུ་ཆང་ཕྱོར་རེ་ཡིས་དབྱུལ། །ཆང་འཐུང་གཉིད་ལོག་ག་བུར་ནག་པོ་ཡིན། །རླུང་ལྡན་རིམས་རིགས་ཀུན་ལ་བསྟུགས་པ་སྟེ། །ཁྱད་པར་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཡིན། །མ་སྨིན་རི་ཐང་མཚམས་གཉིས་རིམས་ལ་གཅེས། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་འདི་དུས་གཟབ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་མ་རི་ཐང་མཚམས་སུ་བུར་ཞོ་བསྐུ་མཉེ་རུས་ཐང་སོགས་རླུང་བཅོས་འཇམ་པོ་འཕྲོད་མི་འཕྲོད་སད་མདའ་བཏང་ལ་ཁ་ཟས་གློད་ཅིང་ཚད་པའི་གཞུག་གདོན་པའི་ཐབས་སྟར་བཤད་པའི་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་ལེའུ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ། བིག་པན་ཏེ་ས་སྨན་ངོ་བོ་དང་སྲད་དཀར་དང་སྐ་ལོ་དང་ཀྱི་ལྕེ་བཞི། ཚ་བ་སྟོབས་ཆེ

ན་ཀྱི་ལྟེ་མང་བ་ཆུང་ན་བིག་པན་མང་བ་སོགས་སྦྱོབས་དང་སྦྱར་ལ་དུ་བ་མ་ཤོར་བར་བསྲེགས། དེའི་ཐལ་བར་མགོ་ན་ན་ཨ་རུ་ཟྭུར་ལྡ་པ་འཇིགས་མེད་སྦེབ། སྣ་ཁྲག་འཛག་ན་མཚེ་བསྲེགས་པའི་ཐལ་བ་སྦེབ། གློ་ལུ་བ་ལ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཐལ་བ་སྦེབ། རྩིབ་ལོགས་གཟེར་ན་མ་ནུ་པ་ཏྲའི་ཐལ་བ་དང་སྦེབ། མིག་དང་ཆུ་སེར་ན་ཤོ་མའི་རྩ་བའི་ཐལ་བ་སྦེབ། ཚིགས་བཞི་ལ་བབས་ན་ཏྲ་ཡུགས་ཀྱི་ཐལ་བ་སྦེབ། དྲི་མ་འགགས་པ་ན་སྲུག་པའི་ཐལ་བ་སྦེབ། ཆུ་སྲི་བ་སྐྱེ་འཚག་དཀའ་བ་ལ་གཟེ་མའི་ཐལ་བ་དང་སྦེབ་པ་དེ་དག རླུང་གི་རིམས་ལ་སྲེ་ལོང་སོག་ཡུ་གཞུག་ཆུང་སྐྱེ་རུས་བཅུད་གསུམ་གང་རུང་གི་ཁུ་བས་ཕུལ་ལ་བཏང་བ་དང་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་དུས་སུ་ཆང་ཁྱོར་བ་རེས་དབུལ་ཞིང་ཆང་འཐུངས་ལ་གཉིད་ལོག་ན་ག་བུར་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་རླུང་དང་ལྡན་པའི་རིམས་རིགས་ཀུན་ལ་བསྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། མ་སྨིན་པ་དང་རི་ཐང་མཚམས་གཉིས་ནི་རིམས་ལ་གཅེས་པ་དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་སྙིམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གཟབ་པས་བཅོས་པར་བྱའོ། །

༢ བྱེ་བྲག་གི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། **བྱེ་བྲག་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་རྣམ་གསུམ་ལས།** །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་བབས་ས་གནས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པ་དང་། རིམ་པ་དུས་དང་སྦྱར་ནས་བཅོས་པ། ནད་གཞི་རིགས་དང་སྦྱར་ནས་བཅོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།

༡ བབས་ས་གནས་དང་སྦྱར་ནས་བཅོས་པ།

བབས་ས་གནས་དང་སྦྱར་ལ་བཅོས་པ་ནི། །བ་སྤྲུར་བབས་དུས་ལྡེ་སྐྱག་ཆུ་སྐོལ་བཏང་། །ཁ་ཟས་བསིལ་ཕྱོགས་མི་བཏང་སྨིན་པར་དཀའ། །བསིལ་ཐང་ཕྱེ་མ་མི་བསྟེན་ཚ་བ་སྐོགས། །སྨུམ་བཅུད་མི་བཏང་ཚ་བ་རུས་ལ་ཞེན། །དེ་ནས་དཔག་བསམ་མ་ནུ་བཞི་ཐང་བཏང་། །ཚ་བ་ཆེ་ན་འབྲས་གསུམ་སླེ་ཏྲེས་ཐང་། །འདི་དུས་མི་བསྲེགཚ་བ་ཁོང་དུ་འཚོར། ཐོད་བཅུད་མི་བསྟེན་རྩི་ལྡར་ཞེན་པར་འགྱུར། །བསིལ་ཕྱེ་མི་བསྟེན་ཚ་བ་སྐྱེ་ལམ་འགག །ཁྱད་པར་གདུར་ག་བཤལ་དང་བསིལ་བཅུད་སྤྲང་། །ཚ་བའི་ནད་ལ་བྱ་འཚོར་རྩུལ་མི་དབྱུང་། །དེ་ནས་རྩར་བབས་བཟང་དྲུག་བ་ཤ་ཀ །ག་དུར་ཀར་སྦྱར་ཟས་སྐོམ་བསིལ་དུ་བསྟེན། །འདི་དུས་ཐང་བཏང་དང་ག་འགག་པས་སྤང་། །སྨུམ་བཅུད་གབ་འགྱུར་བསྲེགས་ན་ཚ་བ་འདྲེགས། །སྐྱུར་ཤོར་ངན་ཁྲག་རྩར་ཞེན་གསོ་བ་དཀའ། །ཤར་བབས་གི་ཡུ་བསིལ་གསུམ་ཨ་རུ་ར། །ཀ་ར་སྦྱར་བའི་བསིལ་འཇམ་ཕྱེ་མ་བསྟེན། །བསྲེགས་ན་གཟེར་འདེབས་གདར་ན་རྫེས་མི་ཆོད། །འདི་དུས་རྩུལ་དུ་གཏོན་པ་ཤེས་པ་ཡིན། །ཐང་བཏང་རྩར་ཞེན་བཅུད་ཤོར་མེ་རུ་འབར། །ག་བུར་མི་གཏང་རླུང་འཁྲུགས་ཚ་བ་འཕོར། །སྣོད་བབས་བྱི་ཆེར་ཏིག་ཏ་གསེར་མེ་ཏོག །ཁོང་ངག་དུར་དུག་ཙུང་ཀ་ར་སྦྱར། །རྩུལ་ཐང་བསྲེག་དང་ཐོད་བཅུད་ཤིན་ཏུ་གནོད། །སྣོད་དུ་བབས་ཚེ་

ཐང་བཤལ་བསྡུགས་པ་ཡིན། །དོན་བབས་ཚ་བ་རབ་འབྲིང་བྱེ་བྲག་གིས། །ག་བུར་ཙན་དན་གི་ཕྱཾ་གཙོ་བྱས་ལ། །བསིལ་གསུམ་ག་དུར་ཏིག་ཏ་བོང་ང་དཀར། །ཧོང་ལེན་ཀ་ར་སྦྱར་བའི་ཕྱེ་མ་བསྟུད། །རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཁྲག་ཤས་ཆེ་བ་ལ། །མེ་སྦྱོངས་རྩལ་གདར་ཙུང་ཟད་བསྙེན་པར་བྱ། །རྩལ་གྲངས་རླུང་འཁྲུགས་བཙུད་སྤུས་ཚ་བར་ལྡོག །རྟུས་བབས་སྲེ་ལོང་བུར་ཞོ་ཆོ་ཁུས་བསད། །ཟས་ཀྱིས་ངོ་སྣུན་བསིལ་གྱིས་ཚད་གཞུག་གདོན། །བསིལ་དྲགས་ཟས་ཡིན་ཟུངས་འཛད་ལ་རྒྱལ་འགྱུར། །རླུང་འཕེལ་གསར་འཛམ་བྲིད་ལ་དྲུག་བདུན་བསྲེག །ཅེས་པ་སྟེ། བབས་པའི་གནས་དང་སྦྱར་ལ་བཅོས་པ་ནི་བ་སྤུར་བབས་པའི་དུས་ལྡོ་བ་སྐྲུག་པ་དང་ནང་ཉབ་ཆུ་བསྐོལ་བཏང་ཞིང་སྲུང་བྱ་ཁ་ཟས་ནི་བསིལ་བའི་ཕྱོགས་མི་བཏང་སྟེ་བཏང་ན་སྨིན་པར་དཀའ་བར་འགྱུར་ཞིང་བསིལ་ཐང་དང་ཕྱེ་མ་སོགས་མི་བསྟེན་ཏེ་བསྟེན་ན་ཚ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྨུམ་དང་བཙུད་ཀྱི་རིགས་མི་བཏང་ལ་དེས་ན་ཚ་བ་རྟུས་ལ་ཞེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ལྤགས་ལ་བབས་ན་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ནུ་བཞི་ཐང་བཏང་བ་དང་། ཚ་བ་ཆེ་ན་ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་གསུམ་སླེ་ཏྲེས་བཅས་ཀྱི་ཐང་བཏང་ལ་འདི་དུས་ལ་མི་བསྲེག་ཅིང་དེས་ན་ཚ་བ་ཁོང་དུ་འཆོར་ཞིང་ཐྲོད་བཙུད་མི་བསྟེན་བསྟེན་ན་རྟེ་ལྷར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསིལ་སྦྱོར་གྱི་ཕྱེ་མ་མི་བསྟེན་ཏེ་བསྟེན་ན་ཚ་བ་སྐྱེ་བའམ་ལམ་འགག་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་སྟོད་སྨད་གང་ཡང་གཏར་ག་གདབ་པ་དང་བཤལ་དང་བསིལ་བཙུད་ཀྱི་རིགས་སྤང་ཞིང་ཚ་བའི་ནད་ལ་བྱ་འཆོར་བས་རྩལ་ཡང་མི་དབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྩར་བབས་ན་ཙུ་གུར་ལི་ཤི་ཛཱ་ཏི་སུག་སྨེལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་དྲུག་དང་བ་ཤ་ཀ་ག་དུར་དང་ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་བ་བཏང་ཞིང་ཟས་སྐོམ་གཉིས་བསིལ་དུ་བསྟེན་པ་དང་། འདི་དུས་ལ་ཐང་བཏང་ན་དང་ག་འགགས་པས་སྲུང་ཞིང་སྨུམ་བཙུད་བཏང་ན་གབ་པར་འགྱུར་ལ་བསྲེགས་ན་ཚ་བ་འདྲེགས་པ་དང་ཆང་སོགས་སྐྱུར་ཤོར་ན་ངན་ཁྲག་རྩར་ཞེན་པས་གསོ་བ་དཀའོ། །ཤར་བབ་ན་གི་ཕྱཾ་དང་བསིལ་ཙུ་གུར་སྟེང་སྟོད་ལ་ལི་ཤི་སྨད་ལ་སུག་སྨེལ་ཏེ་གསུམ་དང་ཨ་རུ་ར་ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་བའི་བསིལ་ལ་འཛམ་པས་ཕྱེ་མ་བསྟེན་ཞིང་མེ་བཙས་གར་ཡང་བསྲེགས་ན་གཉེར་འདེབས་ཤིང་སྟོད་སྨད་གང་ཡང་གཏར་ན་རྫེས་མི་ཆོད་ཅིང་འདི་འདུས་ལ་རྩལ་དུ་གདོན་པ་ཤིས་པ་ཡིན་ཞིང་ཐང་བཏང་ན་རྩར་ཞེན་ལ་བཙུད་ཤོར་ན་མེ་རྟུ་འབར་བར་འགྱུར་བ་དང་། ག་བུར་གྱི་རིགས་བསིལ་བ་མི་བཏང་ལ་བཏང་ན་རླུང་འཁྲུགས་ལ་ཚ་བ་འཕོར་རོ། །སྟོད་ལ་བབ་ན་བྱི་ཆེར་དང་ཏིག་ཏ་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་དང་། ལི་ག་དུར་དང་དུག་མོ་ཉུང་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྦྱར་བ་བཏང་ཞིང་རྩལ་དབྱུང་བ་དང་ཐང་གཏོང་བ་དང་། བསྲེག་པ་དང་ཐྲོད་བཙུད་ཀྱི་རིགས་ཤིན་ཏུ་གནོད་པས་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་སྨད་དུ་བབས་པ་ཆེ་ན། ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷུམ་རྩ་དང་ཨ་རུ་མཆུ་སྟུང་ཆ་མཉམ་སྟེ་ཉི་དགའ་ཤིང་མངར་རྒྱམ་ཚྭ་དང་པི་པི་ལིང་ཞེས་པ་དེ་དང་ཡང་ན་ལྷུམ་རྩ་དང་དུར་བྱིད་ཨ་རུའི་ཐང་བཤལ་སོགས་བསྡུགས་པ་ཡིན། དོན་ལ་བབ་ན་ཚ་

བ་རབ་འབྲིང་ཐྲེ་བྲག་གིས་རབ་ལ་ག་བུར་འབྲིང་ལ་ཙནྡན་དཀར་པོ་མཐར་གི་ཕྱིང་གིས་གཙོ་བྱས་ལ་ཏུ་གུར་ལི་ཤི་སྣེ་བསིལ་གསུམ་དང་ལི་ག་དུར་དང་ཏིག་ཏ་དང་ བོང་ང་དཀར་པོ་ཧོང་ལེན་བཅས་ཀ་ར་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱེ་མ་གང་རིགས་བསྟུད་ལ་བཏང་བ་དང་། རླུང་དང་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་དང་ཁྲག་གི་ཤས་ཆེ་བ་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་མེ་དང་སྦྲོང་དང་རྩོལ་དང་གཏར་ག་གང་རུང་ཙུང་ཟད་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་རྩོལ་གྱི་རྗེས་སུ་ གྲང་ན་རླུང་འཁྲུགས་ལ་བཙུད་སྤུས་ན་ཆ་བར་ལྡོག་གོ །རུས་པར་བབས་ན་སྲེ་ལོང་བུ་རམ་དང་། ཞོ་དང་ཤ་ཆོ་བའི་ཁུབས་བསད་ཅིང་དེ་ལྟར་གྱི་ཟས་ཀྱིས་རླུང་གི་ངོ་གནོན་ལ་བསིལ་སྨན་གྱིས་ཚད་པའི་གཞུག་གདོན་པ་ཤིས་ཤིང་དེ་མིན་བསིལ་དྲགས་པ་དང་ཟས་ཡིན་ལ་གཏད་ན་ཟུངས་འཛད་ཅིང་ལ་བརྐྱལ་བར་འགྱུར་ཞིང་རླུང་འཕེལ་ན་ཤ་མར་གསར་འཇམ་གྱི་རིགས་རིམ་གྱིས་བྲིད་ལ་བཏང་ནས། ཚིགས་པ་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་བསྲེག་གོ །

༢ རིམ་པ་དུས་དང་སྦྱར་ནས་བཅོས་པ།

རིམ་པ་དུས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པ་ནི། །བད་ཀན་དུས་སུ་འབྲས་གསུམ་མ་ནུ་བཞི། །སླེ་ཏྲེས་བྱི་ཚེར་ཏིག་ཏ་དྲོ་འཇམ་བསྟེན། །རྩོལ་དབྱུང་ཚ་བའི་ཁ་བྲིད་གཉེན་ལྟར་བསྟེན། །མཁྲིས་དུས་ཏིག་ཏ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་། །ཨ་རུ་ར་ཡི་བསྐུས་གྲངས་གཏང་བར་བྱ། །བཟང་དྲུག་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་བ་ཤ་ཀ །ག་དུར་ཀ་ར་སྦྱར་བའི་ཕྱེ་མ་བསྟེན། །མགོ་བོ་ན་ན་དཔྲལ་རྩ་ཁ་ཕྱེ་གཏར། །ཆུ་ལྟུག་བྱས་པས་ཚ་སེལ་སྐྲ་མི་འབྱི། །ཁྲག་དུས་ག་བུར་ཙན་དན་གི་ཕྱིང་དང་། །བསིལ་གསུམ་ག་དུར་ཀ་རའི་ཕྱེ་མ་བསྟུད། །ཁྲག་མཁྲིས་སྟོབས་ཆེ་ཙུང་ཟད་གཏར་ཞིང་སྦྱང་། །བྲིང་འཐིབས་རྩོལ་གདོན་ཟས་སྤྱོད་བསིལ་དུ་བསྟེན། །རླུང་ཁྲག་འཐབས་དུས་རྡོ་ཏི་སྙིང་ཞོ་ཤ །བིག་པན་ཐལ་བ་བུར་དཀར་སྦྱར་ལ་བཏང་། །ག་བུར་རྒྱལ་བློན་གསུམ་དང་ལྷག་པ་སྦྱར། །དྲན་མེད་སྨྲ་འཆལ་མི་ལ་འཛིན་ནམ་སྨོམ། །ཟས་བྱིན་ཁྱིམ་བུ་སོས་འཛིན་མིག་རྩ་གྲུང་། །ག་བུར་ཆང་སྦྱར་བཏང་ལ་དྲུག་པ་བསྲེག །ཁ་ཟས་བསིལ་དྲོད་སྤྱིལ་བཏང་སྨོག་ཚབ་བསྡུགས། །སྐྱིད་ཆུང་ཨ་སོ་གཏར་ལ་རྒྱལ་བློན་གསུམ། །རྡོ་ཏི་ཀ་ར་སྦྱར་ལ་བཏང་བར་བྱ། །བཅུ་གསུམ་ཕན་ཚད་ཚ་བའི་རི་ཐང་མཆམས། །ཆང་གསར་ཆོ་ཁུ་བུར་ཞོ་སྲེ་ལོང་ཐང་། །སད་མདས་ངོ་གླན་ཆ་ཡིས་བྲིད་ལ་གློད། །སྐྱུ་རུ་ཙན་དན་ག་བུར་བིག་པན་ཐལ། །ཀར་སྦྱར་ཚད་ལྷག་སྐམ་ཕྱིར་བསྲིངས་ལ་བཏང་། །ཚ་བ་ཐོན་ནས་གང་འཕྲོད་ཟས་ཀྱིས་གསོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རིམ་པ་དུས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པར་བྱ་བ་ནི་བད་ཀན་གྱི་དུས་སུ་ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཕྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་མ་ནུ་བཞི། སླར་ཡང་སླེ་ཏྲེས་དང་བྱི་ཚེར་དང་རྒྱ་གར་ཏིག་ཏ་བཅས་པའི་ཐང་དྲོ་འཇམ་བསྟེན་ཞིང་རྩོལ་དབྱུང་ལ་ཚ་བའི་ཁ་བྲིད་ནས་གཉེན་ལྟར་བསྟེན་ནོ། ། མཁྲིས་པའི་དུས་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཏིག་ཏ་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་ཨ་རུ་ར་བཅས་པའི་བསྐུས་གྲངས་གི་ཐང་བཏང་བར་བྱ་བ་དང་། བཟང་པོ་ཏུ་གང་གུར་ཀུམ་ལི་ཤི་རྡོ་ཏི་སུག་སྨེལ་ཀ་ཀོ་ལ་

སྙེ་དྲུག་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་བ་ཤ་ཀ་དང་ག་དུར་ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་བའི་ཕྱེ་མ་བསྟེན་ཞིང་མགོ་བོ་ན་ན་དཔྲལ་བའི་རྩ་ཁ་ཕྱེ་ཙམ་གཏར་བ་དང་ཆུ་ལུགས་བྱས་པས་ཚ་བ་སེལ་ལ་སྐྲ་མི་འབྱི། ཁྲག་གི་དུས་ལ་ག་བུར་དང་ཙནྡན་དཀར་པོ་གི་ཝཾ་དང་ཅུ་གུར་ལི་ཤི་སྙེ་བསིལ་གསུམ་དང་ལི་ག་དུར་དང་ཀ་ར་རྣམས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་བསྟུད་ལ་ཁྲག་མཁྲིས་སྟོབས་ཆེ་ན་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྟོད་སྨད་གང་རུང་ལ་གཏར་ཞིང་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྔོས་བཤལ་ཐར་ནུ་ལྡེ་པས་སྦྱང་བ་དང་བྱིང་འཐིབས་བྱེད་ན་རྟུལ་འདོན་ཞིང་ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་བསིལ་དུ་བསྟེན་ནོ། །རླུང་ཁྲག་འཐབས་པའི་དུས་ལ་ཛཱ་ཏི་དང་སྙིང་ཞོ་ཤ་བིག་པན་ཇོ་བོའི་ཐལ་བ་དང་བུར་ དཀར་རྣམས་སྦྱར་ལ་བཏང་བ་དང་ག་བུར་དང་ཅུ་གང་བོང་དཀར་པོ་སྙེ་རྒྱལ་བློན་གསུམ་སྦྱར་བ་དང་ལྷག་པ་སྦྲད། དྲན་པ་མེད་པ་དང་སྨྲ་འཆལ་ཞིང་དྲུང་གི་མི་ལ་འཛིན་ནམ་ནམ་མཁའ་ལ་ལག་པས་འཛིན་པ་ལྟར་སྣོམ་པ་དེ་སྟབ། ཟས་ཐུར་བསྙོད་ཀྱིས་བྱིན་ན་ཁྱེམ་བུ་སྙེ་ཐུར་མ་སོགས་འཛིན་པ་དང་མིག་རྩ་གྲུང་ན་ག་བུར་དང་དེ་ལས་ཅུ་གང་ལོག་པོས་མང་བ་གཉིསཆང་དང་སྦྱར་བ་བཏང་ཞིང་གོས་དྲོན་པོས་བྱིབས་ལ་རྟུལ་འདོན། མ་ཐོན་ན་སྤོ་སྣེའུའི་རླངས་ལུམས་བྱ་རྟུལ་ཐོན་ན་ག་བུར་ཐེབས་པ་ཡིན་པས་ནང་པར་རླུང་སྐྱེས་སམ་ཚད་པར་ལོག་གམ་གཉིས་ཀ་ཆོམས་སམ་བལྟ། བཅོས་སྐྱེད་མེད་ན་བསྐྱུར་ནས་བཏང་ཞིང་རླུང་སྐྱེས་ན་བུར་ཆང་། ཚད་པ་སྐྱེས་ན་བསིལ་སྦྱོར་གྱི་ཕྱེ་མ་བཏང་ལ་ཚོགས་པ་དྲུག་པ་བསྲེག་ཁ་ཟས་ནི་ཉིན་གུང་ལ་བསིལ་སྤྱོ་དགོངས་དྲོད་སྤྱིལ་ལ་བཏང་ཞིང་ནང་ནུབ་སྔོག་སྐྱའི་ཆབ་མིག་བསྟུགས་ཤིང་། དེས་ཀྱང་སྐྱེད་ཆུང་ན་ཨ་སོ་གཏར་ལ་རྒྱལ་བློན་ག་བུར་ཅུ་གང་བོང་དཀར་ཏེ་གསུམ་ཛཱ་ཏི་དང་ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་ལ་གཏང་བར་བྱ་ཞིང་ཞག་བཅུ་གསུམ་ཕན་ཆད་ལ་ཚ་བའི་རི་ཐང་མཚམས་ཡིན་པས་ཆང་གསར་པ་དང་ཤ་ཆེ་བའི་ཁུ་བ་བུ་རམ་ཞོ་དང་སྲེ་ལོང་གི་ཐང་རྣམས་རིམ་གྱིས་སད་མདངས་ངོ་གླན་ཏེ་ཆ་ཡིས་བྲིད་ལ་ཐ་མ་གློད་ཅིང་སྐྱུ་རུ་ར་དང་ཙནྡན་དཀར་པོ་དང་ག་བུར་དང་བིག་པན་གྱི་ཐལ་བ་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྦྱར་བས་ཚད་པའི་ལྷག་སྐམ་པའི་ཕྱིར་བསྲིངས་ལ་བཏང་ངོ། །ཚ་བ་ཐོན་ནས་ལུས་ལ་གང་འཕྲོད་པའི་ཟས་ཀྱིས་རིམ་པར་གསོའོ། །

༣ ནད་གཞིའི་རིགས་དང་སྦྱར་ནས་བཅོས་པ།

ནད་གཞིའི་རིགས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པ་ནི། །ཞེས་པ་སྟེ། ནད་གཞིའི་རིགས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པར་བྱ་བ་ལ་རླུང་རིམས་དང་། དེ་བཞིན་མཁྲིས་རིམས། བད་ཀན་གྱི་རིམས། འདུས་རིམས། གཉན་རིམས་ཏེ་ལྔའོ། །

ཀ༽ རླུང་རིམས་ཀྱི་བཅོས་བཤད་པ། དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མའི་བཅོས་བཤད་པ་དང་གསུམ་མོ། །

ཁ༽ ཐོག་མའི་བཅོས་བསྟན་པ།

རླུང་རིམས་དང་པོ་བུ་རམ་གོ་སྙོད་ཐང་། །རུས་བཅུད་གསུམ་དང་སྲེ་ཏྲེས་ཆིག་ཐང་དང་། །བྱི་ཚེར་ག་དུར་སླེ་ཏྲེས་སྣ་ཐང་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། རླུང་གི་རིམས་ལ་དང་པོ་བུ་རམ་དང་གོ་སྙོད་ཀྱི་ཐང་དང་སྲེ་ལོང་སོགས་ཡུ་

གཞུག་ཀྲུང་སྐེ་རུས་བརྩུད་གསུམ་དང་སླེ་ཊེས་ཚིག་ཐང་དང་བྱེ་ཆེར་དང་ལི་ག་དུར་དང་སླེ་ཊེས་དང་སྨན་སྐྱའི་ཐང་
རྣམས་བཏང་ཞིང་།

ཁ༢ བར་དུ་སྨིན་པའི་དུས་ཀྱི་བཅོས་བསྟན་པ།

**སྨིན་ནས་བཟང་དྲུག་སླེ་ཊེས་བིག་པན་ཐལ། །ཀ་རའི་ཕྱེ་མ་རུས་ཁུས་འཕྱུལ་ལ་བཏང་། །གཏར་བཤལ་ག་བུར་
འདི་ལ་ཉེ་མི་རུང་། །བསིལ་ཤ་གསར་པ་མར་གསར་ཡོས་ཐུག་བསྟེན། །ཚ་བ་ཀྲུང་ན་ཞག་དགུ་ལོན་པ
དང་། །འདར་བུའི་ལྷག་ཁུང་ཡེར་བུའི་ཨན་སྟོང་བསྲེག །**ཅེས་པ་སྟེ། སྨིན་ནས་ཙུ་གང་གུར་ཀུམ་ལི་ཤི་སྲུག་
སྨེལ་ཀ་ཀོ་ལ་ཛཱ་ཏི་སྟེ་བཟང་དྲུག་དང་སླེ་ཊེས་དང་བིག་པན་ངོ་བོའི་ཐལ་བ་དང་ཀ་རའི་ཕྱེ་མ་རྣམས་རུས་པའི་ཁུ་
བས་ཕྱུལ་ལ་བཏང་ཞིང་སྟོད་སྨད་གང་ཡང་གཏར་བ་དང་བཤལ་གྱི་རིགས་དང་ག་བུར་སོགས་བསིལ་སྦྱོར་འདི་ལ་
ཉེ་མི་རུང་ཞིང་བ་ལང་ར་སོགས་བསིལ་བའི་ཤ་གསར་པ་དང་མར་གསར་པ་དང་ཡོས་ཀྱི་ཆག་ཚེའི་ཐུག་པ་བསྟེན་
ཞིང་ཚབ་ཀྲུང་བའི་ཚེ་ན་ཞག་དགུ་ལོན་པ་དང་། འདར་བུའི་རིམས་ལ་ལྷག་ཁུང་། ཡེར་བུའི་རིམས་ལ་ཨན་སྟོང་
དང་པོ་བསྲེག་པར་བྱའོ། །

ཁ༣ ཐ་མའི་བཅོས་བསྟན་པ།

**མ་ཐུག་སྲོག་རྩར་ལམ་དོན་སྨྱོ་བ་ན། །ཛཱ་ཏི་གུ་གུལ་རུ་ཏ་ཨ་ག་རུ། །སྲོག་ཐལ་བུར་དཀར་སྦྱར་ལ་རུས་ཁུས་
དབུལ། །རུས་བརྩུད་ཁུ་བར་ཛཱ་ཏི་བཏབ་ལ་བཏང་། །མ་ཐུབ་གཞུག་ཀྲུང་ལང་བདུན་སྦྱོར་བ་བྱ། །དྲུག་བདུན་
ཨན་སྟོང་ལྷག་པའི་སྟུད་སྒོ་བསྲེག །དེ་ལྟར་བཅོས་པས་མ་ཐུབ་སྲོག་རླུང་ལོག །རྩ་སྨྱུན་རྫམ་པ་རྟེག་ན་འཚེ་བ་
ཡིན། །སྣ་ལོན་དྲན་པ་གསལ་ལ་རྩ་ཤེད་རྒྱས། །རྒྱུ་དངས་ལྕེ་ཉོན་ཆང་པའི་དོན་རྙེད་ཅིང་། །སྟབས་སྐམས་
འགོག་སླ་རྣ་བ་གསང་ན་འཚོ། །**ཞེས་པ་སྟེ། དེས་མ་ཐུབ་པར་སྲོག་རྩར་ལམ་དོན་ནས་སྨྱོ་བ་ན་ཛཱ་ཏི་དང་གུ་གུལ་
དང་རུ་ཏ་དང་ཨ་ག་རུ་སྲོག་ཐལ་དང་བུར་དཀར་རྣམས་སྦྱར་ལ་རུས་པའི་ཁུ་བས་དབུལ་བ་དང་རུས་བརྩུད་སྲེ
ལོང་སོག་ཡུ་གཞུག་ཀྲུང་སྐེ་གསུམ་གྱི་ཁུ་བར་ཛཱ་ཏི་བཏབ་ལ་བཏང་མ་ཐུབ་ན་གཞུག་ཀྲུང་ལྔའམ་བདུན་ཆང་ལ་
བསྲུས་ཁུར་ག་བུར་དང་ཙུ་གང་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་བཏང་ལ་ཚིགས་པ་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་དང་ཨན་སྟོང་དང་པོ་དང་
ལྷག་པའི་སྟུད་སྒོ་རྣམས་བསྲེག་ཅིང་དེ་ལྟར་བཅོས་པས་ཀྱང་མ་ཐུབ་པར་སྲོག་རླུང་ལོག་སྟེ་རྩ་སྨྱུན་ལ་རྫམ་པ་
བརྟེག་ན་འཚེ་བ་ཡིན་ཞིང་སྨན་གྱི་སྣ་ལོན་པས་དྲན་པ་གསལ་ལ་རྩ་ཤེད་དེ་ཐོན་ལས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱུ་དངས་ལ་ལྕེ་
ཉོན་ཞིང་ཆང་པའི་དོན་ཀྱང་རྙེད་ཅིང་སྟབས་སྐམས་ལ་འགོགས་པ་སླ་ཞིང་རྣ་བ་གསང་ན་འཚོའོ། །

ཀ༢ མཁྲིས་རིམས་ཀྱི་བཅོས་བཤད་པ། དེ་ལ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་གསུམ་མོ། །

ཁ༡ ཐོག་མའི་བཅོས་བསྟན་པ། **མཁྲིས་རིམས་དང་པོ་ཏིག་ཏ་བྱི་ཆེར་ཐང་། །བྱི་ཆེར་ག་དུར་རྩ་མཁྲིས་སྐྲ་བཟང་དང་། །ཨ་རུ་ག་དུར་ཏིག་ཏ་སྐྲ་བཟང་གཏང་། །**ཞེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་པའི་རིམས་ལ་དང་པོ་ཏིག་ཏ་དང་བྱི་ཆེར་གྱི་ཐང་དང་བྱི་ཆེར་དང་ལི་ག་དུར་དང་རྩ་མཁྲིས་དང་སྐྲ་བཟང་དང་ཡང་ན་ཨ་རུ་ར་དང་ག་དུར་ཏིག་ཏ་དང་སྐྲ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་ཐང་གཏང་བར་བྱའོ། །

ཁ༢ མཁྲིས་རིམས་བར་དུ་སྨིན་པའི་བཅོས་བསྟན་པ། **སྨིན་ནས་ག་དུར་གི་ཕཾ་ཙན་དན་དཀར། །ཚད་སྟོབས་སྦྱར་ལ་བསིལ་གསུམ་ལི་ག་དུར། །ཏིག་ཏ་དུག་ཞུང་གསེར་མེ་ཏོང་ང་དཀར། །ཧོང་ལེན་བ་ཤ་ཀ་དང་ཀ་ར་སྦྱར། །ཚ་བ་ཆེ་ལ་ཁྲད་པར་མིག་རྒྱ་སེར། །འབྲས་གསུམ་ལྷུམ་རྩ་དུར་བྱིད་ཐང་བཤལ་བྱ། །ཁྱད་པར་ལེབ་རྒན་སྣ་ཁྲག་འཛག་པ་ལ། །ཙན་དན་མཚེ་ཐལ་དོམ་མཁྲིས་སྦྱར་ལ་བཏང་། །སྨིན་མའི་བར་དུ་སྲྦ་བ་ལྡ་ཡིས་བསྟུམ། །གླི་ལུ་སྟོད་གཉེར་ལུད་པ་དམར་བ་ན། །ཙན་དན་དཀར་པོ་གུར་ཀུམ་ཅུ་གང་དང་། །རྒྱ་སྐྱེགས་ཤིང་ཐལ་ཀ་ར་སྦྱར་བྱས་ལ། །ཆོས་ཁུས་འཕྱུལ་བཏང་གློ་རྩ་ཅུང་ཟད་གཏར། །ཀླད་པ་གཉེར་ན་མྱུ་འགྲམ་འཕྲུག་རྩ་བསྲེག །དཔྲལ་བའི་རྩ་ལ་ཁྲག་ཆུང་ས་ཐོན་ཙམ་གཏར། །གླ་རྩི་སྤང་སྤོས་ཕུར་ཐལ་ཨ་རུར། །ཤུག་པ་སྤང་རྒྱན་དཀར་སྦྱར་མཆོགས་སྟེང་བསྲེག །**ཅེས་པ་སྟེ། སྨིན་པ་ནས་ག་བུར་དང་གི་ཕཾ་དང་ཙནྡན་དཀར་པོ་གསུམ་ཚད་པའི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ལ་ཅུ་གུར་ལི་ཤི་སྟེ་བསིལ་གསུམ་དང་ལི་ག་དུར་ཏིག་ཏ་དང་དུག་མོ་ཞུང་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་བོང་ང་དཀར་པོ་ཧོང་ལེན་དང་བ་ཤ་ཀ་དང་ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་བ་བཏང་ཞིང་ཚ་བ་ཆེ་ལ་ཁྲད་པར་དུ་མིག་དང་རྒྱ་སེར་ལ་ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ལྷུམ་རྩ་དང་དུར་བྱིད་བཅས་ཀྱི་ཐང་བཤལ་བྱ་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མཁྲིས་རིམས་ལེ་བརྒྱན་སྣ་ཁྲག་འཛག་པ་ལ་ཙནྡན་དམར་པོ་དང་མཚེའི་ཐལ་བ་དོམ་མཁྲིས་རྣམས་སྦྱར་ལ་བཏང་ཞིང་སྨིན་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྲྦ་བ་ལྡས་བསྟུམ། གློ་ལུ་ཞིང་སྟོད་གཉེར་ལ་ལུད་པ་དམར་བ་ན་ཙནྡན་དཀར་པོ་དང་གུར་ཀུམ་དང་ཅུ་གང་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཤིང་གི་ཐལ་བ་དང་ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་བྱས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཁུ་བས་ཕྱུལ་ལ་བཏང་ཞིང་གློ་བའི་རྩ་དྲུག་འགོ་ཅུང་ཟད་གཏར་བ་དང་ཀླད་པ་གཉེར་བ་ན་མྱུར་འགྲམ་གྱི་འཕྲུག་རྩ་བསྲེག་ཅིང་དཔྲལ་བའི་རྩ་ལ་ཡང་ཁྲག་ཆུང་ས་ཐོན་ཙམ་དུ་གཏར་བ་དང་གླ་རྩི་དང་སྤང་སྤོས་དང་ཕུར་མོང་གི་ཐལ་བ་ཨ་རུར་ཤུག་པ་དང་སྤང་རྒྱན་དཀར་པོ་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྦྱར་བཏང་མཆོག་མའི་སྟེང་སྲེག་པར་བྱའོ། །

ཁ༣ ཐ་མའི་བཅོས་བསྟན་པ། **ཐ་མ་ཕོ་བར་ལམ་དོན་ཐང་བཤལ་བྱ། །དེ་རྗེས་རྡོ་ཏི་ཤིང་ཀུན་ཀ་ཀོ་ལ། །བུར་ཆང་བཏང་ལ་ཆོ་ཁུ་ཆང་འཇམ་བསྟེན། །དེ་ལྟར་མ་བཅོས་ཕོ་བའི་མེ་ཤི་ནས། །ཁ་ཟས་མི་འཇུ་སྟོང་སྐྱུགས་བྱེད་ན་འཆི། །གོང་བཞིན་སྣ་ལོན་རྟགས་ཆང་འཚོ་བར་ངེས། །**ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་མ་ཕོ་བར་ལམ་དོན་ན་ཨ་རུ་མཆུ་སྟུང་

དུར་བྱིད་ལྷུམ་རྩ་བཅས་པའི་ཐང་བཤལ་བྱ། དེ་རྗེས་ལ་ཛྙ་ཧྲི་དང་ཤིང་ཀུན་དང་ཀ་ཀོ་ལ་རྣམས་བུ་རམ་གྱི་ཆང་གིས་ཕྱུལ་ནས་བཏང་ལ་ཤ་ཚ་བའི་ཁུ་བ་དང་ཆང་འཛམ་ཡང་བསྟེན་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་དུ་མ་བཅོས་ན་ཕོ་བའི་མེ་ཤི་ནས་ཁ་ཟས་མི་འཇུ་ཞིང་སྐྱོང་སྐྱུགས་བྱེད་པ་བྱུང་ན་འཆི་བར་འགྱུར་ལ་གོང་བཞིན་དུ་སྣ་ལོན་པའི་རྟགས་ཚང་ན་འཚོ་བར་ངེས་སོ། །

ཀ༣ བད་རིམས་ཀྱི་བཅོས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་བར་དང་ཐ་མའི་བཅོས་བཤད་པ་དང་གསུམ་མོ། །

ཁ༡ ཐོག་མའི་བཅོས་བསྟན་པ། **བད་ཀན་རིམས་ལ་དང་པོ་མ་ནུ་བཞི། །བྱི་ཚེར་ག་དུར་བ་ཤ་ཀ་དང་སྣ། །གླ་སྒང་པར་པ་ཏ་ཡི་སྨན་ཐང་བཏང་། །སྨྱུང་བར་བྱ་ཞིང་ནངས་ནུབ་ཆུ་སྐོལ་བཏུང་། །**ཞེས་པ་སྟེ། བད་ཀན་གྱི་རིམས་ལ་དང་པོ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་མ་ནུ་བཞི་བྱི་ཚེར་དང་ལི་ག་དུར་དང་བ་ཤ་ཀ་དང་སྣ་སྒྲ་དང་གླ་སྒང་དང་པར་པ་ཏ་བཅས་པའི་སྨན་ཐང་བཏང་ལ་ཟས་མེད་པར་སྨྱུང་བར་བྱ་ཞིང་ནང་ནུབ་ཏུ་ཆུ་བསྐོལ་བཏུང་བར་བྱའོ། །

ཁ༢ བར་དུ་སྨིན་པའི་བཅོས་བསྟན་པ། **སྨིན་ནས་བཟང་དྲུག་ཏིག་ཏ་འབྲས་བུ་གསུམ། །ཨུཏྤལ་ག་དུར་ཀ་ར་སྦྱར་ལ་བཏང་། །འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཏིག་ཏ་ལི་ག་དུར། །བསྡུས་ཐང་དྲོན་མོ་བཏང་ལ་རྟུལ་མང་དབྱུང་། །འབྱུང་དཀའ་ཚ་བ་མི་ཆག་བཤལ་གྱིས་སྦྱོང་། །ཕྱིད་པར་རྨོངས་བུའི་རིགས་ལ་ར་དཀར་པོའི། །རྣ་རྣ་བསྲེགས་པའི་གཞོབ་དང་བལ་ཚི་སྦྱར། །ལུས་ཀུན་བྱུགས་ལ་ག་བུར་རྒྱལ་བློན་གསུམ། །ཁོང་དུ་བཏང་ལ་ཞུ་ནས་བ་སྤུར་དབྱུང་། །བླ་འཚོལ་མང་ན་ལྟག་པའི་སྐྲ་མཚམས་བསྲེག །སྐྱུགས་སུ་བྱུང་ན་ཚིགས་པ་དང་པོ་བསྲེག །ཁ་ལྐུགས་ག་བུར་རྒྱལ་བློན་གསུམ་པ་དང་། །ཛྙ་ཧྲི་སྦྱར་བཏང་རྐང་མཐིལ་མཐེབ་སྙིང་བསྲོ། །དེ་རྗེས་ལྟེ་འོག་རྩ་ལ་གཏར་བར་བྱ། །**ཞེས་པ་སྟེ། སྨིན་ནས་ཙུ་གུར་ལི་ཤི་ཛྙ་ཧྲི་སུག་སྨེལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་དྲུག་དང་ཏིག་ཏ་དང་འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་ཨུཏྤལ་དཀར་པོ་དང་ལི་ག་དུར་ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་ལ་བཏང་བ་དང་། ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཏིག་ཏ་ལི་ག་དུར་རྣམས་ཀྱི་བསྡུས་ཐང་དྲོན་མོ་བཏང་ལ་རྟུལ་མང་དུ་དབྱུང་། རྟུལ་དེས་ཀྱང་འབྱུང་བ་སྟེ་དག་པ་དཀའ་ཞིང་ཚ་བ་མི་ཆག་ན་ལྷུམ་རྩ་དུར་བྱིད་ཨ་རུ་སྐྱེར་ཤུན་གྱི་ཐང་བཤལ་གྱིས་སྦྱངས། ཕྱིད་པར་དུ་རྨོངས་བུའི་རིགས་ལ་ར་དཀར་པོའི་རྣ་རྣ་བསྲེགས་པའི་གཞོབ་དང་བལ་གྱི་ཚིའི་ཁུ་བར་སྦྱར་བ་ལུས་ཀུན་ལ་བྱུགས་ལ་ག་བུར་དང་ཙུ་གང་བོང་ངར་དཀར་ཏེ་རྒྱལ་བློན་གསུམ་ཁོང་དུ་བཏང་ལ་དེ་ཞུ་བ་ནས་བ་སྤུར་རྟུལ་དུ་དབྱུང་བ་དང་བླ་འཚོལ་མང་དུ་སྨྲ་ན་ལྟག་པའི་སྐྲ་མཚམས་བསྲེག་ཅིང་སྐྱུགས་སུ་བྱུང་ན་ཚིགས་པ་དང་པོ་བསྲེག ཁ་ལྐུགས་ན་ག་བུར་ཙུ་གང་བོང་ངར་དཀར་པོ་སྟེ་རྒྱལ་བློན་གསུམ་པ་དང་ཛྙ་ཧྲི་སྦྱར་བ་བཏང་ལ་རྐང་པའི་མཐིལ་དང་མཐེ་བོའི་སྙིང་ལེས་བསྲོ་བ་དང་དེ་རྗེས་སུ་ལྟེ་འོག་གི་རྩ་ལ་གཏར་བར་བྱའོ། །

ཁ༣ ཐ་མའི་བཙོས་བསྟན་པ། **མཁལ་མར་ལམ་དོན་གཟེ་མ་པི་པི་ལིང་། །བུ་རམ་བསྐུས་ཐང་དྲོན་སོས་མཁལ་སྣ་གླན། །དེ་ལྟར་མ་བཙོས་མཁལ་མའི་ཟུངས་ཉམས་ཏེ། །ཀང་པའི་དྲོད་ཉམས་དབུགས་ཐུང་སྣ་ཆུ་འོང་། ། བླ་རྩ་བྲོས་ན་མི་ཐུབ་འཆི་བར་ངེས། །སྣ་ལོན་གོང་གི་རྟགས་ཚང་འཚོ་བ་ཡིན། །**ཞེས་པ་སྟེ། མཁལ་མར་ལམ་དོན་ན་གཟེ་མ་དང་པི་པི་ལིང་བུ་རམ་བཅས་བསྐུས་པའི་ཐང་དྲོན་སོས་མཁལམའི་ རླུང་སྣ་གླན་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་དུ་མ་བཙོས་ན་མཁལ་མའི་ཟུངས་ཉམས་ཏེ་ཀང་པའི་དྲོད་ཉམས་ཤིང་དབུགས་ཐུང་ལ་སྣ་ནས་ཆུ་འོང་བ་དང་བླ་རྩ་བྲོས་པ་ན་མི་ཐུབ་པར་འཆི་བར་ངེས་སོ། །རླུང་གི་སྣ་ལོན་པ་གོང་གི་རྟགས་དྲན་པ་གསལ་བ་དང་ཀང་དྲོད་ཆེ་ལ་དབུགས་རིང་ཞིང་སྣ་ཆུ་ཆད་མཆུ་དང་ལྕེ་སྐྱོན་བླ་རྩ་བརྟན་པ་སོགས་ཚང་ན་འཚོ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཀ༦ འདུས་རིམས་ཀྱི་བཙོས་བསྟན་པ། **འདུས་རིམས་བཙོས་ཐབས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས།** །ཞེས་པ་སྟེ། འདུས་པའི་རིམས་ཀྱི་བཙོས་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སོ། །

ཁ༧ སྤྱིའི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ། **སྤྱི་བཙོས་སྨིན་དང་ཞི་བྱ་གསོ་བ་གསུམ།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་བཙོས་དེ་ལའང་སྨིན་པ་དང་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་གསོ་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །

ག༧ སྨིན་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ། དེ་ལའང་སྨིན་བྱེད་དང་། སྨིན་རྟགས་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

ང༧ སྨིན་བྱེད་བསྟན་པ། **དང་པོ་སྨིན་བྱེད་དྭངས་མར་བབས་པ་ཡིས། །ཕོ་བ་དྲོད་ཉམས་རྩ་ལམ་འགགས་པའི་ཕྱིར། །ཅི་རིགས་སྨྱུང་བྱ་ནང་ནུབ་ཆུ་སྐོལ་བཏུང་། །འབྲས་སམ་ཡོས་ཐུག་སྤྱོད་བཅས་ཚ་བ་བཏང་། །བཙའ་སྨན་བྱི་ཚེར་པར་པ་ཏ་གསུམ་ལ། །གླ་སྒང་བསྡེབས་ཏེ་བསྐོལ་ཐང་རྩེ་འཇམ་དང་། །སླེ་ཏྲེས་གླ་སྒང་རྩ་མཁྲིས་སྨན་ཐང་བཏང་། །བད་རླུང་ཆེ་ན་མ་ནུ་བཞི་ཐང་སྟེ། །ཁྲག་མཁྲིས་ཆེ་ན་འབྲས་བུ་གསུམ་ཐང་བཏང་། །ཟས་སྤྱོད་ཚ་གྲང་གཉིས་སྲུང་ དྲོ་འཇམ་བསྟེན།** །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་སྨིན་བྱེད་དེ་ཡང་དྭངས་མ་ལ་འདུས་རིམས་བབས་པས་ཕོ་བའི་དྲོད་ཉམས་ཏེ་དྭངས་མ་རྒྱུ་བའི་རྩ་ལམ་རྣམས་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཞག་ཅི་རིགས་བར་སྨྱུང་བར་བྱ་ལ་ནང་ནུབ་ཆུ་བསྐོལ་བཏུང་བ་དང་འབྲས་སམ་ཡང་ན་ཡོས་ཀྱི་ཐུག་པ་སྣ་དང་གོ་སྙོད་འུ་སུའི་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་ཚ་བ་བཏང་། བཙའ་སྨན་དང་བྱི་ཚེར་དང་པར་པ་ཏ་གསུམ་ལ་གླ་སྒང་བསྡེབས་ཏེ་བསྐོལ་བའི་ཐང་རྩེ་འཇམ་པ་དང་ཡང་ན་སླེ་ཏྲེས་དང་གླ་སྒང་དང་རྩ་མཁྲིས་དང་སྨན་སྐྱུའི་ཐང་བཏང་ཞིང་ཁྱད་པར་བད་རླུང་ཤས་ཆེ་ན་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་མ་ནུ་བཞི་ཐང་བཏང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྲག་དང་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་ནཨ་བར་རྒྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ཐང་བཏང་ལ་ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཚ་དྲགས་པ་དང་དེ་བཞིན་གྲང་བ་གཉིས་སྲུང་ལ་དྲོ་འཇམ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

ང༣ སྨིན་པའི་རྟགས་བསྟན་པ། **དེ་ཡི་སྨིན་རྟགས་རྟུལ་གཡོས་ཕྲུམ་སེར་སངས།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་སྨིན་པའི་རྟགས་ལ་རྟུལ་གཡོས་ཤིང་ཕྲུམ་སེར་ཏེ་གྲང་ཤུམ་སངས་པ་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །

ག༢ བར་དུ་ཞི་བས་བཅོས་པ་བསྟན་པ། **དེ་འོག་བར་དུ་ཞི་བས་བཅོས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་བཅོས་པའི་དུས་ལ་གསར་རྙིང་གཉིས།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་འོག་གམ་དེ་རྗེས་བར་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བཅོས་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ནི་བཅོས་པའི་དུས་ལ་གསར་པ་དང་རྙིང་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བྱའོ། །

ང༡ གསར་དུས་ཀྱི་བཅོས་བསྟན་པ། **གསར་དུས་ཉེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོས་པ་དང་། །ཚ་བའི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ནས་བཅོས་པ་གཉིས།** །ཞེས་པ་སྟེ། གསར་དུས་དེ་ལ་ཡང་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་སྟེ་ཉེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོས་པ་དང་ཚ་བའི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་སྦྱར་ནས་བཅོས་པ་གཉིས་སོ། །

ཅ༡ ཉེས་པའི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པ། **ཉེས་པའི་སྟོབས་སྦྱར་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ། །གང་ཤས་ཆེ་བ་སྔོན་ལ་ཞི་བར་བྱ། །ཚ་མཉམ་བད་མཁྲིས་རླུང་གསུམ་རིམ་པས་བཅོས། །རླུང་ལ་སླེ་ཏྲེས་མཁྲིས་ལ་ཨ་རུ་ར། །བད་ཀན་པི་པི་ལིང་གི་ཐིག་ཐང་བཏང་། །ཚ་མཉམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཐང་བསྟེན། །ཟས་སྤྱོད་སྨན་དཔྱད་དེ་ཡི་གཉེན་པོར་སྦྱར།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཉེས་པའི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པར་རླུང་དང་མཁྲིས་པ་བད་ཀན་གསུམ་ལས་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་སྔོན་ལ་ཞི་བར་བྱ་ལ། ཚ་མཉམ་ན་བད་ཀན་དང་མཁྲིས་པ་རླུང་གསུམ་རིམ་པས་བཅོས་དགོས་པ་རླུང་ལ་སླེ་ཏྲེས་དང་མཁྲིས་པ་ལ་ཨ་རུ་ར་བད་ཀན་ལ་པི་པི་ལིང་རྣམས་ཀྱི་ཐིག་ཐང་བཏང་བ་དང་འདུ་བ་དེ་དག་གསུམ་ཚ་མཉམ་པ་ལ་ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ཐང་བསྟེན་ཞིང་ཟས་སྤྱོད་དང་སྨན་དཔྱད་གཉིས་ཚ་བ་ཞི་ཡང་དེའི་གཉེན་པོར་སྦྱར་ཏེ་གང་ལ་གང་འཚམས་རིག་པས་དཔྱོད་དགོས་སོ། །

ཅ༢ ཚ་བའི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པ། **ཚ་བའི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པ་ནི། །ཡུལ་དུས་ན་ཚོད་ནད་ཁམས་ཟས་སྤྱོད་ཀྱིས། །ཚ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །སྟོབས་ཆེ་སྨིན་དུས་བསྡད་པའི་ཡོང་མེད་པས། །ཞག་གཅིག་སྨྱུང་བྱས་ནང་པར་གསར་ཤ་བྱིན། །དེ་ཡི་ནངས་པར་གསེར་ཕུད་སྐྱུགས་ཀྱིས་དྲང་། །སྐྱུགས་བྱས་ནང་པར་ཏོང་ལེན་བཤལ་གྱིས་སྦྱང་། །དེ་ཡིས་ཕོ་བའི་བད་མཁྲིས་བསལ་བྱས་ལ། །ག་བུར་རྒྱལ་བློན་གསུམ་ལྔ་བདུན་པ་འམ། །རིན་ཆེན་ཞགས་པ་ལུས་ཟུངས་ཚ་སྟོབས་སྦྱར། །སྐབས་སུ་སྨན་བཏང་རྗེས་ལ་ཚད་ལམ་བསལ། །སྟོད་ཚད་ཆེ་ན་མངར་བའི་སྨན་གྱིས་སྦྱང་། །སྟོད་གཟེར་ལྡུད་པ་དམར་སེར་གནས་སྦྱར་གཏར། །ཚ་བའི་རླངས་གདོན་ཁྲག་བོངས་ཆེར་མི་རུང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བའི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པར་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཚག་དུགས་དུས་སྟོན་དཔྱིད་ན་ཚོད་དར་མ་སོགས་ཡིན་མིན་དང་ནད་ཀྱི་ཁམས་ཟས་སྤྱོད་སོགས་རྒྱས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱིས་ཚད་པའི་སྟོབས་ལ་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཆེ་བར་སྨིན་པའི་དུས་བསྒུགས་ནས་བསྡད་པའི་ལོང་མེད་པས་ཞག་གཅིག་རིང་སྨྱུང་བར་བྱས་ལ་དེའི་ནང་པར་བ་ལང་རི་དྭགས་ཀྱི་གསར་པའི་ཤ་སྨིན་ཞིང་དེའི་ནང་པར་གསེར་གྱི་ཕུད་བུའི་སྐྱུགས་ཀྱི་དྲང་བ་དང་སྐྱུགས་བྱས་པའི་

ནང་པར་ཧོང་ལེན་དང་དུར་བྱིད་ཀྱི་བཤལ་གྱིས་སྦྱང་བ་དེས་ཕོ་བའི་བད་ཀན་དང་མཁྲིས་པ་བསལ་བར་བྱས་ལ། ག་བུར་དང་ཙུ་གང་བོང་ང་དཀར་པོ་སྣེ་རྒྱལ་བློན་གསུམ་ཨམ་གི་ཝཾ་གུར་ཀུམ་བསྣན་པས་ལྔ་པ་དོམ་མཁྲིས་གླ་རྩི་བསྣན་པས་བདུན་པའམ་རིན་ཆེན་ཞགས་པ་ཞེས་ཕྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ག་བུར་བཅུ་བཞི་པ་ལུས་ཟུངས་བཟང་ངན་དང་ཚ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་སོགས་སྦྱར་ལ་སྐབས་སྐབས་སུ་སྨན་བཏང་སྟེ་ཞུ་བའི་རྗེས་ལ་ཚད་པའི་ལམ་རྒྱལ་དུ་གདོན་ཏེ་བསལ་བ་དང་། སྟོད་ཀྱི་ཚད་པ་ཆེ་བ་ན་མངར་བའི་སྨན་ཏེ་རྒྱུན་འབྲུམ་དང་དུར་བྱིད་ཀྱིས་སྦྱང་བ་དང་སྟོད་དུ་གཟེར་ཞིང་ལུད་པ་དམར་སེར་སྲིད་ན་ནད་དམིགས་ཀྱི་རྩ་གནས་སྦྱར་ལ་གཏར་དགོས་ཀྱང་ཚ་བའི་རླངས་པ་གདོན་ཙམ་ལས་ཁྲག་བོང་ཆེར་མི་རུང་ངོ་། །

ཆ༢ ཚ་བ་སྟོབས་ཆུང་གི་བཅོས་བསྟན་པ། **སྟོབས་ཆུང་བྱ་གྲི་སྐྱེར་པ་པ་ཏོ་ལ། །ཧོང་ལེན་སྤྲོན་ཤིང་གླ་སྒང་འབྲས་བུ་གསུམ། །བསྐོལ་གྲངས་བཏང་རྗེས་གཙོ་བོ་བརྒྱད་པ་ལ། །གླ་སྒང་པར་པ་ཏ་དང་དུག་མོ་ཉུང་། །པ་ཏོ་ལ་དང་རྩ་མཁྲིས་བསྣན་ལ་གཏང་། །**ཞེས་པ་སྟེ། སྟོབས་ཆུང་ལ་བྱ་གྲི་ཞེས་པ་སྟག་ཚེར་དང་སྐྱེར་པ་དང་པ་ཏོ་ལ་སྟེ་རྒྱ་ཁུར་དང་ཧོང་ལེན་དང་སྤྲོན་མེ་ཤིང་དང་གླ་སྒང་དང་ཨ་བར་སྒྲུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་བཅས་བསྐོལ་བའི་གྲངས་ཐང་བཏང་རྗེས་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་པ་ལ་གླ་སྒང་དང་པར་པ་ཏ་དང་དུག་མོ་ཉུང་པ་ཏོ་ལ་སྟེ་རྒྱ་ཁུར་དང་རྩ་མཁྲིས་རྣམས་བསྣན་ལ་གཏང་བར་བྱའོ། །

ང༢ སྙིང་པའི་དུས་ཀྱི་བཅོས་བསྟན་པ། དེ་ལ་དངོས་པོ་གཞོམ་པ་དང་། ཟླ་གཉན་བསལ་བ་གཉིས་སོ། །

ཅ༡ དངོས་པོ་གཞོམ་པ། **ཟླ་གཅིག་ཕར་འདས་རིམས་སྙིང་ཚ་བ་རྣམས། །སླེ་ཏྲེས་པི་པི་ལིང་དང་འབྲས་བུ་གསུམ། །ཐང་མང་བཏང་རྗེས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སྦྱར། །སྐབས་སུ་རྒྱལ་དབྱུང་མིག་ཆུ་སེར་ན་སྦྱང་། །**ཞེས་པ་སྟེ། ཟླ་བ་གཅིག་ཕར་འདས་པའི་རིམས་སྙིང་པའི་ཚ་བ་རྣམས་ལ་སླེ་ཏྲེས་དང་པི་པི་ལིང་དང་ཨ་བར་སྒྲུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ཐང་མང་དུ་བཏང་རྗེས་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ག་བུར་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སྦྱར་ལ་སྐབས་སུ་རྒྱལ་དབྱུང་བ་དང་མིག་དང་ཆུ་མདོག་སེར་ན་སྤྱི་བཅོས་སྐབས། སྐྱེད་ཆུང་མིག་རྩ་སེར་ན་བཤལ་གྱིས་སྦྱང་། །ཞེས་པའི་སྦྱོར་བས་སྦྱང་དགོས་སོ། །

ཅ༢ ཟླ་གཉན་གྱི་ནད་བསལ་བ། **བཤང་གཅི་འཕྱེན་འགགས་པ་ལ་བྱ་གྲི་དང་། །གཟེ་མ་འོ་མ་བུར་སྙིང་བསྐོལ་བ་ཕན། །མདོག་སྨོ་ཤ་སྐམ་དང་ག་བདེ་བ་ན། །ཚ་བ་ཕྱི་རུ་བྱེར་བས་ཆུ་ལྕུག་ཕན། །རྩ་ཁྲིད་ན་འཕྲེང་ལྡི་ན་ཙུང་ཟད་གཏར། །ཚིགས་གཞི་རུས་པ་ན་སྐྲངས་ཆུ་ལུམས་བྱ། །རིམས་རྗེས་སྣ་རྩ་སྐྲངས་ན་གང་ཉེ་གཏར། །གུར་ཀུམ་ག་ར་མར་གསར་སྣ་སྨན་བཏང་། །ཁྲག་ཞུན་སྟག་ཤ་ཧོང་ལེན་དྲི་ཆུ་བཙུག །ཀོ་ལེར་ན་ཞིང་གཟེར་ན་མཚན་དུགས་བྱ། །ཤེད་མེད་སྨད་ཚད་སྐྱེས་ན་སྨད་འདྲེན་བཏང་། །ཟུངས་ཟད་རོ་སྨད་ངོད་ཐལ་འཛམ་རྩེ་བྱ། །སྟོབས་**

མེད་གཉིད་ཚད་མ་ཐོན་རླུང་སྐྱེས་ན། །ཏིག་ཏའི་སྨན་མར་སྦྲང་རྩི་སྦྱར་ལ་བསྟེན། །མདོར་ན་ཚ་བ་ནད་ཟུངས་ཀུན་འབྲེལ་ཕྱིར། །ཐོར་བུ་སྣ་ཚོགས་མ་ངེས་འབྱུང་བས་ན། །ཚ་བ་སྤྱི་དང་འཕྲུལ་ཏེ་ནད་སྣ་བསལ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་པ་དང་གཅིན་དང་ཕྱིན་ནམ་འོག་རླུང་འགགས་པ་ལ་བྱ་ཀྲི་སྟེ་སྟག་ཚེར་དང་གཟེ་མ་འོ་མ་བུ་རམ་རླིང་པ་རྣམས་བསྐོལ་བ་ཕན་པ་དང་། མདོག་སྔོ་ཞིང་ཤ་སྐམ་ལ་དང་ག་བདེ་བ་ན་ཚ་བ་ཕྱི་རུ་བྱེར་བ་ཡིན་པས་ན་ཆུ་ལྕུག་གིས་བྲབ་ན་ཕན་ཞིང་། རྩ་འཁྲིད་ཅིང་ན་ལ་འཕྲེང་བ་སྟེ་རྒྱུགས་ལ་ལྡི་སྐམ་བྱེད་ན་གང་བབས་ལ་རྩུང་ཟད་གཏར་བ་དང་། ཚིགས་གཞི་དང་རུས་པ་ན་ཞིང་སྐྲངས་ན་བདུད་རྩི་ལྔའམ་བསིལ་ཆུའི་ལུམས་བྱ་བ་དང་། རིམས་ཀྱི་རྗེས་སྣའི་རྩ་བ་སྐྲངས་པ་ན་གང་ཉེ་བ་གཏར་ཞིང་གུར་ཀུམ་དང་ཀ་ར་མར་གསར་དང་སྦྱར་བའི་སྣ་སྨན་བཏང་བ་དང་བྲག་ཞུན་དང་སྟག་ཤ་ནག་པོ་དང་ཧོང་ལེན་རྣམས་དྲི་ཆུས་ཁུ་བ་བྱས་པ་བྱུག ཀོ་ལེར་ན་ཞིང་གཟེར་བ་ན་ཚན་དཀར་བསྲོས་པའི་དུགས་བྱ་བ་དང་། ཤེད་མེད་ཅིང་སྨད་ཀྱི་ཚད་པ་སྐྱེས་པ་ན་ནི་རུ་ཏ་བར་པའི་སྙིང་ལྕུམ་རྩ་དང་འོ་མའི་སྨད་འདྲེན་བཏང་བ་དང་། ཟུངས་ཟད་ཅིང་གཉིད་མེད་ལ་རོ་སྨད་དྲོད་དང་བྲལ་ན་ཕྱི་རྒྱུད་སླེ་འཇམ་གྱི་འཇམ་རྩི་བྱ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་མེད་ཅིང་གཉིད་གི་ཚད་པ་མ་ཐོན་པར་རླུང་སྐྱེས་ན་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིག་ཏའི་སྨན་མར་སྦྲང་རྩི་དང་སྦྱར་ལ་བསྟེན། མདོར་ན་ཚ་བ་དེ་ནད་དང་ཟུངས་ཀུན་ལ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཐོར་བུའི་ནད་སྣ་ཚོགས་མ་ངེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་སྲིད་པས་ན་ཚ་བ་སྤྱི་དང་ཕན་ཚུན་གཤམ་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་འཕྲུལ་ཞེས་ པར་བྱས་ཏེ་ནད་སྣ་རྣམས་བསལ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །

ག༣ ཟུངས་གསོ་བ། **ཐ་མ་རི་ཐང་མཚམས་སུ་ཟུངས་གསོ་སྟེ། །འདུས་རིམས་ཡིན་ཕྱིར་ངེས་མེད་འཁྲུལ་སོ་ཆེ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཁ་ཟས་རིམ་གྱིས་སློད། །འདྲར་སྣང་བློ་བྲིད་འཕྲང་ལ་མ་ཤོར་གཅེས།** །ཞེས་པ་སྟེ། དང་ཐ་མ་ཚད་པ་ཟད་རླུང་སྐྱེ་བའི་རི་ཐང་གི་མཚམས་སུ་ཟུངས་གསོ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ་འདུས་པའི་རིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་མེད་དུ་འཁྲུལ་སོ་ཆེ་བས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཁ་ཟས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སློད་པ་ལས་འདྲར་སྣང་བློ་བྲིད་ཀྱི་འཕྲང་ལ་མ་ཤོར་བ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སོ། །

ཁ༢ བྱེ་བྲག་གི་བཅོས་བསྟན་པ། **དེ་ནས་འདུས་རིམས་བྱེ་བྲག་གསོ་བ་ནི། །རྒྱུན་རིམས་པ་ཏོལ་གསུམ་པའི་ཐང་བཏང་ཞིང་། །ཁྱད་པར་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་སྐྲག་ཅིང་སྐྱུག །མི་འཛུ་ཡི་ག་འགགས་ན་སྐྱུགས་ཀྱིས་དྲོང་། །མཁྲིས་བབས་མིག་ཆུ་སེར་ན་བཤལ་གྱིས་སྦྱང་། །སྲིན་ཁྲོས་ཕོ་བར་ཟུག་ལ་གོ་བྱེས་བསད། །རྟག་པའི་རིམས་ལ་ཧོང་ལེན་ལྔ་པ་སྦྱར། །གང་བབས་རྩ་ལ་ཅི་རན་རིགས་པས་གཏར། །ཉིན་གཅིག་པ་ལ་གླ་སྒང་བརྒྱད་པ་བཏང་། །གཙོ་བོ་རྩོལ་མང་དབྱུང་ཞིང་ཆུ་ལྕུག་བྱ། །ཉིན་གསུམ་པ་ལ་བཙའ་སྣ་བཞི་ཐང་བཏང་། །བྱེ་རུག་བཙུ་པ་སྦྲང་དང་སྦྱར་ལ་བྱིན། །ཉིན་བཞི་པ་ལ་སླེ་ཏྲེས་གསུམ་ཐང་བཏང་། །སླེ་ཏྲེས་བྲག་ཞུན་སྦྱར་བྱུགས་མཁན་**

ཆུས་བྲན། །ཏུ་ཏ་ཨ་ཏུ་འོ་མའི་འཇམ་རྩི་བྱ། །ཚིགས་པ་ཁ་བྱེ་ཟུག་གཟེར་གང་ཆེ་བསྲེག །གླད་པར་བབས་ན་སྣ་བཤལ་བཏང་བ་འམ། །ཆུ་ཚན་གླ་རིལ་དུགས་བྱ་ནང་རྩ་སྦྱོར། །རྗེས་ལ་རྩ་བ་འབྲས་བུའི་སྨན་མར་སྦྱོར། །ཀུན་ལ་པ་ཏོ་ལ་དང་པུ་ཙི་ཤེལ། །གླ་སྒང་ཤིང་མངར་ཨ་རུ་ར་དང་ལྡེ། །པ་ཏོལ་ལྡེ་འདིའི་ཐང་ཕྱེ་གང་རིགས་ཕན། །རིམས་གང་ཅིས་ཀྱང་ཚ་བ་མི་ཆག་ན། །འཚོ་དཀའ་ལག་པའི་རྩ་ལ་ལན་འགའ་གཏར། །ཉིན་གཅིག་མི་གཏར་བཞི་པོ་རང་རང་རྩ། །གཏར་བས་རིམས་ཀྱི་ཚ་བ་རྩད་ནས་འདོན། །ཀུན་ལ་རི་ཐང་མཆམས་སུ་གཟབ་པ་གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་འདུས་པའི་རིམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསོ་བ་ནི་རྒྱུན་རིམས་ལ་པ་ཏོ་ལ་སྟེ་རྒྱ་ཕུར་དང་དུག་མོ་ཉུང་ཏོང་ལེན་གསུམ་པའི་ཐང་བཏང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་ན་སྒྲེག་ཅིང་སྐྱུག་པ་དང་མི་འཛུ་བར་ཡི་ག་འགགས་པ་ན་སོ་ཆ་དང་རྒྱམ་ཚྭའི་སྐྱུགས་ཀྱིས་དྲངས་པ་དང་། མཁྲིས་པར་བབས་པས་མིག་དང་ཆུ་སེར་ན་དུར་བྱིད་ཀྲུན་འབྲུམ་ཕྱི་རྒྱུད་ཨི་ཧྲ་བཞི་ཐང་བཅས་ཀྱི་བཤལ་གྱིས་སྦྱོང་། སྙིན་ཁྲོས་པའི་ཕོ་བར་ཟུག་ཆེ་བ་ལ་གོ་བྱེ་ཞེས་མ་ནུ་ཁྲག་ཅན་དང་བུ་རམ་རིལ་བུ་སྦྱོར་བས་བསད་ཅིང་རྟག་པའི་རིམས་ལ་ཏོང་ལེན་དང་རྒྱ་ཕུར་གླ་སྒང་བསྤྲུ་གཙྪ་པ་ཊ་སྟེ་སྣ་ལྔ་པ་སྦྱོར་ལ་གར་བབས་ཀྱི་རྩ་ལ་ཅི་རན་པར་རིགས་པས་གཏར་ཞིང་ཉིན་གཅིག་པ་ལ་གླ་སྒང་དང་པ་ཏོ་ལ་སྟེ་རྒྱ་ཕུར་དང་འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་ནིམ་པ་དུག་ཉུང་ཀྲུན་འབྲུམ་བཅས་བརྒྱད་པ་བཏང་བ་དང་གཙོ་བོ་ལ་རྟུལ་མང་དུ་དབྱུང་ཞིང་ཆུ་ལྷུག་བྱའོ། །ཉིན་གསུམ་པ་ལ་བཙའ་སྣ་ཙཧྣ་དཀར་པོ་ཏིག་ཏ་སླེ་ཏྲེས་བཅས་བཞི་ཐང་བཏང་བ་དང་ཕྱི་རུག་སྤོས་དཀར་ཡུང་སྐྱེར་བྲག་ཞུན་དུག་ཉུང་བོང་ང་འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་རྣམས་ཏེ་བཅུ་པ་སྦྲང་དང་སྦྱར་ལ་བྱིན། ཉིན་བཞི་པ་ལ་སླེ་ཏྲེས་གླ་སྒང་སྐྱུ་རུ་སྟེ་གསུམ་ཐང་བཏང་ཞིང་སླེ་ཏྲེས་དང་བྲག་ཞུན་སྦྱར་བ་བྱུགས་ལ་མཁན་པ་ཆུ་དྲོན་མོར་སྦྲངས་པས་བྲན་ཞིང་ཏུ་ཏ་དང་ཨ་ཏུ་དང་འོ་མའི་འཇམ་རྩི་བྱ་བ་དང་ཚིགས་པ་ཁ་བྱེ་ན་ཟུག་གཟེར་གང་ཆེ་སར་བསྲེག ། གླད་པར་བབས་པ་ན་ཕྱི་རྒྱུད་འབྲི་ཏ་ས་འཛིན་ལྡེ་པའི་སྣ་བཤལ་བཏང་བའམ་ཆུ་ཚན་ནམ་ལུས་ཀུན་ལ་གླ་རིལ་གང་རིགས་ཀྱི་དུགས་བྱ་བ་དང་ནང་རྩ་ནས་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྦྱང་ཞིང་རྗེས་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་རྩ་བ་ལྔ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་པོའི་སྨན་མར་སྦྱར་ཞིང་ཀུན་ལ་པ་ཏོ་ལ་གོང་བཤད་ལྟར་དང་པུ་ཙི་ཤེལ་ཏེ་ཏོང་ལེན་དང་གླ་སྒང་དང་ཤིང་མངར་དང་ཨ་རུ་ར་དང་ལྡེ་བཅས་པའི་པ་ཏོ་ལ་ལྡེ་པ་འདིའི་ཐང་ངམ་ཕྱེ་མ་གང་རིགས་ཕན། རིམས་གང་ཡང་ཅི་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་ཚ་བ་མི་ཆག་ན་འཚོ་དཀའ་བ་ཡིན་པས་ལག་པའི་མཁྲིས་རྩ་གཤའ་རིངས་དང་ཕྲན་བུ་ལ་ལན་འགའ་གཏར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ་དེ་ཡང་ཤ་ལ་བབས་པའི་རིམས་ཉིན་གཅིག་པ་གཏར་ན་རྗེས་མི་ཆོད་པར་བྱེར་འགྲོ་བས་མི་གཏར་ཞིང་། གཞན་བཞི་པོའི་རྒྱུན་རིམས་ནི་དྭངས་མར་བབས་པས་དྭངས་མ་བད་མཁྲིས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་གཤའ་རིངས་རང་རྩ་དང་རྟག་པའི་རིམས་ཁྲག་ལ་བབས་པས་ཁྲག་རྩ་རུ་ཐུང་ལ་སོགས་གང་རྒྱས་དང་ཉིན་གསུམ་པ་ཚིལ་ལ་བབ་པས་ནད་རྟགས

དང་བསྟུན་ལ་མགོ་བོའི་རང་རྩ་གསེར་མདུང་དང་། ཉིན་བཞི་པ་རུས་ལ་བབས་པས་རུས་པའི་ཚ་བ་མཁལ་མའི་རྩ་ལ་བྱིན་གཞུག་རང་རྩ་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་གཏར་བས་རིམས་ཀྱི་ཚ་བ་རྩད་ནས་འདོན་ཅིང་དེ་ཀུན་ལ་རི་ཐང་གི་མཚམས་སུ་གཟབ་པ་གཅེས་སོ། །

ཀ༥ གཉན་རིམས་ཀྱི་བཅོས་བསྟན་པ། **གཉན་རིམས་བཅོས་ཐབས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས།** །ཞེས་པ་སྟེ། གཉན་རིམས་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སོ། །

ཁ༡ སྤྱིའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། **སྤྱི་བཅོས་དང་པོ་རྩ་ཡི་འབྲོས་འཕྲང་བསྡམ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་སྦྱར་བས་བསད་པ་དང་། །གསུམ་པ་རོ་དབྱུང་བཞི་པས་ནད་ལྷག་བསལ།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་བཅོས་ལ་ཡང་དང་པོ་རྩའི་འབྲོས་པའི་འཕྲང་བསྡམ་པ་དང་། གཉིས་པ་གཉེན་པོ་གང་འཕྲོད་སྦྱར་བས་བསད་པ་དང་། གསུམ་པས་ནད་ཀྱི་རོ་དབྱུང་བ་དང་། བཞི་པས་ནད་ལྷག་བསལ་བའོ། །

ག༡ རྩའི་འབྲོས་འཕྲང་བསྡམ་པ། **དང་པོ་རྩ་ཡི་འབྲོས་འཕྲང་བསྡམ་པ་ནི། །མི་དོམ་མཁྲིས་པ་གླ་རྩི་བོང་ང་དཀར། །ཤུ་དུས་ཆོས་སྨན་བྲག་ཞུན་ཡུང་བ་རྣམས། །ལོ་བརྒྱད་ཆུ་ལ་སྦྱངས་ལ་ཁོང་དུ་བཏང་། །སྨིན་བྱེད་ཐང་དང་ལྷག་པ་སྦྲད་པར་ཤེས། །སྲུད་སྔོ་མཆོགས་མ་དྲུག་པ་བཅུ་གསུམ་པ། །ནང་ལོང་འཕར་རྩ་སྦྲ་བ་བཞི་ལུས་མནན། །དེས་ནི་རྩ་ཡི་འབྲོས་འཕྲང་འགོགས་པར་བྱེད།** །ཅེས་པ་སྟེ། དང་པོ་རྩའི་འབྲོས་པའི་འཕྲང་བསྡམ་པ་ནི། མི་དོམ་གྱི་མཁྲིས་པ་གླ་རྩི་དང་། བོང་ང་དཀར་པོ་ཤུ་དུས་དང་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་བསྒྲུབས་པའི་བདུད་རྩི་ཆོས་སྨན་ནམ་དགེ་སློང་ངམ་ཐུགས་པ་མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་དྲི་ཆེན་དང་བྲག་ཞུན་ཡུང་བ་རྣམས་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་དྲི་ཆུ་ལ་སྦྱངས་ལ་ཁོང་དུ་བཏང་། སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ཐང་ཕྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་གཟེར་ཤས་ཆེ་ན་གཟེར་ཐང་གསུམ་པ་འཁྲུགས་སྐབས་ལྟར་དང་། རླུང་ཆེ་ན་མ་ནུ་བཞི་ཐང་། ཁྲག་མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་ན་སླེ་ཏྲེས་བཞི་ཐང་རྣམས་གང་རིགས་དང་ལྷག་པ་སྦྲད་པར་ཤེས་ཤིང་། ལྷག་པའི་སྲུད་སྔོ་དང་མཆོག་མ་དང་ཚིགས་པ་དྲུག་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་ནང་ལོང་གི་འཕར་རྩ་གཉིས་རྣམས་སྦྲ་བ་བཞི་ལུས་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེས་ནི་རྩའི་འབྲོས་པའི་འཕྲང་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །

ག༢ གཉེན་པོས་བསད་པ། **གཉེན་པོ་འཛིན་པ་བོང་ངའི་མེ་ཏོག་དང་། །ལྕོག་དུག་ཨ་རུ་ཤ་ཆེན་ཆ་ཡིས་བསྐྱེད། །དྲི་ཆུའི་རིལ་བུ་སྲན་ཙམ་ཐེངས་འགའ་བཏང་། །ལྕི་རྡུལ་སྨྱོ་ཚད་ཆེ་ན་གསོད་པའི་རྟགས།** །ཞེས་པ་སྟེ། གཉེན་པོའི་སྨན་འཛིམ་པ་བཙན་དུག་དཀར་པོ་ཆ་གཅིག་བོང་ང་ནི་ནག་པོ་ལ་བྱ་བས་དེའི་མེ་ཏོག་ཆ་གཉིས་དང་ལྕོག་དུག་པ་ཆ་གསུམ་དང་ཨ་རུ་ཆ་བཞི་སྐྱེས་དར་མའི་ཤ་ཆེན་ཆ་ལྔ་ཆས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དྲི་ཆུས་རིལ་བུ་སྲན་མ་ཙམ་བྱས་ལ་ཐེངས་འགའ་བཏང་བས་ལུས་ལྕི་ཞིང་རྡུལ་ལ་སྨྱོ་ཚད་ཆེ་ན་གཉན་དེ་གསོད་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

ག༣ ནད་རོ་དབྱུང་བ། གཉེར་བཤལ་རོ་དབྱུང་མ་ཐེབས་བསྐྱུར་ལ་སྦྱང་། །བསྐྱུར་ཡང་མི་འཇུག་སྲོག་རླུང་ཉམས་ཏེ་འཆི། །ལེགས་འབྲུ་མདོག་སེར་དྲི་ཆེ་རོ་ཐོན་རྟགས། །མཁྲིས་པ་ཐོན་ཆུང་མིག་སེར་བསྐྱུར་ལ་བཏང་། །འབྱོངས་ན་མིག་སྨྲིན་འཕྲུལ་ལ་དཀར་པོར་འགྲོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉེར་བཤལ་འཁྲུགས་ཚད་གཉེར་ཐུང་སྐབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལྡེ་སྦྱོར་རམ་ཆེན་མོས་རོ་དབྱུང་ཞིང་མ་ཐེབས་ན་བསྐྱུར་ལ་སླར་སྦྱང་བ་དང་། བསྐྱུར་ཡང་མི་འཇུག་ན་སྲོག་གི་རླུང་ཉམས་ཏེ་འཆི་བ་ཡིན་ལ། ལེགས་པར་འབྲུ་ཞིང་མདོག་སེར་ལ་དྲི་ཆེན་ནད་ཀྱི་རོ་ཐོན་པའི་རྟགས་ཡིན་ཅིང་མཁྲིས་པ་ཐོན་ཆུང་ལ་མིག་སེར་ན་བསྐྱུར་ལ་བཏང་ཞིང་འབྱོངས་པ་ན་མིག་སྨྲིན་དེ་འཕྲུལ་ལ་མདོག་དཀར་པོར་འགྲོའོ། །

ག༤ ནད་ལྷག་བསལ་བ། ཕྱེ་མ་གི་ཝཾ་གུར་གུམ་དུག་མོ་ཉུང་། ། ཧོང་ལེན་ཏིག་ཏ་སྐྱེར་ཤུན་བོང་ང་དཀར། །ཀྱི་ལྕེ་གུ་གུལ་ལྕུམ་རྩ་སྒྲོ་ལྦུ་རྒྱ། །ཞིབ་བཏགས་དུས་བཞིར་ཆུས་འཕྱུལ་ཚད་ལྷག་འཇོམས། །ཚ་ཡང་ག་བུར་སྲོག་རླུང་ལྡོག་ཕྱིར་སྤང་། །གཉན་མ་སོད་པར་གཏར་དང་དཀར་མངར་སྤང་། །འབྲས་ཐུག་ཡོས་ཐུག་བསྐོལ་གྲངས་རྒྱུ་གྲོག་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱེ་མ་ལ་གི་ཝཾ་དང་གུར་གུམ་དང་དུག་མོ་ཉུང་ཧོང་ལེན་དང་ཏིག་ཏ་དང་སྐྱེར་ཤུན་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་ཀྱི་ལྕེ་དང་གུ་གུལ་ནག་པོ་དང་ལྕུམ་རྩ་དང་སྒྲོ་ལྦུ་རྒྱ་སྟེ་སྦྲོ་བ་ཤིང་གི་མེ་ཏོག་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་ལ་དུས་གུང་གཉིས་དགོངས་ཞོགས་བཞིར་ཆུས་འཕྱུལ་ནས་བཏང་ན་ཚད་པའི་ལྷག་འཇོམས་ཤིང་ནད་དེ་ཚ་བ་ཡིན་ཡང་ག་བུར་ནི་སྲོག་རླུང་དུ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་གཉན་མ་གསོད་པར་སྤྱོད་སྨད་གང་ཡང་གཏར་བ་དང་དཀར་ ཀྱི་རིགས་དང་མངར་རྣམས་སྤང་བ་དང་འབྲས་ཐུག་དང་ཡོས་ཐུག་པ་བསྐོལ་གྲང་དང་ཆུ་ལ་རྩམ་པ་ཕྲན་བུ་བཏབ་པའི་རྒྱུ་གྲོག་རྣམས་བཏང་ན་ཕན་ནོ། །

ཁ༡ ཐེ་བྲག་གི་བཅོས་བསྟན་པ། ཐེ་བྲག་གར་བབས་ནད་ཀྱི་དམིགས་བརྟགས་ལ། །མགོར་བབས་དོམ་མཁྲིས་གངས་ཐིགས་གི་ཝཾ་དང་། །ཨ་བྲུག་བོང་ང་ཀ་ར་སྦྱར་ལ་བཏང་། །མཆོག་མ་སྤྱད་སྣོ་སྨུ་འགྲམ་མེ་ཡིས་མནན། །སྣ་ཁྲག་འཛག་ན་གུར་གུམ་དོམ་མཁྲིས་དང་། །མཆེ་ཐལ་སྐྱ་ལོ་སྲད་དཀར་ཀྱི་ལྕེ་བ། །རྡོ་དྲེག་སེར་པོ་ཀ་ར་སྦྱར་ལ་བཏང་། །གློར་བབས་ཙན་དན་གུར་གུམ་ཅུ་གང་དང་། །སྐྱེར་ཤུན་ཤིང་མངར་བོང་ང་དཀར་པོ་དང་། །ཀ་ར་སྦྱར་བཏང་དུག་འགོ་སྟོད་ཀ་གདར། །མཁལ་བབས་གླ་རྩི་གུར་གུམ་སུག་སྨེལ་དང་། །སྐྱེར་ཤུན་བྲག་ཞུན་ཉི་དགའ་ཨ་རུ་ར། །ཤུག་ཚེར་སྦྱར་བཏང་བཅུ་བཞི་རྩ་ནག་བསྲེག །ཕོ་བར་བབས་ལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གཉིས། །སྤྱི་རུ་ཕོ་བར་བབས་པའི་རིམས་རྣམས་ལ། །ཕག་རིལ་ཐལ་བ་དོམ་མཁྲིས་སྦྱར་བ་བསྟུགས། །གླ་རྩི་དུག་ཉུང་བཙོད་དང་ལི་ག་དུར། །དོམ་མཁྲིས་བོང་དཀར་སྐྱེར་པའི་བར་ཤུན་སྦྱར། །ཁྱད་པར་གཉན་ཤས་ཆེ་ན་བསད་རྗེས་སྦྱང་། །ཕག་རིལ་སྲད་དཀར་ཧོང་ལེན་དེ་བ་བཞི། །ཁྲོར་བ་རེ་རེ་སོ་སོར་བསྲེགས་ཐལ་བ། །དམར་

ཟླ་བ་ཚུས་འདམ་བཏགས་བྱས་པའི་ཕྱེ། །ཀ་རས་ཁ་གླན་རིམས་ཚད་ཀུན་ལ་བསྟུགས། །ཁྲུད་པར་འདུས་རིམས་རིམས་སྨྱོན་ཏྲེ་ཏྲེ་ཧོ། །གཉན་རིམས་ཕོ་བར་བབས་པའི་བདུད་རྩི་ཡིན། །མཁྲིས་ཡུལ་རླུང་གིས་ཁྱོགས་ལ་ཁ་རུ་ཚ། །ཪྻ་ཏི་ཐང་དང་བུར་ཆང་བསྡེབས་ལ་བཏང་། །ག་བུར་ནག་པོ་ཆང་དུ་སྦྱར་བ་བསྟུགས། །མ་ཞུས་རྒྱུ་བྱས་སྐྲག་སྐྱུག་ཟས་མི་འཇུ། །རྒྱམ་ཚ་བཞི་ཐང་བཏང་ཞིང་ཐང་བཤལ་བྱ། །རྒྱུ་མར་བབས་ན་དང་པོ་བཤལ་བཏང་ལ། །དེ་རྗེས་གཉེན་པོ་ཐོག་རུས་རྒྱ་བྲུས་དང་། །གླ་རྩི་ཚོས་སྨན་བོང་ང་དཀར་པོ་དང་། །ཚུ་རྩ་དྲི་ཚུར་སྦྱར་ལ་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱེ་བྲག་ཏུ་གར་བབས་ལ་ནད་ཀྱི་དམིགས་ལེགས་པར་རྟགས་ལ་མགོར་བབས་ན་དོམ་མཁྲིས་དང་གངས་ཐིགས་དང་གི་ཝཾ་དང་ཨ་བྱུག་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་ལ་བཏང་ཞིང་མཆོག་མ་དང་ལྟག་པའི་སྟུད་སྒོ་མུར་འགྲམ་གཉིས་སོགས་མེས་མནན་པ་དང་། སྣ་ཁྲག་འཛག་པ་ན་གུར་གུམ་དང་དོམ་མཁྲིས་དང་མཆེའི་ཐལ་བ་དང་སྐྱ་ལོ་དང་སྲད་དཀར་བ་དང་ཀྱི་ལྤེ་བ་རྡོ་དྲེག་སེར་པོ་དང་ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་ལ་བཏང་། གློར་བབས་ན་ཙནྡན་དཀར་པོ་དང་གུར་གུམ་དང་ཅུ་གང་དང་སྐྱེར་ཤུན་དང་ཤིང་མངར་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་དང་ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་བ་བཏང་ལ་དྲུག་འགོ་དང་སྣོད་ཀ་གཉིས་གཏར། མཁལ་མར་བབས་ན་གླ་རྩི་དང་གུར་གུམ་དང་སུག་སྨེལ་དང་སྐྱེར་ཤུན་དང་བྲག་ཞུན་དང་ཉི་དགའ་སྟེ་ལྔུམ་པ་དང་ཨ་རུ་ར་ཤུག་པ་ཚེར་མ་ན་རྣམས་སྦྱར་ལ་བཏང་ཞིང་ཚིགས་པ་བཅུ་བཞི་པ་དང་དེ་ནས་གཡས་གཡོན་ཚོན་རེ་ཕྱུན་རེ་གཞལ་བའི་རྩ་ནག་གཉིས་བཅས་བསྲེག ཕོ་བར་བབས་པ་ལ་སྤྱི་དང་ཁྲུད་པར་བ་གཉིས་ལས་སྤྱི་རུ་ཕོ་བར་བབས་པའི་རིམས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ལ་ཕག་རིལ་བསྲེགས་པའི་ཐལ་བ་དང་དོམ་མཁྲིས་སྦྱར་བ་བསྟུགས་ཤིང་། གླ་རྩི་དང་དུག་མོ་ཉུང་བཙོད་དང་ལི་ག་དུར་དོམ་མཁྲིས་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་སྐྱེར་པའི་བར་ཤུན་རྣམས་སྦྱར་ཞིང་། ཁྲུད་པར་མིག་སེར་བ་སོགས་གཉན་རང་ཧ་ཅང་ཤས་ཆེ་བའི་རྟགས་བྱུང་ན་བསད་པའི་རྗེས་ལ་གོང་བཤད་ལྟར་གཟེར་བཤལ་ལྔ་སྦྱོར་རམ་ཆེན་མོས་སྦྱངས་ལ་ཕག་རིལ་དང་། སྲད་དཀར་དང་ཧོང་ལེན་དང་སྤོ་དེ་བ་དང་བཞི་ཕྱོར་བ་རེ་རེ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་བསྲེགས་པའི་ཐལ་བ་བ་དམར་ཟླ་ཀྱི་བ་ཚུས་འདམ་ཐགས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱེ་མ་རྣམས་ཀ་རས་ཁ་གླན་པ་རིམས་དང་ཚད་པ་ཀུན་ལ་བསྟུགས་ཤིང་ཁྲུད་པར་འདུས་རིམས་ཀྱི་རིམས་སྨྱོན་པ་ཏྲེ་ཏྲེ་ཧོ་སོགས་གཉན་གྱི་རིམས་ཕོ་བར་བབས་པའི་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་མཁྲིས་པའི་ཡུལ་རླུང་གིས་ཁྱོགས་པ་ལ་ཁ་རུ་ཚྭ་ཪྻ་ཏི་བཅས་པའི་ཐང་དང་བུ་རམ་གྱི་ཆང་བསྡེབས་ལ་བཏང་ཞིང་ཕག་རིལ་དུ་བ་མ་ཤོར་བར་བསྲེགས་པ་ལ་ག་བུར་ནག་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཆང་དུ་སྦྱར་བ་བསྟུགས་ཤིང་མ་ཞུ་བས་རྒྱུ་བྱས་སྐྲག་ཅིང་སྐྱུག་པ་དང་ཟས་མི་འཇུ་བ་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ཐང་ལེ་ལྔར་གྱི་རྒྱམ་ཚྭ་བཞི་ཐང་བཏང་ཞིང་ཨ་རུ་ལྔུམ་རྩ་པི་ལིང་གསེར་མེའི་ཐང་གི་བཤལ་བྱ་ལ། རྒྱུ་མར་བབས་པ་ན་དང་པོ་ཐར་ནུ་ཚུ་རྩ་རེ་ལྔུག་ཨ་རུ་དུག་ཉུང་རྣམས་ཀྱི་བཤལ་བཏང་ལ། དེ་རྗེས་གཉེན་པོ་ཐོག་གིས་བསད་པའི་

རུས་པ་དང་རྒྱུ་རྡུས་དང་གླ་རྩི་དང་ཆོས་སྨན་ནི་བདུད་རྩི་སྨན་སྒྲུབ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་སྨན་བྱུང་ན་དང་ཚབ་ཏུ་ས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་བདུད་རྩི་རིལ་བུའང་ཚད་ལྡན་བྱུང་ན་རུང་ཞིང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པའི་བླ་མའི་དྲི་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་རུང་བར་བཤད་པ་གང་རུང་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་དང་ཚ་ཙ་རྣམས་དྲི་ཆུར་སྦྱར་ལ་གཏང་བར་བྱའོ། །

༣ མཇུག་དོན་བསྡུ་བ་བསྟན་པ།

རིམས་ཚད་དང་པོ་མ་སྨིན་སྟོན་གསན་འབེབས། །བར་དུ་ཚ་བ་སྨིན་རྒྱས་གཞི་ལ་གནོན། །ཐ་མར་གཞུག་རྒྱུན་ཐོར་བུའི་ཞབས་ཏོག་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་ཐོར་ནད་ཀྱི་བསལ་ཐབས་གཅེས། །རིགས་པས་ཚ་བ་སྨྲི་དང་འཕྲུལ་ཏེ་བཅོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རིམས་ཚད་ལ་དང་པོ་མ་སྨིན་པར་སྔ་སྟོན་ཆུད་པར་མགྲོན་ལ་སྟོན་གསན་འབེབས་པ་ལྟར་བྱ། བར་དུ་ཚ་བ་སྨིན་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཚེ་གཞི་བཟུང་བའམ་མགྲོན་ལ་གཞི་གནོན་པ་ལྟར་བཅོས་ཤིང་། ཐ་མར་གཞུག་རྒྱུན་ཐོར་བུའི་ནད་སེལ་བ་མགྲོན་ལ་ཞབས་ཏོག་བྱེད་པ་ལྟར་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་ན་ཐོར་བུའི་ནད་ཀྱི་བསལ་བའི་ཐབས་གཅེས་པས་དེ་རྣམས་ནི་རིགས་པས་ཚ་བ་སྨྲི་བཅོས་ཀྱི་བླ་གཉན་ཐོར་བུ་བསལ་བ་དང་ཕན་ཚུན་གང་དགོས་མཉམ་པོར་ལོངས་སྤྱོད་པའམ་སྤྱ་ཕྱི་འཕྲུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟར་བཅོས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་རྩི་སྙིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་རིམས་ཀྱི་ཚ་བ་བལ་ནད་དངོས་སུ་སློས་པའི་རིགས་རྣམས་བཅོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པའོ།། །།

ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། འབྲུམ་པའི་རིམས་བཅོས་པ།

༄༅། །འབྲུམ་པའི་རིམས་གསོ་བའི་ལེའུའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ལུས་ཤིང་མདོར་བསྟན་མཚམས་སྦྱོར་དང་། དེ་ལན་གཞུང་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ། །

ལུས་ཤིང་མདོར་བསྟན་མཚམས་སྦྱོར།

དེ་ནས་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཞུས། །འབྲུམ་བུའི་རིམས་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་མཚན་ཉིད་དང་། །དབྱེ་བ་རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་ཇི་ལྟར་བགྱི། །འཚོ་མཛད་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ། །དེ་སྐད་ཞུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་མ་ཁད་དེ་ནས་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་སོ། །འབྲུམ་བུའི་རིམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་

དང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་རྟགས་དང་བཙོས་པའི་ཐབས་རྣམས་ཇི་ལྟར་དུ་བགྱི་ཞེས་འདྲི་ཞིང་ལུས་ཅན་གྱི་ཚེ་སྲོག་འཚོ་བར་མཛད་པ་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་ཞུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ།

དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས། བཙོས་ཐབས་བཅས་ལྔའོ། །

དང་པོ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ།

འབྲུམ་བུའི་རིམས་ནི་སྤྱི་དང་འདྲ་བ་ལ། །ཞེས་པ་སྟེ། འབྲུམ་བུའི་རིམས་འདི་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་རིམས་རྒྱུ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱི་དང་འདྲ་ཞིང་། ལ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཕྲད་དོ། །

གཉིས་པ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ།

ངོ་བོ་ཚ་བ་ཆུ་སེར་ལ་བབས་ནས། **།རུས་རྐང་ལྷ་བའི་གཏིང་ནས་སྐྱེ་བར་བྱེད།** **།ཐོར་པའམ་འབྲུམ་བུ་འོང་ཕྱིར་མིང་དུ་བརྗོད།** །ཅེས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ནི་ཚ་བ་ཆུ་སེར་ལ་བབས་ནས་ལུས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་ཁྱད་པར་འབྲུམ་པ་རྣམས་རུས་པ་དང་རྐང་དང་ལྷ་བ་ཞེས་པ་རུས་པ་བརྡར་ཚེ་ཁྲག་རྩིས་འབྱུང་བ་དེའི་གཏིང་སོགས་ཐམས་ཅད་ནས་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཅིང་། ལུས་ཐུངས་ཐམས་ཅད་དུ་རྫོགས་པར་ཁྱབ་པས་ཐར་རྒྱུ་འོང་བ་ཡིན་ཅིང་། ཐོར་པའམ་འབྲུམ་བུ་འོང་བས་དེའི་ཕྱིར་འབྲུམ་བུ་ཞེས་མིང་དུ་བརྗོད་ཅིང་བཏགས་སོ། །

གསུམ་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ། **དབྱེ་བ་ནག་པོ་དཀར་པོ་རིགས་གཉིས་ཏེ།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ན་སྤྱིར་ནག་པོ་དང་དཀར་པོ་སྟེ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།

༡ འབྲུམ་པ་ནག་པོའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

ནག་པོའི་རིགས་གསུམ་སྐྲངས་པ་གླང་གཉའ་དང་། **།ཁྲག་སྐམ་རྩེལ་ཏེ་ཟངས་གཟེར་སྨུ་གུ་ཅན།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ནང་ནས་ནག་པོའི་རིགས་ལའང་གསུམ་ཡོད་དེ་སྐྲངས་པ་གླང་གི་གཉའ་བ་ལྟ་བུ་སྣུལ་ལམ་གཉེར་མ་ཅན་དང་། ཁྲག་སྐམ་རྩེལ་ཏེ་ཞེས་དང་། ཟངས་གཟེར་གྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་སྨུ་གུ་ཅན་དང་གསུམ་མོ། །

༢ འབྲུམ་པ་དཀར་པོའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དཀར་པོའི་རིགས་གསུམ་ཤ་ར་སྐྱ་ཤར་དང་། **།རྨིག་མགོ་སྤྱི་ལྟུམ་སིབ་བུ་གོབ་ཅེའོ།** །ཞེས་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་རིགས་ལའང་གསུམ་ཡོད་དེ་ཤ་ར་སྐྱ་ཤར་དང་། རྨིག་མགོ་སྤྱི་ལྟུམ་དང་། སིབ་བུ་གོབ་རྩེ་སྟེ་ཡོངས་བསྡོམས་དྲུག་གོ། །དེ་ཡང་སིབ་བུ་ཞེས་པ་འདིའི་མིང་ཚོ་འདྲ་ལ་བརྟེན་འགྲེལ་ཞིག་གིས་ད་ལྟ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སི་བུའམ་བེ་གེ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་གང་ཞེ་ན་ཐེར་སིབ་དང་སི་བུ་ གཉིས་གཅིག་ཐར་ཡང་གཅིག་མི་ཐར་བར་མཐུག་ཏུ་གང་མ་ཐར་བ་དེ་སྐྱར་འགོ་བས་མངོན་སུམ་དུ་འགལ་ཞིང་། ཡང་ལ་ལ་ནི་ཐོར་ཡན་ཞེས་པ་དང་སི་བུ་ཞེས་

པའམ་བེ་ག་གཉིས་གཅིག་ཟེར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱང་ནི་ནམ་ཡང་མི་གཅིག་སྟེ་ཐོར་ཡན་ནི་ཡམས་ཐབས་སུ་ཡང་ཡང་འབྱུང་ལ་ཐར་རྒྱུ་ཡང་མེད་ཅིང་། སི་བུ་ནི་གཅིག་ཐར་རྗེས་ཐར་གོའང་ཆོད་ཅིང་སི་བུའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཡང་སེ་ག། བེ་ག། རྫེ་ག། བེམ་པོ། བེམ་རྫེག རྫེག་ག། མེལ་ག་ཞེས་དང་། འདི་ལའང་དཔའ་བོས་རིགས་གཉིས་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བརྒྱད་སོགས་འོང་བར་བཤད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཟུར་སྨན་ལེགས་བཤད་འཚོལ་གྱིས་མཛད་པའི་གཉན་རིམས་ཀྱི་བཅོས་སུ། སེ་བུ་ཞེས་པ་ངོ་བོ་སེ་ག་ཡིན། ཞེས་དང་། དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། འབྲུམ་རིགས་གྲངས་ལས་འདས་མོད་ཀྱང་། །བསྡུས་ན་རིགས་ནི་དྲུག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་པའི་ཡོངས་སུ་མ་འདུས་པའི། །སེ་བུ་ཞེས་པ་སེ་ག་སྟེ། །འདུ་བའི་དབང་གིས་རིགས་གཉིས་འབྱུང་། །དེ་ཡིས་མི་འཆི་བཟློག་གིས་འཆི། །མཇུག་རྒྱུན་འོང་བས་གཟབ་པ་གཅེས། །ཞེས་དང་། སེ་ག་ལ་ཡང་རིགས་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་རྣམས་དངོས་སུ་དཀར་ནག་གི་རིགས་དྲུག་སྨོས་པ་དེ་དང་མི་གཅིག་པ་སེ་གའམ་སེ་བུ་ལ་རིགས་གཉིས་འབྲུམ་ཡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡོངས་འདིར་བསྡུས་སོ། །

བཞི་པ། རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ཡི་རྟགས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་རྟགས་ལ་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བ་གཉིས་སོ། །

༡ སྤྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

སྤྱི་རྟགས་ཚིགས་གཞི་ན་ལ་གྲང་ཤུམ་བྱེད། **།ལུས་སྤྱིར་སྟོམ་ལ་དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་།** **།ཁ་ཁ་ཟ་ཟི་འོང་ལ་སྙིད་པ་སྐྱུར།** **།ཁྱད་པར་མགོ་བོ་ན་ཞིང་གློ་སྙིང་བཙུང་།** **།ཤ་མདངས་དམར་ལ་མཐུག་ཅིང་ལུས་ཀུན་བརྩེ།** **།མཁྲིས་པ་སྐྱུག་ཅིང་རུས་ཆང་འཆག་སྣོམ་སེམ།** **།དང་པོ་མ་སྨིན་མངོན་ཚུལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་།** **།བར་དུ་འབྲུམ་པ་ཕྱིར་ཐོན་བདེ་སྣོམ་བྱེད།** །ཅེས་པ་སྟེ། སྤྱི་རྟགས་ནི་ཚིགས་གཞི་ན་གྲང་ཤུམ་བྱེད་ཅིང་ལུས་པོ་སྤྱིར་སྟོམ་པ་སྟེ་བྱ་བ་གང་ཡང་བྱེད་མི་འདོད་ཅིང་བརྗེད་ངས་ཆེ་ལ་ཟས་ཀྱི་དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་། ཁ་ཁ་ཟ་ཟི་འོང་ལ་སྙིད་པ་སྐྱུར་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མགོ་བོ་ན་ཞིང་གློ་བ་དང་སྙིང་བཙུང་བ་སྟེ་འཕར་བ་དང་ལུས་ཀྱི་ཤ་མདངས་དམར་ལ་མཐུག་ཅིང་ལུས་ཀུན་བརྩེ་བའི་ཉམས་བྱེད་པ་དང་མཁྲིས་པ་སྐྱུག་ཅིང་རུས་པ་དང་ཆང་འཆག་པ་སྣོམ་སེམས་ཤིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་མ་སྨིན་པའི་མངོན་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་འབྱུང་ཞིང་བར་དུ་འབྲུམ་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཐོན་པའི་སྐབས་ལ་བདེ་སྣོམ་བྱེད་དོ། །

༢ བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ།

ཐ་མ་བྱེ་བྲག་རྟགས་ལ་དཀར་ནག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་མ་བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་ལ་དཀར་ནག་གཉིས་སོ། །

༡ ནག་པོའི་རྟགས་བསྟན་པ།

ནག་པོའི་རིགས་ལ་སྐྲངས་པ་གླང་གཉའ་ནི། །ཕྱི་རུ་མི་འཐོན་ཟུག་ཆེ་ལུས་ཀུན་སྐྲངས། །རྒྱུ་སེར་ནག་པོ་ཉེས་ཀུན་འདུས་ལས་བསྐྱེད། །ཁྲག་སྐམ་རྩེལ་ཏེ་ཤིག་ན་དམར་ནག་མཐུག །ཟངས་གཟེར་སྦུ་གུ་ཅན་ནི་དཀྱིལ་དུ་ཀྱོང་། །དེ་གཉིས་ཁྲག་དང་མཁྲིས་པ་ལས་གྱུར་ཡིན། །ཁྱད་པར་མགོ་ན་རྩ་རྒྱུ་ཕྱི་ཡུལ་ཚ། །ཞེས་པ་སྟེ། ནག་པོའི་རིགས་ལ་ཡང་སྐྲངས་པ་གླང་གཉའ་ནི་འབྲུམ་པ་ཕྱི་རུ་མི་ཐོན་པར་ནང་དུ་ཟུག་ཆེ་ཞིང་ལུས་ཀུན་སྐྲངས་པ་ལ་རྒྱུ་སེར་ནག་པོ་ཉེས་ཀུན་ཏེ་འདུས་པ་ལས་བསྐྱེད་པའོ། །ཁྲག་སྐམ་རྩེལ་ཏེའི་འབྲུམ་དབྱིབས་ལུས་ལ་ཤིག་སྦྲུར་བ་འདྲ་ལ་མདོག་ནི་དམར་ཞིང་ནག་ལ་མཐུག་པ་དང་། ཟངས་ཀྱི་གཟེར་འདྲ་བ་རྩེ་མོ་ཀྱོང་བའི་སྦུ་གུ་ཅན་ནི་འབྲུམ་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཀྱོང་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཁྲག་དང་མཁྲིས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་མགོ་ན་ལ་རྩ་དང་རྒྱུ་དང་ཕྱི་ཡུལ་རྣམས་ཚའོ། །

༢ དཀར་པོའི་རྟགས་བསྟན་པ།

དཀར་པོ་རྨིག་མགོ་སྤྱི་ཟླུམ་ཆེ་ལ་འཚོལ། །ཤ་ར་སྐྱ་ཤར་དཀར་ལ་མཐུག་པ་སྟེ། །སིབ་བུ་ཀོབ་ཙེ་ཙམ་ཙེམ་མཐུག་ཀོབ་འབྱུང་། །བད་རླུང་ལས་གྱུར་ནད་ཟུག་འཆམ་པ་འདྲ། །ཚད་པའི་རྟགས་ཆུང་མ་ལོག་བཅོས་མི་དགོས། །ཞེས་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་ནང་ཚན་རྨིག་མགོ་སྤྱི་ཟླུམ་ནི་ཆེ་ལ་འཚོལ་བ་དང་། ཤ་ར་སྐྱ་ཤར་ནི་འབྲུམ་མདོག་དཀར་ལ་མཐུག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་དང་སིབ་བུ་ཀོབ་ཙེ་ནི་ཙེམ་ཙེམ་མཐུག་ཀོབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དཀར་པོ་གསུམ་པོ་དེ་བད་རླུང་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་ནད་ཟུག་ནི་ཆམ་པ་དང་འདྲ་ལ་ཚད་པའི་རྟགས་ཆུང་བས་ཟས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་མ་ལོག་ན་བཅོས་མི་དགོས་སོ། །

ལྔ་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་དག་བཅོས་ཐབས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་རྣམས་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བ་གཉིས་སོ། །

༡ སྤྱིའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

སྤྱི་བཅོས་དང་པོ་མ་སྨིན་སྤུ་སྒོ་དབྱེ། །ནད་རྒྱས་ཚ་བ་ཁོང་ནས་ཕྱིར་ལ་དབྱུལ། །ཁོང་ཤོར་ཕྱིར་དྲང་ཐ་མ་འབྲུམ་རྗེས་གསུབ། །ཅེས་པ་སྟེ། སྤྱི་བཅོས་དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་མ་སྨིན་པའི་དུས་སུ་སྤུ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་དབྱེ་བ་དང་། ནད་རྒྱས་ནས་ཚ་བ་ཁོང་ནས་ཕྱིར་ལ་དབྱུལ་བ་དང་འབྲུམ་པ་ཁོང་དུ་ཤོར་ན་ཕྱིར་ལ་དྲངས་བ་དང་ཐ་མ་འབྲུམ་པའི་རྗེས་བསུབ་པ་དང་བཞིར་ངེས་དགོས་སོ། །

༡ མ་སྨིན་སྤྲུ་སྒོ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དང་པོ་སྒོ་དབྱེ་སློ་ཏྲེས་འབྲས་བུ་གསུམ། །ཏིག་ཏ་བ་ཤ་ཀ་དང་ལི་ག་དུར། །བསྡུས་ཐང་དྲོན་མོ་ཞུལ་གང་ཉི་ཕྱེད་བཏང་། །སྨན་ཞུ་རྟུལ་གདོན་བལ་དང་ཕྱེ་ཡིས་ཕྱི། །སྤྲུ་སྒོ་ཕྱེད་པས་འབྲུམ་པ་ཕྱིར་མྱུར་སྐྱེ། །ནད་སྟོབས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་ཐེངས་འགའ་བསྐྱགས། །འདི་དུས་དཔྱད་མཆོག་རྟུལ་ལས་ལྷག་པ་མེད། །ཆག་ཚེ་ཕྱེ་ཐུག་འོ་མ་བཏབ་པ་དང་། །འོ་ཟན་དར་གསར་ཆུ་སྐོལ་ཆབ་ཚ་བསྟེན། །ཉིན་ནུབ་མ་ལུས་མི་བསེང་དྲོད་ལ་སྐྱོར། །གྲང་དང་བསེར་བུས་ཕོག་ན་འབྲུམ་པ་ལྡོག །བཙུད་ཤོར་འབྲུམ་པ་མི་སྐྱེ་དོན་ལ་འབབ། །གལ་ཏེ་ཤོར་ན་སྲན་ཁུ་སྲན་ཚོད་སྦྱིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་སྒོ་དབྱེ་བ་ནི་སློ་ཏྲེས་དང་འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་ཏིག་ཏ་དང་བ་ཤ་ཀ་དང་ལི་ག་དུར་རྣམས་བསྡུས་པའི་ཐང་དྲོན་མོ་ཞུལ་གང་ཙམ་ཉི་ཕྱེད་ལ་བཏང་བ་དང་། སྨན་ཞུ་བ་དང་རྟུལ་གདོན་ལ་བལ་དང་ཕྱེས་ཕྱིས་པས་སྤྲུའི་སྒོ་ཕྱེད་པས་འབྲུམ་པ་ཕྱིར་མྱུར་དུ་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་ནད་ཀྱི་སྟོབས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་ཐེངས་གཅིག་མིན་པའི་འགའ་ཡང་བསྐྱགས་ཤིང་འདི་དུས་སུ་དཔྱད་ཀྱི་མཆོག་ལ་རྟུལ་འདོན་པ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་ཅིང་ཡོས་བཏྲུངས་པའི་ཆག་ཚེ་དང་ཕྱེ་ཐུག་ཅེས་རྩམ་ཐུག་ལ་འོ་མ་བཏབ་པ་དང་། འོ་མའི་ཟན་དང་དར་བ་གསར་པ་དང་ཆུ་བསྐོལ་དང་ཆབ་ཚ་སྟེ་ཇ་འཇམ་སྦྱོར་ཆུང་བསྟེན་ལ་ཉིན་དང་ནུབ་མོ་མ་ལུས་པ་ཀུན་པ་སོགས་མི་གསེང་བར་དྲོད་ལ་སྐྱོར་དགོས་ཤིང་གྲང་མོ་དང་བསེར་བུས་ཐོག་ན་འབྲུམ་པ་དེ་ནང་ལ་མྱུར་དུ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞིང་བཙུད་ཀྱི་རིགས་ཤོར་ན་འབྲུམ་པ་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བར་ནང་དུ་དོན་ལ་བབས་པས་སྲུང་བ་གཅེས་ཤིང་གལ་ཏེ་ནང་དུ་ཤོར་བ་ན་སྲན་མའི་ཁུ་བ་དང་སྲན་མའི་ཚོད་མ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །

༢ ནད་རྒྱུས་ཚ་བ་ཁོང་ནས་ཕྱིར་འཕྱུལ་བ།

དེ་རྗེས་ཚ་བ་འཕྱུལ་ལ་ཐང་ཕྱེ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྗེས་ལ་ཚ་བ་ཕྱིར་འཕྱུལ་བ་ལ་ཐང་དང་ཕྱེ་མ་གཉིས་ཡོད།

ཀ༡ ཐང་སྦྱོར་བསྟན་པ། **དང་པོ་ལུག་ཆུང་སྒོང་ཐོག་ལུག་ཤོའི་ཐང་། །གཡེར་ཤིང་ཐང་གིས་འབྲུམ་པ་ཕྱིར་ལ་འཕྱུལ།** །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་མེ་ཏོག་ལུག་ཆུང་དང་། སྒོང་ཐོག་པ་ཞེས་འདྲེ་པད་ཁ་དང་ལུག་ཤོ་རྒྱུང་སེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་གཡེར་ཤིང་གཙོར་སྦྱོས་བཞི་ཐང་གིས་འབྲུམ་པ་ཕྱིར་ལ་འཕྱུལ་དགོས་པ་ཡིན།

ཀ༢ ཕྱེ་མའི་སྦྱོར་བ། **ཕྱེ་མས་ཚ་བ་འཕྱུལ་ལ་རྡོ་རྗེ་གཉིས།** །ཞེས་པ་སྟེ། དང་ཕྱེ་མས་ཚ་བ་རྣམས་ཕྱིར་འཕྱུལ་བ་ལ་རྡོ་སྦྱོར་དང་རྗེ་སྦྱོར་གཉིས་སོ། །

ཁ༡ རྗེ་སྦྱོར་བསྟན་པ། **རྗེ་སྦྱོར་ཙན་དན་གི་ཝཾ་ཨ་རུ་ར། །ཛཱ་ཏི་ཙུ་གང་གུར་ཀུམ་སླ་རྗེ་དང་། །བསེ་རུ་ཀ་ར་སྦྱར་ལ་གང་རྒྱུས་དབུལ།** །ཞེས་པ་སྟེ། རྗེ་སྦྱོར་ལ་ཙནྡན་དཀར་པོ་དང་གི་ཝཾ་དང་ཨ་རུ་ར་དང་ཛཱ་ཏི་དང་ཙུ་གང་

དང་གུར་ཀུམ་དང་གླ་རྩི་དང་བསེ་རུ་དཀར་པོ་དང་ག་ར་རྣམས་སྦྱར་ལ་གདངས་ཀྱི་ཆུའམ་བསྐོལ་གྲང་གིས་དབྱུལ་བར་བྱའོ། །

ཁ༢ རྡོ་སྦྱོར་བསྟན་པ། **རྡོ་སྦྱོར་རྒྱལ་པོ་སྡེ་བཞི་མཚལ་དཀར་དང་། །གླ་རྩི་ཚ་ལ་ག་ར་སྦྱར་ཆང་གིས་དབྱུལ།** །ཞེས་པ་སྟེ། རྡོ་སྦྱོར་རྒྱལ་པོ་སྡེ་བཞི་ནི་བཙ་སྤྲོད་དང་ཟུར་མཁར་བའི་བཞེད་པ་སྤྲལ་རྒྱབ་དཀར་སྨུག་གཉིས། ཆིག་ཐུབ་དཀར་སྨུག་གཉིས་ཏེ་བཞི་བཞེད་ནའང་ཆིག་ཐུབ་མདུང་རྩེར་བཞེད་དགོས་དང་བཅས། ཕྱི་རྒྱུད་དུ། སྤྲལ་རྒྱབ་མདུང་རྩེ་གདངས་ཐིགས་ཙོང་ཞི་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱུང་ལུགས་སུའང་འདུག་པས་དམིགས་བསལ་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་འདི་སྐབས་སོགས་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་འཐད་པ་དང་མཚལ་ཙོག་ལ་མར་དཀར་པོའི་མིང་བཏགས་པ་དང་། གླ་རྩི་དང་ཚ་ལ་དང་ག་ར་རྣམས་སྦྱར་ལ་ཆང་གིས་དབྱུལ་དགོས།

ག༣ ཕྱི་མའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། **ཐུན་གྲངས་ཐུན་ཚད་ཚ་བ་ནད་སྟོབས་དཔག །རྩི་ཡིས་དོན་སྣོད་ཚ་བ་སེལ་བར་བྱེད། །རྡོ་ཡིས་ཆུ་སེར་སྐེམ་ཞིང་ཕྱིར་ལ་འཕྱུ་ལ། །ནད་སྟོབས་ཆེ་ན་རྡོ་རྩི་ལྷག་སྤྲོད་མཆོག །འབྲུམ་བུ་མ་ཐོན་ལུས་སྐྲངས་གྲང་ཞུམ་བྱེད། །ནད་འབྲས་ཤིང་མངར་འོ་མར་བསྐོལ་བ་བྱུག** །ཅེས་པ་སྟེ། ཐུན་གྲངས་དང་ཐུན་ཚད་རྣམས་ཚ་བའི་ནད་ཀྱི་སྟོབས་དང་དཔགས་ཏེ་བཏང་བ་དེ་ལྟར་གྱི་རྩིས་དོན་དང་སྣོད་ཀྱི་ཚ་བ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་རྡོ་ཡིས་ཆུ་སེར་རྣམས་སྐེམས་ཤིང་ནད་ཕྱིར་ལ་ཕྱུལ་ལ་ནད་སྟོབས་ཆེ་ན་རྡོ་དང་རྩི་གཉིས་ལྷག་སྤྲོད་དུ་བཏང་ན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་ཕྱིར་འབྲུམ་བུ་མ་ཐོན་པར་ལུས་སྐྲངས་ཤིང་གྲངས་ཞུམ་བྱེད་ན་ནད་འབྲས་ཞེས་ནད་མའི་འབྲུར་ངོས་འཛིན་པའང་མཆིས་རུང་འབྲུམ་སྐྲོགས་དང་ཤིང་མངར་གཉིས་འོ་མར་བསྐོལ་བ་བྱུག་དགོས་པ་ཡིན།

༣ ཁོང་ཤོར་ཕྱིར་དྲང་བ། **འབྲུམ་པ་སྐྱེ་འགྲོ་ནང་དུ་ལོག་པ་འམ། །འབྲུམ་རྫོགས་སླར་ལོག་ཁོང་ནད་ཕྱིར་དྲང་བ། །འཛིན་པ་ནས་ཙམ་ག་ར་སྦྱར་ཁོང་དུ་བཏང་། །རྫུལ་དབྱུང་དེ་རྗེས་རྡོ་རྩི་གང་རུང་ལ། །དངུལ་ཆུ་བཞི་ནམ་བསྟན་ལ་ལྷག་པ་སྤྲད། །ཐུན་སྐྱེད་དྲུག་ཡར་བཏང་བས་ཕྱིར་འཕྱུལ་བྱེད། །འབྲུམ་པ་རྫོགས་ནས་ཤི་བ་ཕལ་དུ་མེད།** །ཅེས་པ་སྟེ། འབྲུམ་པ་སྐྱེ་འགྲོ་ལ་ནང་དུ་ལོག་པའམ་འབྲུམ་པ་རྫོགས་ནས་སླར་ལོག་པ་ཁོང་ནས་ཕྱིར་དྲངས་བ་ལ་འཛིམ་པ་དཀར་པོ་ནས་ཙམ་དང་ག་ར་སྦྱར་བ་ཁོང་དུ་བཏང་ལ་རྫུལ་དབྱུང་ཞིང་དེ་རྗེས་ལ་རྡོ་སྦྱོར་དང་རྩི་སྦྱོར་གང་རུང་ལ་དངུལ་ཆུ་སྨུ་ཐེས་བཞིག་པ་བཞི་ནམ་ཞེས་སྦྱོར་སྡེ་ཕྱོན་གྱི་བཞི་ཆའི་རྩིས་བསྟན་ལ་རྡོ་སྦྱོར་གྱི་ ཆང་གིས་དབྱུལ་བ་དང་རྩི་སྦྱོར་གཡེར་ཤིང་ཆིག་ཐང་གིས་དབྱུལ་བ་གཉིས་ལྷག་པ་སྤྲད་དེ་ཐུན་ཆེར་བསྐྱེད་ལ་སྔ་དྲོ་དང་དགོངས་མོ་སྲོད་ཐོ་རངས་བཅས་གཉིས་ཏེ་དྲུག་ཡར་བཏང་བས་ཕྱིར་ཕྱུལ་བར་བྱེད་ཅིང་འབྲུམ་པ་དོན་འགྲོ་རྫོགས་ནས་ཤི་བ་ཕལ་ཆེར་དུ་མེད་དོ། །

༩ ཐ་མ་འབྲུམ་པའི་རྗེས་བསྲུབ་པ་བསྟན་པ།

ཐ་མར་ནད་འགོ་ཚོགས་ནས་རྗེས་བསྲུབ་པ། །འབྲུམ་པའི་ཤུ་བ་རྣག་ཅིང་རླྭན་ཆེ་ན། །ཤ་རྭ་ཕུར་ཡོག་དྲེས་མའི་ཐལ་བ་དང་། །ལྩི་བ་སེར་ཀའི་ཐལ་བ་བཏབ་པས་སྐེམ། །མཐིལ་བཞིར་བོན་དང་སྦོན་མ་ཕལ་ཆེར་སྐམས། །གཉིད་ཆུང་གཡལ་མང་ལུས་འདར་ཤེས་པ་ཡང་། །རྩ་ཆུའི་ཚ་བ་བྲི་ནས་ཁ་ཟས་གློད། །ཞུན་མར་གསར་འཇམ་ཤ་གསར་མར་གསར་སྦྲང་། །དང་པོ་བྲིད་ལ་ཐ་མར་ལྷུག་པར་བཏང་། །ཆང་མང་རྣག་སྐྱེ་འབྲུམ་ཤུལ་ཟ་བས་ན། །ཁ་ཚོམས་ཙམ་ལས་ཡོག་འཐུང་སྤྲང་བར་བྱ། །འདི་མན་ཁ་ཟས་བཟང་ན་བསྒྲོངས་པ་སྐྱེན། །གདོང་པའི་ཤུ་བ་གོགས་ནས་དྲི་ཆུས་བཀྲུ། །ར་ཕག་ཚིལ་བུ་ཚེར་སྔོན་སྦྱར་བ་བྱུག །ཅེས་པ་སྟེ། ཐ་མར་ནད་ཀྱི་འགོ་ཚོགས་ནས་འབྲུམ་རྗེས་བསྲུབ་པ་ལ་འབྲུམ་པའི་ཤུ་བ་རྣམས་རྣག་བསག་ཅིང་རླྭན་ཆེ་བ་ན་ཤ་རྭ་དང་ཕུར་མོ་དང་ཡོག་མོ་དྲེས་མ་བཅས་པའི་ཐལ་བ་དང་ལྩི་བ་སེར་ཀ་མའི་ཐལ་བ་བཏབ་པས་སྐེམ་ཞིང་རྐང་ལག་གི་མཐིལ་བཞིར་ཕྱིར་བོན་པ་དང་དོན་པ་སྦོན་མ་ཕལ་ཆེར་སྐམས་པ་དང་གཉིད་ཆུང་ལ་གཡལ་མང་ཞིང་ལུས་འདར་ལ་ཤེས་པ་ཡང་བ་དང་རྩ་དང་ཆུའི་ཚ་བ་བྲི་ནས་འདུག་ན་ཁ་ཟས་རྣམས་གློད་དགོས་ཏེ་ཞུན་མར་གསར་འཇམ་དང་ཤ་གསར་པ་དང་མར་གསར་པ་སྦྲང་རྩི་སོགས་དང་པོ་བྲིད་པ་སྟེ་ཆ་ཆུང་དུ་ནས་རིམ་པས་བསྐྱེད་ལ་ཐ་མར་ལྷུག་པར་བཏང་ཞིང་། ཆང་ནི་མང་ན་རྣགས་ཏེ་འབྲུམ་པའི་ཤུལ་ཟ་བས་ན་ཁ་ཚོམས་ཙམ་ལས་བག་མེད་དུ་ཡོག་འཐུང་སྤྲང་བར་བྱ་ཞིང་། འདི་མན་ནས་ཁ་ཟས་བཟང་ན་ལུས་ཤེད་བསྒྲོངས་པ་སྐྱེན་པས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། གདོང་པའི་ཤུ་བ་གོགས་ནས་རང་གི་དྲི་ཆུས་བཀྲུ་ཞིང་ར་དང་ཕག་པའི་ཚིལ་བུ་ཚེར་སྔོན་དང་སྦྱར་བ་བྱུག་གོ །

༢ བྱེ་བྲག་གི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་བཅོས་པ་རིགས་དང་བབས་སྒོ་སྦྱར། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་རིགས་དང་བབས་པའི་སྒོ་རྣམས་སྦྱར་དགོས་ཏེ།

༡ རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་བཅོས་ཐབས་དང་། འཆི་དུས་བསྟན་པ་དང་གཉིས་སོ། །

ཀ༡ བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། **རིགས་བཅོས་སྐྲངས་པ་གླང་གཞའི་འབྲུམ་པ་ལ། །བསེ་ཀོ་གླང་གཞའི་ཀོ་བ་སེར་ཙམ་བསྲེགས། །སྲན་ཕྱེ་བསྲེས་པ་སྤྱི་སྨན་ལྕག་སྤྲད་སྐེམ། །སྐྲངས་པ་ཆེ་ན་གང་ཉེའི་རྩ་ལ་གཏར། །དུར་བྱིད་ཧོང་ལེན་སྤྱོས་དཀར་དུག་ཕྱུས་པའི། །རིལ་བུ་བ་ཆུས་འཕྱུལ་བའི་བཤལ་གྱིས་སྦྱང་། །རྩེལ་ཏེ་ཤིག་དང་ཟངས་གཟེར་འདྲ་བ་ལ། །བཟང་དྲུག་གླ་རྩི་ཕག་རིལ་ཁུ་བ་དང་། །ར་ཁྲག་སྦྱར་བའི་ལྷུག་མདའ་བཏང་བ་འམ། །ཏིག་ཏ་དུག་ཅུང་སོང་ལེན་བ་ཤ་ཀ །གོང་གི་རྩི་སྦྱོར་སྤྱི་ལ་བསྟན་པ་བཏང་། །ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་ཆེ་ན་གབུར་**

བསྟན། །དཀར་པོ་སེ་འབྲུ་སྐྱུ་རུ་རྡོ་སྦྱོར་བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱིས་བཙོས་པ་ནི་སྐྲངས་པ་གླང་གཉའི་འབྲུམ་པ་ལ་རི་དྭགས་བསེ་རུའི་ཀོ་བ་དང་གླང་འོག་ཅན་གྱི་གཉའི་ཀོ་བ་མེར་སེར་ཙམ་བསྲེགས་པ་སྲན་ཕྱེ་དང་བསྲེས་པ་སྦྱི་ སྨན་རྡོ་རྩེ་གཉིས་གང་རུང་དང་ལྤག་པ་སྦྲད་པས་སྐེམ་ཞིང་སྐྲངས་པ་ཆེ་ན་སྐྲངས་པོ་དང་གང་ཉེ་བའི་རྩ་ལ་གཏར་བ་དང་། དུར་བྱིད་དང་ཧོང་ལེན་དང་སྦྱོས་དཀར་དུག་ཕུས་པ་སྟེ་ར་དུག་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱི་རིལ་བུ་བའི་ཆུས་ཕུལ་བའི་བཤལ་གྱིས་སྦྱངས། ཁྲག་སྐམ་རྩེལ་ཏེ་ཤིག་འདྲ་བ་དང་ཟངས་གཟེར་གཉིས་འདྲ་བ་ལ་ཙུ་གང་གུར་ཀུམ་ལི་ཤི་ཛྙ་ཏི་སུག་སྨེལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་དྲུག་དང་གླ་རྩི་ཕག་རིལ་སོགས་ཀྱི་ཁུ་བ་དང་རའི་ཁྲག་དང་སྦྱར་བའི་ལྕུག་གི་མདའ་བཏང་བའམ་ཏིག་ཏ་དང་དུག་མོ་ཉུང་ཧོང་ལེན་དང་བ་ཤ་ཀ་སོགས་གོང་གི་རྩི་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་སྡེ་སྤྱི་སྟེང་ལ་བསྟན་པ་བཏང་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་ཆེ་ན་དེ་སྟེང་དུ་གབུར་ཡང་བསྟན་ནོ། །

ཀ༢ འཆི་དུས་བསྟན་པ། **ལུས་སྐྲངས་སྨན་གྱིས་མ་ཐོན་བདུན་ན་འཆི། །དམར་ཐིག་འབྲུམ་པར་མ་སོང་ལྔ་ན་འཆི། །ནག་ལེབ་རྣག་ཏུ་མ་སོང་དགུ་ན་འཆི། །སྐྱ་ཤར་ཟས་བསྟུམས་དྲགས་ན་འཆི་བ་ཡིན། །འབྲུམ་རྫོགས་སླར་ལོག་ལས་ཀྱིས་འཆི་ཞེས་བྱ། །**ཞེས་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་རིགས་གསུམ་ཀ་ལ་སེ་འབྲུ་དང་སྐྱུ་རུ་ར་རྣམས་རྡོ་སྦྱོར་གོང་བཤད་ལ་བསྟན་ནས་དང་པོ་ཆང་དེ་ནས་ཆུ་བསྐོལ་གྱིས་དབུལ་ལ་བཏང་ཞིང་དེ་དག་རྣམས་བྱས་ཀྱང་ནག་པོའི་རིགས་ལུས་སྐྲངས་ཤིང་སྨན་གྱིས་ཕྱིར་མ་ཐོན་ན་ཞག་བདུན་ན་འཆི་བ་དང་ལུས་ལ་དམར་ཐིག་ཤར་བ་འབྲུམ་པར་མ་སོང་ན་ལྔ་ན་འཆི་ཞིང་། ནག་ལེབ་ལེབ་རྣག་ཏུ་མ་སོང་ན་དགུ་ན་འཆི་བ་དང་། དཀར་པོ་སྐྱ་ཤར་དེ་ལའང་ཟས་བསྟུམས་ཆེས་པའམ་དྲགས་ན་འཆི་བ་ཡིན་ཞིང་འབྲུམ་བུ་ཕྱིར་རྫོགས་ནས་ཁོང་དུ་སླར་ལོག་པ་ནི་ལས་ཀྱིས་འཆི་ཞེས་བྱའོ། །

༢ བབས་ས་གནས་དང་སྦྱར་བའི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བབས་ས་གནས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཙོས་པ་ནི། །སྙིང་ལ་བབས་ན་སྨྱོ་འདར་དངངས་ཆུང་འབྱུང་། །རྩི་སྦྱོར་སྤྱི་སྟེངས་གབུར་བསྟན་ལ་བཏང་། །མ་ཐུབ་སྨྱོ་ཞིང་འཆོག་ན་འཆི་བ་ཡིན། །གློར་བབས་གློ་མང་གཟེར་ཞིང་རྣག་ཏུ་འབྱུང་། །སྲོ་ལོ་ཤིང་མངར་རྩི་སྦྱོར་ལ་བསྟན་བཏང་། །མ་ཐུབ་མིད་པ་འགགས་ན་འཆི་བ་ཡིན། །མཆིན་པར་བབས་ན་མིག་དམར་མཆིན་སྟེང་གཟེར། །དོམ་མཁྲིས་བྲག་ཞུན་ཁ་ཆེ་གུར་ཀུམ་བསྟན། །འཐིབས་ཀུན་ཁྲག་ཏུ་འཁྲུ་སྐྱུག་འཆི་བ་ཡིན། །རྒྱུ་མར་བབས་ན་མཁྲིས་པ་འཁྲུ་སྐྱུག་བྱེད། །བཙོད་དང་སྟ་ལོ་དུག་ཉུང་བསྟན་ལ་བཏང་། ། ཁྲག་ཏུ་འཁྲུ་ན་སྟོད་རྡོལ་འཆི་བ་ཡིན། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་འདྲེད་དུ་དངུལ་ཆུ་ཤིས། །མིག་ཏུ་བྱུང་ན་ག་བུར་གླ་རྩི་བྱུག །ཡང་ན་འོལ་མོ་སེ་དང་ནུ་ཞོ་བྱུག །དོམ་མཁྲིས་ཏི་ཚ་སྐྱེར་ཁབ་ར་གན་དུང་། །ནུ་ཞོ་སྦྱར་བྱུགས་འཇབ་འཛིབ་སྒྲོ་ཡིས་བྱབ། །ག་བུར་གུར་ཀུམ་ཆུས་བཀྲུ་གྲོད་ཆུས་བདུག །གྲི་བར་བབས་ན་ཕྱེ་ཆོད་ཚན་མོས་

བདུག །ཤུ་དག་རུ་ཏ་རྒྱ་ཚའི་ཕྱེ་མ་གདབ། །ཚེར་བོང་ཐང་བཏང་རྟ་སྤྲངས་ཁུ་བ་བཏུང་། །མ་ཐུབ་ཀྱོང་བུམ་
བཞར་རྗེས་སྨན་ཕྱེ་བདབ། །ལྷང་པར་བབས་ན་རྒྱ་ཚ་རུ་རྟ་དང་། །ཉི་དགའ་གླ་རྩི་བསྟུས་ཐང་བཏང་བར་བྱ། །རྒྱ་
ཚ་གླ་རྩི་ཤུ་དག་རུ་རྟ་བཞི། །ཚུས་སྦྱར་གསང་བའི་གཅེ་ཙུས་ལྷང་པར་བསྐྱུལ། །དེ་ཡིས་གདུག་པ་འབྲུམ་པའི་
ནད་འཇོམས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བབས་ས་གནས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པ་ལ་ནི་དོན་སྙིང་ལ་
བབས་པ་ན་སྨྱོ་ཞིང་འདར་ལ་དངངས་པ་ཆུང་ངུ་འབྱུང་བས་དེ་ལ་རྩི་སྦྱོར་སྤྱིའི་སྟེང་དུ་ག་བུར་བསྣན་ལ་བཏང་ཞིང་
དེས་མ་ཐུབ་པར་སྨྱོ་ཞིང་འཚོག་ན་འཆི་བ་ཡིན། གློར་བབས་པའི་གློ་མང་ལ་གཟེར་ཞིང་ལུད་པ་རྣག་ཏུ་འབྱུང་ན་
སྲོ་ལོ་དང་ཤིང་མངར་ གཉིས་རྩི་སྦྱོར་ལ་བསྣན་པ་བཏང་ཞིང་དེས་མ་ཐུབ་པར་མིད་པ་འགགས་ན་འཆི་བ་ཡིན།
མཆིན་པར་བབས་པ་ན་མིག་དམར་ལ་མཆིན་སྟེང་གཟེར་བ་འབྱུང་བས་དོམ་མཁྲིས་དང་བྲག་ཞུན་དང་ཁ་ཆེའི་
གུར་གུམ་རྣམས་བསྣན་པ་གཏོང་ཞིང་དྲན་པ་འཐིབས་ཀྱིན་དུ་ཁྲག་ཏུ་ འཁྲུ་བའམ་སྐྱུགས་ན་འཆི་བ་ཡིན། རྒྱུ་
མར་བབས་པ་ན་མཁྲིས་པ་འཁྲུ་ཞིང་སྐྱུག་པར་བྱེད་པས་བཙོད་དང་སྟ་ལོ་དང་དུག་མོ་ཉུང་རྣམས་བསྣན་ལ་བཏང་
ཞིང་ཁྲག་ཏུ་འཁྲུ་བ་ན་སྟོད་བརྡོལ་ཏེ་འཆི་བ་ཡིན། དེ་དག་ཀུན་གྱི་འདྲེད་དམ་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་དངུལ་ཆུ་ཐོད་
བཏུལ་ལམ་ཚ་བཏུལ་ཤིས་ཤིང་མིག་ཏུ་འབྲུམ་པ་བྱུང་ན་ག་བུར་དང་གླ་རྩི་བྱུག་ཅིང་། ཡང་ན་འོལ་མོ་སེ་དང་མིའི་
ནུ་ཞོ་བྱུག ཡང་ན་དོམ་མཁྲིས་དང་ཏི་ཆ་བཏུལ་བ་དང་སྐྱེར་པའི་ཁནྡ་དང་ར་གན་དང་མིའི་ནུ་ཞོར་སྦྱར་ལ་བྱུགས་
ཤིང་མིག་གི་རྣག་དང་འཇབ་འཛིབ་ཕྱག་རོན་གྱི་སྦྲོས་བྱབ་པ་དང་ག་བུར་རམ་གུར་གུམ་གྱི་ཆུས་བཀྲུ་ཞིང་གྲོད་
པའི་ནང་ཆུ་བླུགས་པས་བདུག གྲི་བར་བབས་པ་ན་ཕྱེ་ཚོད་ཚ་མོས་ཡང་དུ་བདུག་པ་སྟེ་བཏུང་བ་དང་། ཤུ་དག་
དང་རུ་ཏ་དང་རྒྱ་ཚའི་ཕྱེ་མ་རྣམས་གདབ་པ་དང་། ཚེར་བོང་གི་ཐང་བཏང་ལ་རྟ་གསེབ་སྟོན་པོའི་སྤྲངས་ཀྱི་ཁུ་
བའང་བཏུང་དེས་ཀྱང་མ་ཐུབ་ན་འབྲུམ་པ་ཀྱོང་བུམ་བཞར་རྗེས་སྨན་ཤུ་དག་དང་། རྒྱ་ཚྭའི་ཕྱེ་མ་བདབ། ལྷང་
པར་བབས་པ་ན་རྒྱ་ཚྭ་དང་རུ་རྟ་དང་ཉི་དགའ་སྟེ་ལྩམ་པ་དང་གླ་རྩི་རྣམས་བསྟུས་པའི་ཐང་གཏང་བར་བྱ་ཞིང་།
རྒྱ་ཚྭ་དང་གླ་རྩི་དང་ཤུ་དག་དང་རུ་ཏ་བཞི་ཚུས་ཁུ་བ་བྱས་སྦྱར་བ་ཆ་བྱེད་ཆུ་འགགས་ལ་བཤད་པའི་གསང་བའི་
གཅེ་ཙུས་ལྷང་པར་བསྐྱུལ་བ་སོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་གདུག་པ་འབྲུམ་པའི་ནད་རྣམས་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་རྩི་སྙིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་འབྲུམ་པ་རིགས་དྲུག་དངོས་སྨོས་ཏེ་ཞར་ལ་
འབྲུམ་ཕྲན་གྱི་རིམས་བཅོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པའོ།། །།

ལེའུ་ཉེར་ལྔ་པ། རྒྱུ་གཟེར་གྱི་རིམས་བཅོས་པ།

༄༅། །རྒྱུ་གཟེར་གྱི་རིམས་གསོ་བའི་ལེའུའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཞུས་ཞིང་མཚམས་སྦྱོར་དང་། དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ། །

ཞུས་ཞིང་མཚམས་སྦྱོར།

དེ་ནས་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཞུས། །རྒྱུ་གཟེར་རིམས་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་མཚན་ཉིད་དང་། །དབྱེ་བ་རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་བཤད་དུ་གསོལ། །དེ་སྐད་ཞུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། འབུམ་པའི་ལེའུ་གསུངས་པའི་མཇུག་དེ་ནས་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་སོ། །རྒྱུ་གཟེར་ཞེས་པའི་རིམས་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་ཇི་ལྟར་ཡོད་སོགས་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་ཞུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ།

དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

དེ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས། བཅོས་ཐབས་བཅས་ལྔ་ཡི་སྒོ་ནས་བསྟན་ནོ། །

དང་པོ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ།

རྒྱུ་གཟེར་རྒྱུ་ནི་རིམས་ཚད་སྨྱི་དང་འདྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་གཟེར་གྱི་རྒྱུ་ནི་རིམས་ཀྱི་ཚད་པ་སྤྱི་དང་བབས་འདྲ་བ་ལས་སྙེར་དུ་མེད་ ཅིང་།

གཉིས་པ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ།

ངོ་བོ་མཆིན་ཚད་ཐུར་དུ་བབས་པ་ལ། །གཉན་ནད་ཆུ་སེར་མཁྲིས་ཚད་བསླངས་པ་ཡིས། །རྒྱུ་མ་གཟེར་ཞིང་འཁྲུ་བས་རྒྱུ་གཟེར་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ནི་མཆིན་པའི་ཁྲག་ཚད་པ་ཐུར་དུ་བབས་པ་ལས་གཉན་ནད་དང་ཆུ་སེར་མཁྲིས་ཚད་རྣམས་བསླངས་པས་རྒྱུ་མ་གཟེར་ཞིང་འཁྲུ་བ་དང་སྐྱུག་པས་ན་རྒྱུ་གཟེར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ།

གསུམ་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དབྱེ་བ་སྨྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་དབྱེ་བ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

༡ སྤྱིའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

སྤྱི་ལ་དོན་འཁྲུ་བ་དང་སྣོད་འཁྲུ་བ། །སྟོབས་ཆེན་སྟོབས་ཆུང་རྣམ་པ་བཞི་རུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་ལ་དོན་ལྔས་འཁྲུ་བ་དང་སྣོད་དྲུག་གིས་འཁྲུ་བ་དང་སྟོབས་ཆེན་དུ་འཁྲུ་བ་དང་སྟོབས་ཆུང་ངུར་འཁྲུ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་རུ་འགྱུར་རོ། །

༤ ཐེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

ཐེ་བྲག་དབྱེ་བ་རྒྱུ་གཟེར་རྒྱུ་འཁོར་དང་། །རྒྱུ་འཁྲོལ་རྒྱུ་ལྷུགས་ཞེས་བྱ་བཞི་རུ་བཤད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཐེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་འང་རྒྱུ་གཟེར་དང་རྒྱུ་འཁོར་དང་རྒྱུ་འཁྲོལ་དང་རྒྱུ་ལྷུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཞི་རུ་བཤད་དོ། །

བཞི་པ། རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་རྟགས་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས། ཐེ་བྲག་གི་རྟགས་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

༡ སྤྱིའི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་རྟགས་དང་པོ་མགོ་དང་ཚིགས་གཞི་ན། །ཕྲུམ་སེར་ཁྱེར་ཞིང་རྒྱུ་མ་ན་ལ་འཁྲུ། །འཁྲུ་བའི་བོངས་ཆུང་འཁྲུ་དུས་ཟུག་གཟེར་ཆེ། །དམར་སེར་ཟ་ཁུ་སྣུག་པོ་བེ་སྣབས་འཁྲུ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་དང་པོ་མགོ་དང་ཡན་ལག་གི་ཚིགས་གཞི་ན་བ་དང་ཕྲུམ་སེར་ཁྱེར་ཞིང་ཞེས་པ་གྲང་ཤུམ་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་མ་ན་ལ་འཁྲུ་བ་དང་འཁྲུ་བའི་བོང་ཆུང་ལ་དེ་ཁ་འཁྲུ་བའི་དུས་སུ་ཟུག་གཟེར་ཆེ་བ་དང་ཁ་དོག་དམར་སེར་དང་ཟ་ཁུ་འདྲ་བ་འམ་སྣུག་པོའམ་ཡང་ན་བེ་སྣབས་འཁྲུའོ། །

༢ ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

ཁྱད་པར་དོན་འཁྲུ་ཟུག་ཆེ་འཁྲུ་བོངས་ཆུང་། །སོ་ཁྲག་གཞིབས་དང་ཤ་ཧོག་བཤལ་བ་འདྲ། །སྣོད་འཁྲུ་དམར་སེར་ཟ་ཁུ་བེ་སྣབས་འཁྲུ། །ཟུག་ཆུང་གྲངས་ཉུང་སྟོབས་ལྡན་ཚ་བ་ཆེ། །གྲངས་མང་ཟུག་ཆེ་སྟོབས་ཆུང་དེ་ལས་ལྡོག །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྱད་པར་དོན་ལྷས་འཁྲུ་ན་ཟུག་ཆེ་ལ་འཁྲུ་བའི་བོངས་ཆུང་ཞིང་སོ་ཁྲག་གཞིབས་པ་ཞེས་འཛིབས་པ་འདྲ་བ་དང་ཡང་ན་ལུག་ལྷ་བུ་བསད་མ་ཁད་ཀྱི་ཤའི་ཧོག་པ་ཆུས་བཤལ་བའི་ཁུ་བ་འདྲ་བའི་མདོག་འཁྲུའོ། །སྣོད་དུག་པོས་འཁྲུ་ན་མདོག་དམར་སེར་རམ་ཟ་ཁུ་འདྲ་བའམ་བེ་སྣབས་ཅན་འཁྲུ། ཟུག་ཆུང་ཞིང་དེ་ཡང་གྲངས་ཉུང་བ་དང་སྟོབས་ལྡན་ནི་དུད་ཁུ་འཁྲུ་བ་དང་རྒྱུ་ཤུན་འོང་ལ་ཚ་བ་ཆེ་ཞིང་འཁྲུ་བའི་གྲངས་མང་ལ་ཟུག་ཆེ་ཞིང་། སྟོབས་ཆུང་ནི་དེ་ལས་གོ་ལྡོག་འགྱུར་རོ། །

༣ ཐེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་གཟེར་དང་། རྒྱུ་འཁོར་དང་། རྒྱུ་འཁྲོལ་དང་། རྒྱུ་ལྷུགས་ཀྱི་རྟགས་བཞིའོ། །

ཀ༡ རྒྱུ་གཟེར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ། **ཐེ་བྲག་རྒྱུ་གཟེར་བོངས་ཆུང་ཡང་ཡང་འཁྲུ། །འཁྲུ་བའི་དུས་ན་ཁྱད་པར་ཟུག་གཟེར་ཆེ། །**ཞེས་པ་སྟེ། ཐེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུ་གཟེར་ནི་བོངས་ཆུང་ཞིང་ཡང་ཡང་འཁྲུ་བ་དང་འཁྲུ་བའི་དུས་ན་ཁྱད་པར་དུ་ཟུག་དང་གཟེར་ཆེའོ། །

ཀ༢ ཀྱུ་འཁོར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ། **ཀྱུ་འཁོར་ཐུན་དུ་བཅད་ནས་བོངས་ཆེར་འགྱུ། །ཀྱུ་མ་གཏུབས་སྐམ་ཟུག་ཆེ་འཕྲུས་རྗེས་བདེ།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཀྱུ་འཁོར་ནི་ཐུན་དུ་བཅད་ནས་བོངས་ཆེ་བར་འགྱུ་ཞིང་ཀྱུ་མ་གཏུབས་སོང་སྐམ་པའི་ཟུག་ཆེ་ཞིང་འཕྲུས་པའི་རྗེས་ལ་བདེའོ། །

ཀ༣ ཀྱུ་འཁྲོལ་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ། **ཀྱུ་འཁྲོལ་ཟུག་ཆུང་ལྷང་དུབ་མེད་པ་ལ། །འགྱུ་བའི་བོངས་དང་རྫ་ཆུའི་ཚ་བ་ཆུང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཀྱུ་འཁྲོལ་ནི་ཟུག་ཆུང་ཞིང་ལྷང་དུབ་མེད་པ་ལ་འགྱུ་བའི་བོངས་དང་རྫ་དང་ཆུའི་ཚ་བའི་རྟགས་ཆུང་ངོ་། །

ཀ༤ ཀྱུ་ལྐུགས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། **ཀྱུ་ལྐུགས་མི་འགྱུ་སྒྲོ་འགག་གཏུབས་སྐམ་བྱེད།** །ཅེས་པ་སྟེ། ཀྱུ་ལྐུགས་ནི་མི་འགྱུ་བར་སྒྲོ་ལ་འགག་ཅིང་ཀྱུ་མ་གཏུབས་པ་སྐམ་བྱེད་པ་འབྱུང་ངོ་། །

ལྔ་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་གསར་རྙིང་དུས་དང་སྦྱར། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་གསར་པ་དང་རྙིང་པ་དུས་དང་སྦྱར་ནས་བཅོས་པར་བྱ་དགོས་པ་གཉིས་སོ། །

༡ གསར་དུས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

གསར་པའི་བཅོས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། གསར་པའི་བཅོས་དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བ་གཉིས་སོ། །

༡ སྤྱིའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

སྤྱི་ལ་བཅོས་ཐབས་ནད་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གིས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་ལ་བཅོས་པའི་ཐབས་དེ་ལའང་ནད་ཀྱི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གིས་དཔགས་ཏེ་བཅོས་དགོས་སོ། །

ཀ༡ སྟོབས་ཆེན་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཚུལ་བསྟན་པ། **སྟོབས་ཆེན་ནད་ལ་བཅོས་ཚུལ་རྣམ་པ་བདུན། །སྟོད་ཀྱི་རྩེ་སྲུང་མཁྲིས་པའི་མེ་བསད་ཅིང་། །ཀྱུ་ལོང་རུལ་སྦྱང་ནད་དངོས་གཉེན་པོས་བསད། །མཆིན་པའི་ཟགས་བསྡམ་འགྱུ་བའི་ཁ་མདོག་བསྐྱར། །ཐ་མར་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལམ་བཅད་པའོ།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོབས་ཆེན་གྱི་ནད་ལ་བཅོས་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་བདུན་ཡོད་དེ་སྟོད་ཀྱི་རྩེ་སྲུང་བ་དང་མཁྲིས་པའི་མེ་བསད་པ་དང་ཀྱུ་ལོང་གི་རུལ་སྦྱང་བ་དང་ནད་དངོས་དེ་གཉེན་པོས་བསད་པ་དང་མཆིན་པའི་ཟགས་མ་བསྡམས་ན་འགྱུ་མི་ཆོད་པས་བསྡམས་པ་དང་འགྱུ་བའི་ཁ་དོག་སྔོན་མ་ལས་བསྒྱུར་བ་དང་ཐ་མར་ཆུ་བོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་གྱི་ལམ་བཅད་པ་དང་འདྲ་བའོ། །

ཁ༡ སྔོད་ཀྱི་རྩི་སྦྱང་བ་བསྟན་པ། **དང་པོ་སྣོད་ཀྱི་རྩི་སྦྱང་ཆིག་ཐུབ་གསུམ།** །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་སྣོད་ཀྱི་རྩི་མ་བསྡུངས་ན་འབྲུལ་བས་རྩི་སྦྱང་ཆིག་ཐུབ་རི་བོང་ཀླད་པ་ཪ་བོའམ་མ་བྱུང་ན་གཡུ་ཐོག་པ་ཏིལ་དཀར་གྱིས་ཚབ་བྱེད་པ་དང་། ཉོམ་མཁྲིས་ཏིལ་ནག་གསུམ་ཆ་མཉམ་གདངས་ཆུར་སྦྱར་བ་བཏང་།

ཁ༢ མཁྲིས་པའི་མེ་བསད་པ། **མཁྲིས་པའི་མེ་བསད་གུར་ཀུམ་བདུན་པ་གཉིས།** **།དུས་བཞི་ལྷག་པ་སྤྲད་ལ་གཏང་བར་བྱ།** །ཞེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་པའི་མེ་བསད་པ་ལ་གུར་ཀུམ་དང་ཅུ་གང་ཨུཏྤལ་རྒྱ་གར་ཏིག་ཏ་བ་ལེ་ཀ་བྲག་ཞུན་དྭུག་ལ་ཚད་པའི་སྦྱོབས་སྦྱར་ནས་ཆེ་ན་ག་བུར། འབྲིང་ཙཎྜན་དཀར་པོ། ཐ་མ་གི་ཕཾ་གིས་ཁ་བསྒྱུར་བདུན་པ་སྦྱར་བ་གཉིས་དུས་བཞི་སྤྲད་པ་ནི་ཆིག་ཐུབ་ནང་ནུབ་དང་གུར་ཀུམ་བདུན་པ་གུང་གཉིས་ལྷག་པ་སྤྲད་ལ་གཏང་བར་བྱའོ། །

ཁ༣ རྒྱུ་ལོང་གི་རུལ་བ་སྦྱང་བ། **དེ་འོག་སྦྱོང་བྱེད་ཆིག་ཐུབ་རྣམ་པ་གསུམ།** **།འབྲུ་མདོག་བློན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་རུལ་ཁྲི་སྦྱང་།** **།ལན་གཅིག་ལན་གཉིས་གང་དགོས་ནད་སྟོབས་སྦྱར།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་འོག་ཏུ་སྦྱོང་བྱེད་ལ་ཆིག་ཐུབ་ཐར་ནུ་ཆུ་རྩ་རེ་ལྕག་རྣམ་པ་གསུམ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆུས་དབུལ་ཞིང་། འབྲུ་མདོག་བློན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བ་ནི་དམར་ན་བྱ་རྐང་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་སེར་ན་དུག་ཙུང་དང་ཉོམ་མཁྲིས་སླུག་ན་རེ་རལ་དང་ཁྲག་རྐང་ཟ་ཁུ་སྐྱི་འབྲུ་དང་མི་མཁྲིས་བེ་སྣབས་སུག་སྨེལ་དང་ཐོག་རུས་ཀྱིས་ཁ་བསྒྱུར་ལ་རུལ་ཁྲི་སྦྱང་དགོས་ཏེ་ལན་གཅིག་དང་ལན་གཉིས་གང་དགོས་པ་ནད་ཀྱི་སྟོབས་དང་སྦྱར་རོ། །

ཁ༤ ནད་དངོས་གཉེན་པོས་བསད་པ། **སྦྱངས་རྗེས་གཉེན་པོ་ཆིག་ཐུབ་རྣམ་པ་གསུམ།** **།ཐུན་ཆུང་གྲངས་མང་བཏང་ལ་དངོས་པོ་བསད།** **།ཤིན་ཏུ་ཟུག་ཆེ་རྒྱུ་ཞབས་ཆུ་རྡོས་བདུག** **།བོང་ངཆུ་འཁྲུགས་སྦྱངས་པའི་སྨད་འདྲེན་བཏང་།** **།གཞང་ཁ་ལུག་ན་ཤིང་ལེབ་ཁ་སྡོམ་བྱ།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱངས་པའི་རྗེས་ལ་གཉེན་པོ་ཆིག་ཐུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་སྨན་མ་སོང་བ་རྒྱུ་གཟེར་རང་གིས་ཤི་བའི་བོད་པ་ཐོག་རུས་རྒྱ་དྲུས་ཏེ་དེ་སྟེང་དུ་ཆུ་རྩ་གླ་རྩི་བྲག་ཞུན་གོང་བཤད་ཚོས་སྨན་དང་དུག་ཕུས་བསྣན་ན་མཆོག་ཏུ་ཕན་ཏེ་སྨན་གྱི་ཐུན་ཆུང་ངུར་ གྲངས་མང་ཙམ་བཏང་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་བསད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཟུག་ཆེ་ན་རྒྱུ་ཞབས་ལ་ཆུ་རྡོ་གྲང་མོས་བདུག་ཅིང་བོང་ང་དང་ཀྱི་ལྕེ་དཀར་པོ་རྟོང་ལེན་བཅས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་ཆུ་འཁྲུགས་ཏེ་གྲང་མོར་སྦྱངས་པའི་སྨད་འདྲེན་ཏེ་ནི་རུ་ཧ་བཏང་བ་དང་། གཞང་གི་ཁ་ལུག་ན་ཤིང་ལེབ་ཀྱིས་ཁ་བསྡམ་པར་བྱའོ། །

ཁ༥ མཆིན་པའི་ཟགས་སྡོམ་པ། **དེ་ནས་ཚད་སྟོབས་ཅུང་ཟད་ཆག་མངོན་ནས།** **།མཆིན་པའི་ཟགས་སྡོམ་གུར་ཀུམ་དགུ་པ་དང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཚད་པའི་སྟོབས་ཅུང་ཟད་ཙམ་དུ་ཆག་པར་མངོན་ནས་མཆིན་པའི་

ཟགས་སྦོམ་ལ་གུར་ཀུམ་ཙུ་གང་དང་བ་ལེ་ཀ་སུམ་ཙུ་ཧྲིག་མཆེའི་ཚིགས་ཨ་རུ་མཚལ་དོམ་མཁྲིས་བྲག་ཞུན་ཏེ་དགུ་པ་གཏོང་དགོས་པ་དང་།

ཁ༨ འབྲུ་བའི་མདོག་བསྒྱུར་བ། **འབྲུ་མདོག་སྒྱུར་བྱེད་ལྷག་པ་སྨྲད་ལ་བཏང་། །ཟས་སྐོམ་ནས་སྔོན་ཅར་བརྟུངས་ཚོས་པ་ལ། །བ་རའི་འོ་མ་བག་ཙམ་བཏབ་པ་དང་། །བ་ཚ་མེད་པའི་ཆུ་གྲོག་བསྙེན་པར་བྱ། །དཀར་མངར་རྡུལ་སྒྱུར་དྲོད་བཙུད་མཐའ་དག་སྤང་། །དེ་ནས་ཚ་བ་ཆོགས་ན་ནད་སྟོབས་བྲི། །རྩ་དལ་ཆུ་སྲོ་དྲོད་ཆུང་ཕོ་ལོང་འཁྲོག །འབྲུ་བའི་དྲི་དང་ཟླུག་ཆུང་འབྲུ་ཚིགས་རིང་། །འབྲུ་བ་སྨྲ་བཅས་ཚུར་སྒྱུར་སྙིང་དུ་ལྡིང་། །**ཞེས་པ་སྟེ། འབྲུ་མདོག་སྒྱུར་བྱེད་ལ་དམར་ན་བྱ་རྐང་དང་ཚོས་སེར་ན་དུག་ཞུང་དང་དོམ་མཁྲིས་བེ་སྣབས་ལ་སུག་སྨེལ་དང་ཐོག་རྡུས་སྨུག་ན་རེ་རལ་དང་ཁྲག་རྐང་ཟ་ཁུ་སྐྱི་འབྲུ་དང་མི་མཁྲིས་ཏེ་ཀུན་ལ་ཀ་ར་སྦྱར་བ་ལྷག་པ་སྨྲད་ལ་བཏང་ངོ་། །ཟས་སྐོམ་ནི་ནས་སྔོན་པོ་མ་བརྙོས་པ་རྗེན་པ་བཅར་དུ་བརྟུངས་བ་ཚོས་པར་བྱས་པ་ལ་བ་དང་རའི་འོ་མ་བག་ཙམ་སྟེ་ཕྲན་བུ་བཏབ་པ་དང་བ་ཚ་མེད་པའི་སའི་ཆུ་བསྐོལ་གྲང་ལ་རྩམ་པ་སིལ་ཙམ་བཏབ་སྟེ་དཀྲུགས་པ་ལ་གྲོག་ཅེས་བསྙེན་པར་བྱ་ཞིང་། དཀར་མངར་དང་རྡུལ་སྒྱུར་དང་དྲོད་བཙུད་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་པ་སྤང་ངོ་། །དེ་ནས་ཚ་བ་ཆོགས་པ་ན་ནད་ཀྱི་སྟོབས་བྲི་ཞིང་རྩ་དལ་ལ་ཆུ་སྲོ་ལུས་དྲོད་ཆུང་ཞིང་ཕོ་བ་དང་ལོང་འཁྲོག་པ་དང་འབྲུ་བའི་དྲི་མ་དང་ཟླུག་ཆུང་ལ་འབྲུ་བ་ཚིགས་ཐག་རིང་ཞིང་གང་འབྲུ་བ་དེ་སྨྲ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ལ་ཚུར་སྒྱུར་ན་སྙིང་དུ་ལྡིང་གིན་སྡོད་པའོ། །

ཁ༩ ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལམ་གཅོད་ཐབས། **དེ་དུས་གཅོད་བྱེད་སྨན་དང་གསར་བཙུད་ཟས། །རིམ་པས་སྤྱིལ་ཏེ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལམ་བཅད། །བཙན་ཐབས་མི་གཙང་ཆ་ཡིས་བྲིད་པ་ཡིན། །**ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དུས་ལ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སྨན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་ཙོང་ཞི་དང་རྩི་མར་གང་ག་ཆུང་སོགས་ཀྱི་སྨན་སྦྱོར་རྣམས་དང་རྡུལ་སུངས་མེད་པའི་གསར་པ་བཙུད་ཅན་གྱི་ཟས་རིམ་པས་སྤྱིལ་ཏེ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལམ་བཅད་པ་ལྟར་བྱ་བ་ལས་བཙན་ཐབས་སུ་མི་གཙང་པར་ཆུང་ངུ་ནས་ཆ་ཡིས་བྲིད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀ༢ སྔོབས་ཆུང་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཚུལ་བསྟན་པ། གསར་དུས་སྔོབས་ཆུང་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཚུལ་ལ་རིམ་པ་དང་ཕྱིང་དྲིལ་གྱིས་བཅོས་ཚུལ་གཉིས་སོ། །

ཁ༡ རིམ་པས་བཅོས་ཚུལ། **སྔོབས་ཆུང་ནད་ལ་བཅོས་ཐབས་རྣམ་པ་གསུམ། །རྒྱུ་རིམས་དང་པོ་རྩ་ཁ་བསྡམ་པ་དང་། །བར་དུ་ཚ་བ་རོལ་དུ་བསད་པ་དང་། །ཐ་མ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལམ་བཅད་པའོ། །**ཞེས་པ་སྟེ། སྔོབས་ཆུང་གི་ནད་ལ་བཅོས་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ་རྒྱུ་རིམས་ཀྱི་དང་པོ་མཆིན་པའི་རྩ་ཁ་བསྡམ་པ་དང་བར་དུ་མཁྲིས་པའི་ཚ་བ་རོལ་དུ་བསད་པ་དང་ཐ་མར་ཆུ་བོ་ལྟ་བུར་འབྲུ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ལམ་བཅད་པའོ། །

ག༡ དང་པོ་རྩ་ཁ་བསྡམ་པ། **ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཆིག་ཐུབ་དཀར་པོ་ཡིན། །དང་པོ་པར་པ་ཏ་དང་ཁྲག་རྐང་གཉིས། །གཙོ་བོ་ཆ་མཉམ་གངས་ཆུ་བསྐོལ་གྲངས་གཏང་། །**ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཆིག་ཐུབ་དཀར་པོ་ནི་འདི་སྐབས་སྤྱང་རྩི་དོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་པར་པ་ཏ་དང་སེར་པོ་ཁྲག་རྐང་སྟེ་སྦྱང་རྩི་སྦྲུས་གཉིས་བསྡོམས་པ་དང་། གཙོ་བོ་སྤྱང་རྩི་དོ་བོ་ཆ་མཉམ་པ་གངས་ཀྱི་ཆུ་བསྐོལ་གྲང་གིས་དབུལ་ལ་གཏང་བར་བྱའོ། །

ག༢ བར་དུ་ཚ་བ་རོལ་དུ་བསད་པ། **བར་དུ་ཏིག་ཏ་བོང་ང་སྲོ་ལོ་དཀར། །ཧོང་ལེན་བཞི་པོ་གཙོ་བོའི་སུམ་ཆ་སྦྱར། །བསྐོལ་གྲངས་ཐང་ངམ་ཕྱེ་མ་ཆུས་སྦྱངས་བཏང་། །**ཞེས་པ་སྟེ། བར་དུ་ཏིག་ཏ་དང་བོང་ང་དང་སྲོ་ལོ་དཀར་པོ་ཧོང་ལེན་དང་བཞི་པོ་གཙོ་བོ་སྤྱང་རྩིའི་སུམ་ཆ་སྦྱར་བ་བསྐོལ་གྲང་གི་ཐང་ངམ་ཡང་ན་ཕྱེ་མ་གཉིས་ཆུས་སྦྱངས་ལ་བཏང་བས་ཚ་བ་རོལ་དུ་བསད་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ག༣ ཐ་མ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལམ་བཅད་པ། **ཐ་མ་ཚ་བའི་སྟོབས་ཆག་གཅོད་རན་དུས། །སྐྱེར་པའི་མེ་ཏོག་གཙོ་བོའི་སུམ་ཆ་སྦྱར། །ཁ་ཡར་འོ་མར་བཏབ་བཏང་རྒྱུན་ལམ་གཅོད། །**ཅེས་པ་སྟེ། ཐ་མ་ཚ་བའི་སྟོབས་ཆག་ཅིང་གཅོད་རན་པའི་དུས་སུ་སྐྱེར་པའི་མེ་ཏོག་དང་གཙོ་བོ་སྤྱང་རྩི་དོ་བོའི་སུམ་ཆ་སྦྱར་བ་ཁ་ཡར་མའི་འོ་མར་བཏབ་ལ་བཏང་བས་རྒྱུན་གྱི་ལམ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །

ཁ༢ ཕྱིང་དྲིལ་གྱི་བཅོས་ཚུལ། **ཡང་ན་ཀྲུ་དྲུས་ཆོས་སྨན་ཐོད་པ་དང་། །ཐོག་རྡུས་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་སུམ་གཉིས་བཏང་། །གླ་རྩི་དོམ་མཁྲིས་ཨ་བྲུག་བོང་ང་དཀར། །རྩི་དམར་ཆུ་རྩ་བྲག་ཞུན་སུམ་ཆ་བཏང་། །འབྲུ་མདོག་དམར་ན་མེ་ཏོག་བྱ་རྐང་སྣེབ། །སེར་པོ་དུག་ཅུང་ཟ་ཁུ་སྐྱི་འབྲུ་སྣེབ། །རྒྱ་ཤལ་རེ་རལ་བེ་སྣབས་སུག་སྨེལ་སྣེབ། །གངས་ཆུ་སྦྱར་བས་རུལ་བསྲུང་ཚ་བ་གཅོག །འབྲུ་བའི་ཚིགས་རིང་ཚད་ལྷག་བྲི་བ་དང་། །ཀ་ར་སྦྱར་ལ་བ་འོ་བསྐོལ་གྲང་དབུལ། །རོ་འདོན་འབྲུ་བ་གཅོད་ཅིང་ལུས་བརྟས་བྱེད། །**ཅེས་པ་སྟེ། ཡང་ན་སེར་པོ་ཀྲུ་དྲུས་དང་གོང་བཤད་བདུད་རྩི་ཆོས་སྨན་དང་བཤད་མ་ཐག་པའི་རང་ཤིའི་ཐོད་པ་དང་ཐོག་གི་རྡུས་པ་བཞི་པོ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་ཆ་སུམ་གཉིས་བཏང་བ་དང་གླ་རྩི་དང་དོམ་མཁྲིས་དང་ཨ་བྲུག་དང་བོང་ང་དཀར་རྩི་དམར་ཏེ་རེ་སྐྱོན་ཆུ་རྩ་དང་བྲག་ཞུན་རྣམས་སུམ་ཆ་གཅིག་བཏང་བ་དང་། དེ་སྟེང་ཁ་བསྐྱུར་འབྲུ་བའི་མདོག་དམར་ན་མེ་ཏོག་བྱ་རྐང་བསྣེབས་པ་དང་། སེར་པོ་ལ་དུག་མོ་ཉུང་དང་། ཟ་ཁུ་ལ་སྐྱི་བའི་འབྲུ་བསྣེབས་པ་དང་། མདོག་རྒྱ་ཤལ་ལ་རེ་རལ་དང་བེ་སྣབས་ལ་སུག་སྨེལ་དང་བསྣེབས་པ་གངས་ཆུར་སྦྱར་བས་རྒྱུ་ལོང་གི་རུལ་བ་བསྲུང་ལ་ཚ་བ་གཅོག་ཅིང་འབྲུ་བའི་ཚིགས་པར་འགྱུངས་རིང་ཞིང་ཚད་པའི་ལྷག་བྲི་བ་དང་སྨན་དེ་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྦྱར་ལ་བའི་འོ་མ་བསྐོལ་ནས་གྲངས་པའི་དབུལ་བས་ནད་ཀྱི་རོ་འདོན་ལ་འབྲུ་བ་གཅོད་ཅིང་ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་དོ། །

༢ ཁྲེ་ཐྲག་གི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་བཅོས་ཐབས་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་བཅོས་ཐབས་གཉིས་སོ། །

ཀ༡ སྤྱིའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། **ཁྲེ་ཐྲག་བཅོས་ཐབས་རྒྱུ་གཟེར་རྒྱུ་འཁོར་གཉིས། །སྤྲང་རྩི་ཧོང་ལེན་བོང་ང་སུམ་ཙུ་ཏིག །ཁྲག་ཁང་སྒྲོ་ལོ་པར་པ་ཏ་བསྲུས་ཐང་། །རྩ་ཁ་སྡོམ་དང་མི་འདྲུལ་སྲ་བར་བྱེད། །དམར་ཟལ་བ་ཡི་འོ་མ་མར་དཀར་བསྲུས། །རྒྱུ་མའི་ནང་རྩི་མི་འཛད་འདྲེད་པར་བྱེད། །**ཅེས་པ་སྟེ། ཁྲེ་ཐྲག་ཏུ་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་རྒྱུ་གཟེར་དང་རྒྱུ་འཁོར་གཉིས་ལ་སྲ་བྱེད་བདུན་པ་ཞེས་སྤྲང་རྩི་དོ་བོ་དང་ཧོང་ལེན་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་དང་སུམ་ཙུ་ཏིག་ཁྲག་ཁང་སྟེ་སྨྱུང་རྩི་སྦྲུས་དང་སྒྲོ་ལོ་དཀར་པོ་དང་པར་པ་ཏ་རྣམས་བསྲུས་པའི་ཐང་བཏང་བས་རྩ་ཁ་བསྡམ་པ་དང་མི་འདྲུལ་ལ་སྲ་བར་བྱེད་ཅིང་སྤྱུ་མདོག་དམར་ཟལ་གྱི་བའི་འོ་མ་དང་མར་དཀར་པོར་བསྲུས་ལ་བཏང་བས་རྒྱུ་མའི་ནང་རྩི་མི་འཛད་པར་འགྲུབ་འདྲེད་པར་བྱེད་དོ། །

ཀ༢ ཁྱད་པར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་གཟེར་དང་། རྒྱུ་འཁོར། རྒྱུ་འཁྲིལ། རྒྱུ་ལྷུགས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ་བཅས་བཞིའོ། །

ཁ༡ རྒྱུ་གཟེར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། **ཁྱད་པར་རྒྱུ་གཟེར་རྒྱ་བཤལ་བཙོད་ཁུ་ལ། །གུར་གུམ་ཨུཏྤལ་ཀ་ར་སྲ་བྱེད་སྦྱར། །སེར་པོ་གི་ཝཾ་སྒྲོ་ཕུས་སྲ་བྱེད་སྦྱར། །ཁྲག་ཏུ་འགྱུར་ན་དོམ་མཁྲིས་སྲ་བྱེད་སྦྱར། །**ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུ་གཟེར་ལ་མདོག་རྒྱ་བཤལ་ལམ། བཙོད་ཀྱི་ཁུ་བ་འདྲ་བ་འགྱུར་བ་ལ་གུར་གུམ་དང་ཨུཏྤལ་དང་ཀ་ར་བཅས་པ་སྲ་བྱེད་བདུན་པ་དང་སྦྱར་བ་དང་སེར་པོ་ལ་གི་ཝཾ་དང་སྒྲོ་ཕུས་པ་ནི་སྒྲོ་བ་ཤིང་གི་མེ་ཏོག་དམར་ཆུང་དེ་སྲ་བྱེད་བདུན་པ་དང་སྦྱར་བ་དང་། ཁྲག་ཏུ་འགྱུར་བ་འམ་ཞག་ཅན་བྱུང་ན་དོམ་མཁྲིས་སྲ་བྱེད་བདུན་པ་དང་སྦྱར་ནས་གཏོང་དགོས་པཡིན།

ཁ༢ རྒྱུ་འཁོར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། **རྒྱུ་འཁོར་ཆུ་རྩ་དུད་ཁུ་ཐལ་ཁུ་འདྲ། །ཨ་རུ་མཆུ་སྟོང་སྐྱེར་ཤུན་བ་ལེ་ཀ །གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་སྲ་བྱེད་སྦྱར་ལ་བཏང་། །ཁྲག་ནག་ཤེ་རུལ་འགྱུར་ན་བ་ཤ་ཀ །སློ་ཏེས་སྲ་བྱེད་སྦྱར་བའི་བསྲུས་ཐང་བཏང་། །**ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་འཁོར་ལ་མདོག་ཆུ་རྩའི་ཁུ་བའམ་དུད་ཁུ་དང་ཐལ་ཁུ་འདྲ་བ་འགྱུར་ན་ཨ་རུ་མཆུ་སྟོང་དང་སྐྱེར་ཤུན་དང་བ་ལེ་ཀ་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་རྣམས་སྲ་བྱེད་བདུན་པ་དང་སྦྱར་ལ་བཏང་། ཁྲག་ནག་པོ་ཤེ་རུལ་དུ་འགྱུར་ན་བ་ཤ་ཀ་དང་སློ་ཏེས་སྲ་བྱེད་བདུན་པ་དང་སྦྱར་བའི་ བསྲུས་ཐང་བཏང་ངོ་། །

ཁ༣ རྒྱུ་འཁྲིག་གི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། **རྒྱུ་འཁྲིག་དམར་པོར་འགྱུར་ན་གུར་གུམ་དང་། །དོམ་མཁྲིས་ཀར་སྦྱར་བོང་ངའི་ཚིག་ཐང་བཏང་། །ཆུ་སྐྱུ་བེ་སྣབས་སུག་སྨེལ་ཀ་ར་སྦྱར། །**ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་མ་འཁྲིག་ཅིང་མདོག་དམར་

པོར་འབྲུ་ན་གུར་ཀུམ་དང་དོམ་མཁྲིས་ཀ་ར་སྦྱར་བ་དང་བོང་ང་དཀར་པོའི་ཆིག་ཐང་བཏང་། ཆུ་སྐྱུ་འམ་བེ་སྣབས་འབྲུ་ན་སུག་སྨེལ་དང་ཀ་ར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

ཁ༩ རྒྱ་ལྕུགས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། **རྒྱ་ལྕུགས་ཨ་རུ་མཆུ་སྟྭང་བ་ལེ་ཀ །བསྡུས་ཁུར་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་སུམ་ཙུ་ཏིག །ཏིག་ཏ་བོང་ང་དཀར་པོ་བཏབ་ལ་བཏང་། །ལོང་རྩ་གཉིས་གདར་གྲོད་པའི་ཆུ་དུགས་བྱ། །དེ་ཡིས་འཁྲུར་མ་འདོད་ན་གཞན་བཤལ་བཏང་། །**ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ལྕུགས་ལ་ཨ་རུ་མཆུ་སྟྭང་དང་བ་ལེ་ཀ་གཉིས་བསྡུས་པའི་ཁུ་བར་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་སུམ་ཙུ་ཏིག་ཏིག་ཏ་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་སོགས་བཏབ་ལ་བཏང་བ་དང་། ཀང་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་ལོང་རྩ་གཉིས་གདར་ལ་གངས་ཆུ་གྲང་མོ་གྲོད་པར་བླུགས་པས་རྒྱུ་ཞབས་སུ་ཆུ་དུགས་བྱ་ཞིང་དེས་འཁྲུ་བར་མ་འདོད་ན་ཐར་ནུ་ཆུ་རྩ་རེ་ལྕུག་སྟེ་འཁྲུ་བའི་ཆིག་ཐུབ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཨ་བྱུག་དང་ཧོང་ལེན་དང་དུག་པུས་པ་རྣམས་དྲི་ཆུར་སྦྱར་བའི་གཞན་བཤལ་བཏང་བས་འཁྲུ་ནུས་སོ། །

༢ སྙིང་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལའང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞོམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་བཅད་པའི་རིམ་པ། གྲང་འབྱམས་བཅོས་པའི་རིམ་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

༡ རང་གི་ངོ་བོ་གཞོམ་པ།

གླ་ཕྱིད་ཕར་འདས་རྒྱུ་རིམས་སྙིང་པ་རྣམས། །མཁྲིས་ཕྱི་བདུན་ནམ་ཨིཀྲ་བཞི་ཐང་བསྟེན། །འཁྲུ་བ་དྲི་བཅས་དུགས་ཡོད་བཤལ་གྱིས་སྦྱང་། །ཕྱི་ཐུག་འབྲས་དང་ཆུ་གྲོག་བསྐོལ་གྲངས་རྣམས། །བོངས་ཆུང་གྲངས་མང་བཏང་ཞིང་གནོད་ཟས་བསྲུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡུན་གླ་བ་ཕྱིད་ཕར་འདས་པའི་རྒྱུ་རིམས་སྙིང་པ་རྣམས་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་མཁྲིས་ཕྱི་བདུན་པའམ་ཡང་ན་ཨིཀྲ་བཞི་ཐང་བསྟེན་པ་དང་འཁྲུ་བ་དེ་ཡང་དྲི་བཅས་དུགས་ཡོད་ན་བཤལ་གོང་གི་རུལ་དྲིའི་སྐབས་ལྟར་གྱིས་སྦྱངས་ཕྱི་ཐུག་དང་འབྲས་དང་བསྐོལ་གྲང་ལ་རྩམ་པ་མདོག་འགྱུར་ཙམ་བཏབ་པའི་ཆུ་གྲོག་དང་བསྐོལ་གྲང་རྣམས་བོངས་ཆུང་ལ་གྲངས་མང་པོར་བཏང་ཞིང་ཕོ་བར་གནོད་པའི་ཟས་གོང་བཤད་རྣམས་བསྲུང་དགོས་སོ །

༢ ཐུན་མོང་བཅད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ།

ཚ་བ་ཚོགས་ནས་བཅད་དུས་སླེབ་པའི་ཚེ། །ཅོང་ཞི་སྟི་མར་གདྒ་ཆུང་དང་གསུམ། །ཡང་ན་མེ་ཏོག་བྱ་ཀང་ཤ་ནུས་བསྡུས། །བ་ཞོ་ཀླད་པ་སྨྲིན་དང་འབྲས་ཡོས་ཕྱེ། །ཚོས་པར་བཅོས་ལ་ཅི་གུར་གདང་བར་བྱ། །ཡང་ན་ད་ཏིག་ཀ་པེད་མོན་ཆ་ར། །སླག་དང་ཐ་རམས་འབྲས་ཐུག་བཏབ་པ་འམ། །ཡང་ན་གཙོད་ཁྲག་རྐོད་ཁྲག་སྦྱར་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་ཐ་རམས་བྱ་ཀང་བསྡུས་ཁུ་ལ། །སླག་དང་ད་ཏིག་ཀ་པེད་མོན་ཆ་ར། །ཞིབ་བཏགས་བཏབ་ལ་

ཙེ་གུར་ཡང་ཡང་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚ་བ་ཚོགས་ནས་འབྲུ་མདོག་སྔོ་ལ་སྦྲ་དང་བཅས་བཅད་པའི་དུས་ལ་སླེབ་པའི་ཚེ་ཙོང་ཞི་དང་རྩི་དམར་ཏེ་རེ་སྨོན་དང་གང་གཱ་ཆུང་དང་གསུམ་མམ། ཡང་ན་མེ་ཏོག་བྱ་རྐང་དང་ཞ་ཉུས་ནི་ནད་པ་རང་གིས་འབྲུས་པའི་དྲི་ཆེན་དུ་འགའ་ཞིག་འདོད། འགའ་ཞིག་སྤྲིའམ་བེའུ་སྐྱེས་འཕྲལ་གྱི་འོ་མ་ལ་བཞེད་ཀྱང་། སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཤ་བ་དག་དང་དགོ་བ་དང་། །བོང་བུ་རྟ་དང་རི་བོང་གི། །སྟུས་བུ་ཞོ་བཙོས་དག་དང་སྦྱར། །འབྲུ་བ་གཙོད་པའི་སྨན་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་པར་བསྟུས་པ་དང་། །ཡང་ན་བ་ཞོ་དང་རི་བོང་གི་གླད་པ་སྤྲིན་དང་འབྲས་ཡོས་ཀྱི་ཕྱེད་རྣམས་ཆོས་པར་བཙོས་ལ་ཙེ་གུར་ཞེས་ཆུང་དུ་ཡང་ཡང་དུ་གཏང་བར་བྱ། ཡང་ན་ད་ཏྲིག་དང་། ཀ་པེད་དང་། མོན་ཆ་ར་དང་སྨུག་དང་ཐ་རམ་རྣམས་འབྲས་ཐུག་ལ་བཏབ་པ་འམ་ཡང་ན་གཙོད་ཀྱི་ཁྲག་དང་གཡག་རྒོད་ཀྱི་ཁྲག་ལ་སྦྱར་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་ཐ་རམ་དང་བྱ་རྐང་གཉིས་བསྟུས་པའི་ཁུ་བ་ལ་སྨུག་དང་ད་ཏྲིག་དང་ཀ་པེད་དང་མོན་ཆ་ར་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་པ་བཏབ་ལ་ཙེ་གུར་ཏེ་ཐུན་ཆུང་གྲངས་མང་རྟུབ་རེ་ཙམ་ཡང་ཡང་གཏང་བར་བྱའོ། །

༣ གྲང་འབྱམས་བཙོས་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ།

འབྲུ་དྲགས་སྨོད་ཀྱི་དྲོད་ཤོར་གྲང་འབྱམས་ན། །སེ་འབྲུ་ལྡ་སྦྱར་རྒྱ་ལོང་གསང་ལ་བསྲེག །ཁ་ཟས་ལུག་དང་བ་ལང་རི་དྭགས་ཤ །མ་རུལ་གསར་པའི་ཚོ་ཁུ་བོངས་ཆུང་བཏང་། །གསར་འཛམ་གླ་བ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཤིང་ཐལ་སྦྱར། །ཙོང་ཞིའི་ཕྱེས་བྲན་ཁ་སྐོམ་བག་རེ་བསྟེན། །འབྲུ་བ་མ་ཆོད་བར་དུ་ཟས་སྤྱོད་གཟབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འབྲུ་བ་དྲགས་པའི་སྨོད་ཀྱི་དྲོད་ཤོར་བའམ་གྲང་འབྱམས་ན་སེ་འབྲུ་སུག་སྨེལ་དང་ཤིང་ཚ་དང་པི་པི་ལིང་བཅའ་སྣ་སྟེ་ལྡ་སྦྱར་ལ་རྒྱ་གསང་ཆོགས་པ་བཅུ་བདུན་པ་དང་ལོང་གསང་བཅུ་དྲུག་པ་དང་མདུན་ལྡེ་བ་ནས་ཆོན་དོ་རེ་གཡས་གཡོན་དུ་གཞལ་བ་རྣམས་ལ་བསྲེག་གོ། ཁ་ཟས་ལ་ལུག་དང་བ་ལང་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་ཤ་མ་རུལ་བར་གསར་པའི་ཚོ་ཁུ་དེ་བོངས་ཆུང་དུ་བཏང་བ་དང་ཆང་གསར་འཛམ་དང་ཤིང་གླ་བ་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ནང་གི་ཤིང་ཐལ་སྦྱར་ བ་དང་། ཙོང་ཞིའི་ཕྱེས་བྲན་ཁ་སྐོམ་པའི་དུས་བག་རེ་ཙམ་བསྟེན་ཅིང་། དེ་ཡང་འབྲུ་བ་མ་ཆོད་པའི་བར་དུ་ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་གཟབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་རྩི་སྙིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་རྒྱུ་གཞེར་གྱི་ རིམས་བཙོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པའོ།། །།

ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པ། གག་ལྷོག་བཅོས་པ།

གག་ལྷོག་གསོ་བའི་ལེའུའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཞུས་ཤིང་མཆམས་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ། །

ཞུས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དེ་ནས་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཞུས། །གག་ལྷོག་རིམས་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་དབྱེ་བ་དང་། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་བཤད་དུ་གསོལ། །དེ་སྐད་ཞུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་གཞིར་གྱི་ལེའུ་གསུངས་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་སོ། །གག་ལྷོག་གི་རིམས་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་དབྱེ་བ་དང་དེའི་རྟགས་དང་བཅོས་པའི་ཐབས་སོགས་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་ཞུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ།

དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

དེ་ལའང་རྒྱུ་དང་། རྐྱེན། དབྱེ་བ། རྟགས། བཅོས་ཐབས་བཅས་ལྔའོ། །

དང་པོ། རྒྱུ་བསྟན་པ།

རྒྱུ་ནི་ཁྲག་གནས་དུག་ཅན་སྲིན་བུ་བདུན། །ཟངས་ལྟར་དམར་ཞིང་ཕྲ་ལ་བལྟས་མི་མཐོང་། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་མགོ་ཀྲང་ཁྱབ་རྒྱུ་ནུས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ནི་འགྲོ་བའི་ལུས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཁྲག་ལ་གནས་པའི་དུག་ཅན་གྱི་སྲིན་བུ་བདུན་ཡོད་དེ་མདོག་ཟངས་ལྟར་དམར་ཞིང་དབྱིབས་མོ་ཁབ་ལྟར་ཕྲམ་ལ་ཕྲ་བ་ལ་བལྟས་པས་མི་མཐོང་པ་སྟོབས་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་ལ་མགོ་ནས་ཀྲང་མཐིལ་བར་ཁྱབ་རྒྱུ་ནུས་པ། རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐུར་ན་སྤྱུ་རྩལ་སོགས་སྟོབས་སྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་ལ་བསྐུར་ན་ལུས་ཟུངས་ཐོས་པས་གནོད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ། རྐྱེན་བསྟན་པ།

དེ་ལ་རྐྱེན་ནི་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས། །སྐྱེད་བྱེད་ཡུལ་དུས་ཟས་སྤྱོད་གདོན་རྐྱེན་གྱིས། །སྲིན་འཁྲུགས་ལུས་ཟུངས་ཐོས་པས་གཞན་ནད་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་དཀར་མདངར་གནོད་ཅིང་དུག་གིས་འཛམས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྐྱེན་ནི་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལྡན་འདུས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གག་ལྷོག་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་ཡུལ་དང་སྟོན་སོས་སོགས་ནམ་ཟླའི་དུས་དང་མངར་བ་སོགས་ཟས་དང་ཐབ་གཡོབ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་དང་སྡེ་བརྒྱད་དང་གཞན་སོགས་གདོན་རྐྱེན་གྱིས་ཁྲག་སྲིན་དེ་དག་ཁྲོས་ཤིང་འཁྲུགས་པར་བྱས་ནས་ལུས་ཟུངས་ཐོས་པས་ཤིན་ཏུ་གཞན་

པའི་ནད་དུ་འབྱུང་ལ་དེའི་ཕྱིར་དཀར་མངར་གྱིས་སྲིན་སྦོབས་བསྐྱེད་པས་གནོད་ཅིང་དུག་གི་རིགས་ནུས་པ་རྣོ་བས་སྲིན་བུ་འཇོམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ བབས་སའི་དབང་གིས་མིང་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ནོ། །

༡ བབས་སའི་དབང་གིས་མིང་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ།

དབྱེ་བ་བབས་ས་མིང་གིས་ཐ་དད་དེ། །མགོ་ལ་བབས་ན་ཀླད་གཟེར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། །གྲི་བར་གག་པ་རོ་སྟོད་གཟེར་ཐུང་སྟེ། །ཕོ་བར་གཉན་གླང་རྒྱུ་མར་རྒྱུ་གཟེར་ལ། །ལྤགས་ལ་མེ་དབལ་ཚིགས་ལ་རྨེན་བུ་སྐྱེད། །ཉྭ་ལ་ཉྭ་ལོག་ཤར་བབས་ལྷོག་པར་བཤད། །ཤ་རུས་རྩར་བེམ་འདྲུལ་ཕྱིར་འབྲས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་བབས་སའི་དབང་གི་མིང་གིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ་མགོ་ལ་བབས་པ་ན་ཀླད་གཟེར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། གྲི་བར་བབས་ན་གག་པ་དང་། རོ་སྟོད་ལ་བབས་ན་གཟེར་ཐུང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕོ་བར་བབས་པས་ཕོ་ལོག་གམ་གཉན་གླང་དང་། རྒྱུ་མར་བབས་ན་རྒྱུ་གཟེར་ལ། ལྤགས་ལ་བབས་ན་མེ་དབལ་དང་། ཚིགས་ལ་བབས་ན་རྨེན་བུ་སྐྱེད་པ་དང་། ཉྭ་ལ་བབས་ན་ཉྭ་ལོག་དང་། ཤར་བབས་པ་ལྷོག་པར་བཤད། ཤ་རུས་དང་རྩར་བེམ་ལ་འདྲུལ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་ཞེས་སུ་བྱ་བ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ སོགས་གཞན་ནད་ཀྱི་རིགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་ངོ། །

༢ རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་བསྟན་པ།

འོན་ཀྱང་འདི་རུ་གག་ལྷོག་གཉིས་སུ་བསྡུ། །ཞེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་འདི་རུ་གག་པ་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ནོ། །

༡ ལྷོག་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

ལྷོག་པའི་དབྱེ་བ་འབྱུང་བ་ནད་གཞི་རིགས། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷོག་པའི་དབྱེ་བ་ལ་འབྱུང་བ་དང་ནད་གཞི་དང་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །

ཀ༡ འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། **འབྱུང་བས་དབྱེ་ན་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི།** །ཞེས་པ་སྟེ། འབྱུང་བས་དབྱེ་ན་ས་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་རླུང་དང་བཞིའོ། །

ཀ༢ ནད་གཞིའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། **ནད་གཞིས་དབྱེ་ན་དཀར་ནག་ཁྲ་བོ་གསུམ།** །ཞེས་པ་སྟེ། ནད་གཞིའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་ཁྲ་བོ་དང་གསུམ་མོ། །

ཀ༣ རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། **རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྐོད་དང་ཡང་རྐོད་དང་།** **།ཡམ་བུ་ཡུ་མོ་ཞེས་བྱ་བཞི་རུ་བཤད།** །ཅེས་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ན་རྐོད་དང་ཡང་རྐོད་དང་ཡམ་བུ་དང་ཡུ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་རུ་བཤད་དོ། །

༣ གག་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

གག་པ་ཕོ་མོ་བུ་དང་གཅན་གག་གོ །ཞེས་པ་སྟེ། གག་པ་ལ་དབྱེ་ན་ཕོ་དང་མོ་དང་བུ་དང་གཅན་གག་བཞི་འོང་ངོ་། །

བཞི་པ། རྟགས་བསྟན་པ།

བརྟག་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ངོས་འཛིན་བརྟག་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བ་གཉིས་སོ། །

༡ སྤྱིའི་རྟགས་བསྟན་པ།

སྤྱི་རུ་ངོས་བཟུང་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནང་ནས་སྤྱི་རུ་བཤད་པ་དེ་ལའང་ངོས་བཟུང་བ་ཕྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་གསུམ་ཡོད་དེ།

༡ ཕྱིའི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྐྲངས་པོ་ལ་བརྟག་པ་དང་། ནུ་ལུགས་ལ་བརྟག་པ་དང་གཉིས་སོ། །

ཀ༡ སྐྲངས་པོ་ལ་བརྟག་པ། **ཕྱི་རྟགས་སྐྲངས་དབྱིབས་འབུམ་པ་རྒྱ་བུར་འདྲ།** **།ཉ་སྦྲུལ་སྡོམ་སྡིག་རྟ་ཟླ་སྦལ་ལྕོང་དང་།** **།ན་ཆུང་ནུ་མ་ལྷུར་སྐྲངས་ཉམ་ང་འཛིགས།** **།ཁ་དོག་དམར་རམ་ནག་སྨུག་ཁྲ་བོར་སྐྲངས།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་རྟགས་ནི་སྐྲངས་པོའི་དབྱིབས་འབུམ་པ་དང་རྒྱ་བུར་འདྲ་བ་དང་། ཉ་དང་སྦྲུལ་དང་སྡོམ་དང་སྡིག་པ་དང་རྟ་ཟླ་དང་སྦལ་པ་དང་ལྕོང་མོ་དང་། བུད་མེད་ན་ཆུང་མའི་ནུ་མ་ལྷུར་དུ་སྐྲངས་ལ་མཐོང་ན་ཉམ་ང་ལ་འཛིགས་ཤིང་ཁ་དོག་ནི་དམར་རམ་ཡང་ན་ནག་པའམ་སྨུག་པོ་དང་ཁྲ་བོར་སྐྲངས་པ་འོང་ངོ་། །

ཀ༢ ནུ་ལུགས་བསྟན་པ། **ནུ་ལུགས་ཕྲུམ་སེར་ཕྱིར་དང་ཚིགས་གཞི་ན།** **།མགོ་ན་ཁ་ཁ་འཕྱོ་འདར་སྙིང་མི་དགའ།** །ཞེས་པ་སྟེ། ནུ་ལུགས་ལ་ཕྲུམ་སེར་ཕྱིར་བ་སྟེ་གྲང་ཤུམ་དང་ཚིགས་གཞི་ན་བ་དང་མགོ་ན་ལ་ཁ་ཁ་ཞིང་ཤེས་པ་འཕྱོ་ལ་ལུས་འདར་ཞིང་སྙིང་མི་དགའོ། །

༢ ནང་གི་རྟགས་བསྟན་པ།

ནང་རྟགས་རྩ་ཆུ་རེག་བྱ་རྒྱུན་ཤར་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། ནང་གི་རྟགས་ལ་ཡང་རྩ་དང་ཆུ་དང་རེག་བྱ་དང་རྒྱུན་ཤར་དང་བཞིའོ། །

ཀ༡ རྩ་ལ་བརྟག་པ། **རྩ་ནི་ཁ་རྒྱུག་གཉིང་གྲིམས་ཡོང་ན་འདར།** །ཞེས་པ་སྟེ། རྩ་ནི་ཁ་ལ་རྒྱུག་ཅིང་གཉིང་ན་གྲིམས་ལ་ཡོང་ན་འདར་བ་འོང་།

ཀ༢ ཆུ་ལ་བརྟག་པ། **ཆུ་ནག་ཧླངས་འཐིབས་ཀུ་ཡ་འཁྲུགས་ནས་འོང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཆུ་མདོག་ནག་པོ་ཧླངས་པ་འཐིབས་ལ་ཀུ་ཡ་འཁྲུགས་ནས་ལྡོག་མི་ཐུབ་ཡང་འོང་སྲིད་དོ། །

ཀ༣ རེག་བྱ་ལ་བརྟག་པ། **རེག་བྱ་ཚོར་མེད་ཡང་ན་བཟོད་པ་ཆུང་། །ཤིན་ཏུ་ཚ་འམ་ཤིན་ཏུ་གྲང་བར་འགྱུར།** །ཞེས་པ་སྟེ། རེག་བྱ་སྐྲངས་པ་དེར་རེག་ཀྱང་ཚོར་བ་མེད་པའམ་ཡང་ན་རེག་མི་ཐུབ་པའི་བཟོད་པ་ཆུང་ལ་དྲོད་ཤིན་ཏུ་ཚ་བའམ་ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་གྲང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཀ༤ རྒྱུན་སྲང་ལ་བརྟག་པ། **རྒྱུན་སྲང་སོག་སྲིན་འཁྱིལ་དང་བ་སྤུ་ལོག །ཨན་སྟོང་འགྲམ་འཕར་སྐྱལ་མཚན་དམར་ཐིག་འབྱུང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུན་སྲང་ངམ་རྒྱུ་སྐྲངས་ནི་བརྟག་པ་རབ་སོག་སྲིན་ཏེ་སོག་པའི་མེ་ལོང་གི་སྟེང་ཁ་འཁོར་སྐྲངས། འབྲིང་འཁྱིལ་པ་སྟེ་སྤུ་བྱི་བ་དང་། ཐ་མ་བ་སྤུ་ལོག་ཅིང་ཨན་སྟོང་ཚིགས་པ་དང་པོའི་འགྲམ་གཉིས་འཕར་ལ་སྐྱལ་པ་སོག་འདབ་དང་མཚན་ཁུང་དུ་དམར་ཐིག་འབྱུང་ངོ་། །

༣ གསང་བའི་བརྟག་པ་བསྟན་པ།

གསང་རྟགས་ནག་པོ་གསུམ་བཏང་དངངས་འདར་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གསང་རྟགས་ནི་ནག་པོ་མུ་ཟིའམ་བྱང་ལུགས་ལ་གུ་གུལ་དང་ཤུ་དག་གླ་རྩི་གསུམ་བཏང་བས་དངངས་པ་དང་འདར་ན་ཡིན་ནོ། །

༤ བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་རྟགས་ལ་ལྡོག་པ་གག་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་ལ་ལྡོག་པ་དང་གག་པ་གཉིས་སོ། །

༥ ལྡོག་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། ནད་གཞི། རིགས་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །

ཀ༡ འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ། **ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ་ས་ལྡོག་སྐྲངས་བརྟན་ཤྭ། །སྐྲངས་མདོག་ཐོར་པའི་མགོ་བོ་ནག་པོར་འོང་། །མེ་ལྡོག་དམར་ཚ་མཆེད་སྨྲིན་མེས་འཚིག་འདྲ། །ཆུ་ལྡོག་འཛམ་བསིལ་ཆུ་བུར་ཆུ་སེར་འཛག །རླུང་ལྡོག་སྐྱ་གསོབ་མི་བརྟན་འཕར་ཞིབ་བྱེད།** །ཅེས་པ་སྟེ། ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ་ས་ལྡོག་སྐྲངས་པོ་བརྟན་ལ་ཤྭ་ཞིང་སྐྲངས་པོའི་མདོག་དང་ཐོར་པའི་མགོ་བོ་ནག་པོར་འོང་བ་དང་། མེ་ལྡོག་ལ་མདོག་དམར་ཚ་མཆེད་པ་སྨྲིན་ཞིང་མེས་ཚིག་པ་དང་འདྲ་བར་འོང་། ཆུ་ལྡོག་ནི་འཛམ་ལ་བསིལ་བ་ཆུ་བུར་རྒྱུག་ཅིང་ཆུ་སེར་འཛག རླུང་ལྡོག་ནི་མདོག་སྐྱ་སོབ་ལ་སྐྲངས་པོ་མི་བརྟན་འཕར་ཞིབ་བྱེད་དོ། །

ཀ༢ ནད་གཞིའི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ། **དཀར་པོ་ཟླུག་ཆུང་རྩ་རྒྱུ་ཕྱི་ཡུལ་གྲང་། །ནག་པོ་ཟླུག་ཆེ་རྩ་རྒྱུ་ཕྱི་ཡུལ་ཚ། །ཁྲ་བོ་རྟགས་འདྲེས་ཟླུག་གཟེར་ལྡང་དུབ་བྱེད། །**ཅེས་པ་སྟེ། དཀར་པོ་ནི་ཟླུག་ཆུང་ལ་རྩ་རྒྱུ་དང་ཕྱི་ཡུལ་གྲང་བར་འོང་། ནག་པོ་ཟླུག་ཆེ་ལ་རྩ་རྒྱུ་དང་ཕྱི་ཡུལ་ཚ་བ་དང་། ཁྲ་བོ་ནི་རྟགས་དེ་རྣམས་འདྲེས་ལ་ཟླུག་གཟེར་ལྡང་དུབ་ཀྱང་བྱེད་དོ། །

ཀ༣ རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ། **རྐོད་ནི་འབྲོས་སྐྱེན་ནད་དྲགས་སྐྲངས་པ་སྐྱེན། །ཡང་རྐོད་ཕོངས་དུ་འཚོར་སྐྱེན་འཁོར་ལ་འགྲོ། །ཡམ་བུ་སྐྲངས་པ་འབབ་འབྱུར་ཡམས་ཐབས་འོང་། །ཡུ་མོ་སྲ་བརྟན་ནད་ཟླུག་ཆུང་བ་འམ། །ཡང་ན་སྟི་ལ་འདོལ་ཞིང་འགྲུལ་བ་འོ། །ལ་ལ་ལྐོག་པ་གཉིད་པོ་ཞེས་སུ་འདོགས། །**ཞེས་པ་སྟེ། ལྐོག་རྐོད་ནི་འབྲོས་པ་སྐྱེན་ལ་ནད་དྲག་ཅིང་སྐྲངས་པ་ཡང་སྐྱེན། ཡང་རྐོད་ནི་ཕོང་དུ་འཚོར་བ་སྐྱེན་ལ་འཁོར་ལ་ཁྲོའོ། །ཡམ་བུ་ནི་སྐྲངས་པ་འབབ་འབྱུར་ཀུན་ལ་ཡམས་ཐབས་སུ་འོང་། གྲང་གཉན་ཡུ་མོ་ནི་སྲ་ལ་བརྟན་ནད་ཟླུག་ཆུང་བའམ་ཡང་ན་ཐོར་པ་སྟི་ལ་འདོལ་ཞིང་འགྲུལ་པའོ། །དེའི་མིང་དུ་ལ་ལ་ལྐོག་པ་གཉིད་པོ་ཞེས་སུ་འདོགས་སོ། །

༢ གག་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་རྟགས་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

ཀ༡ སྤྱིའི་རྟགས་བསྟན་པ། **གག་པ་ངོས་བཟུང་ལྩེ་སྙེང་བད་ཀན་མཐུག །ལྩེ་མཆུ་འགྲམ་དང་རྐན་ཕྱུགས་ཐོར་པ་ཆགས། །གྲེ་བ་སྐད་འགགས་ཟས་དང་སྐོམ་མི་ཐར། །**ཞེས་པ་སྟེ། གག་པའི་ངོས་བཟུང་བའི་སྤྱི་རྟགས་སུ་ལྩེ་སྙེང་ལ་བད་ཀན་མཐུག་ཅིང་ལྩེ་དང་མཆུ་ དང་འགྲམ་པ་དང་རྐན་གྱི་ཕྱུགས་ལ་ཐོར་པ་ཆགས་ཤིང་གྲེ་བའི་སྐད་འགགས་ལ་ཟས་དང་སྐོམ་མི་ཐར་རོ། །

ཀ༢ ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ། **ཁྱད་པར་ཕོ་གག་སྐར་ཆེན་ཤར་བ་འདྲ། །མོ་གག་རྒྱ་ཕོར་ཁ་སྦུབ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བུ་གག་ཞོ་ཆལ་གཏོར་བ་འདྲ་བར་འོང་། །གཉན་གག་རལ་གྲི་སྐྱ་མའི་གཞུང་འདྲ་འམ། །རྡུལ་སྤྲལ་རྒྱུབ་དང་ཁྲོ་བའི་མིག་དང་འདྲ། །མིག་ལ་མ་ཐོགས་ཕྱི་ཡི་རྟགས་ལ་བཟུང་། །**ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་ཕོ་གག་ནི་ཐོར་པ་ཆེ་ལ་སྐྲ་ཚོལ་བ་སྐར་ཆེན་ཤར་བ་འདྲ་བ་དང་། མོ་གག་ནི་དམར་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་དབྱིབས་རྒྱ་ཕོར་ཏེ་ཕོར་པ་ཁ་སྦུབ་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བུ་གག་ནི་དཀར་ཡལ་ལེ་བ་ཞོ་ཆལ་གཏོར་བ་འདྲ་བར་འོང་། གཉན་གག་ནི་རལ་གྲི་སྐྱ་མ་ཞེས་པ་བརྡ་རྙིང་སྟེ་རལ་གྲི་སོ་གཉིས་པའི་གཞུང་འདྲ་བཞུ་རྒྱུབ་ཡོད་པ་སྐོ་བྲང་ངེ་བའམ་རྡུལ་སྤྲལ་རྒྱུབ་ལྟར་འབབ་འབྱུར་དང་གྲོ་ཤིག་གེ་བ་དང་ཁྲོ་བོའི་མིག་དང་འདྲ་བ་སྟེ་སེ་འབུ་རེ་བ་དང་གང་ལྟར་རུང་མིག་གིས་བལྟ་བ་ལ་མ་ཐོགས་པའམ་དེ་མ་ཐུབ་ན་ཕྱིའི་རྟགས་བལྟ་རེག་དྲི་བ་གསུམ་ལ་ངོས་བཟུང་ངོ་། །

ལྔ་པ། བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཙོས་པའི་ཐབས་ལ་ལྡོག་པ་གག་པ་གཉིས། །ཟས་སྤྱོད་བཤད་སྦྱང་བཞི་ནི་སྤྱི་རུ་རྒྱུག །ཁྱད་པར་ལྡོག་པ་བྲུག་པ་བསྲེག་པས་བཙོས། །བྲེར་ཞུད་འཁྱམས་དང་རྒྱ་སེར་ལོག་པ་མནན། །གག་པ་ཞི་བཞུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་བཙོས། །ཡར་རྫོང་མར་རྫོང་ཤོར་བབས་ལོག་གནོན་གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཙོས་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་ལྡོག་པ་དང་གག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་དང་བཤད་པ་དང་སྦྱང་བ་བཞི་ནི་སྤྱི་རུ་རྒྱུག་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་ལྡོག་པ་ལ་བྲུག་པ་དང་བསྲེག་པས་བཙོས། བྲེར་བ་དང་ཞུད་འབྲོས་དང་འཁྱམས་པ་དང་རྒྱ་སེར་ནག་པོ་ལོག་པ་མནན་ནོ། །གག་པ་ལ་ཞི་བ་དང་བཞུ་བ་དང་བཅས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཙོས་པ་དང་། ཡར་རྫོང་ཀླད་པ་དང་མར་རྫོང་སྙིང་ལ་ཤོར་བའམ་བབས་སའི་ལོག་གནོན་ཀྱང་ཞེས་སོ། །

༡ གག་ལྡོག་གི་བཙོས་ཐབས་སྤྱི་རུ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་དང་བཤད་པ་དང་སྦྱོང་བ་བཞིའོ། །

༡ ཟས་བསྟན་པ།

དང་པོ་ཁ་ཟས་དཀར་མངར་རུལ་སྐྱུར་སྤང་། །ཕྱེ་ཆོད་དྲིལ་ཐུག་རྒྱ་གྲོག་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཁ་ཟས་ནི་དཀར་དང་མངར་དང་རུལ་སྐྱུར་གྱི་རིགས་སྤང་ཞིང་ཕྱེ་ཆོད་དང་ཡོས་དྲིལ་གྱི་ཐུག་པ་དང་རྒྱ་གྲོག་སྟེ་བསྐོལ་གྲང་ལ་རྩམ་པ་མདོག་འགྱུར་ཙམ་བཏབ་པ་རྣམས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

༢ སྤྱོད་ལམ་བསྟན་པ།

སྤྱོད་ལམ་ཆགས་པ་ཉིན་གཉིད་དྲག་ཤུལ་དང་། །རྟ་ཞོན་འཕྲོ་འཚིག་རྒྱ་རྐལ་མི་སྡུག་སྤང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱོད་ལམ་ནི་ཆགས་པ་སྤྱོད་པ་ཉིན་པར་གཉིད་ལོག་པ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ལས་དང་རྟ་ཞོན་པ་སེམས་ཁྲོ་བ་དང་འཚིག་པ་རྒྱ་བརྐལ་བ་མི་རུང་ངམ་གཞན་གྱིས་མི་སྡུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་རིགས་སྤང་བར་བྱའོ། །

བཤད་ཐབས་བསྟན་པ།

བཤད་ཐབས་མཐུན་པ་སྣང་གྱིས་བཤད་པ་དང་། །མི་མཐུན་གཉེན་པོས་གསད་པར་བྱ་བ་དང་། །ནུས་པ་སྟགས་ཀྱིས་བཤད་པ་རྣམས་པ་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་པའི་ཐབས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་མཐུན་པ་སྣང་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་དང་། ནུས་པ་སྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

ཀ༡ མཐུན་པ་སྣང་གྱིས་བཤད་པ། **མཐུན་པ་གླ་རྩི་བཟང་དྲུག་གུ་གུལ་ནག །ཚ་ན་ག་བུར་གི་ཝཾ་ཙནྡན་བསྣན། །གྲང་ན་ཤུ་དག་ཤིང་ཀུན་བསྣན་པར་བྱ། །ཡང་ན་ཨ་བྲག་སྟག་ཤ་གུ་གུལ་ནག །གླ་རྩི་ཤུ་དག་ཨ་རུ་སྦྲ**

ལ་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐུན་པ་སྨན་གྱིས་བསད་པ་ནི་གླ་རྩི་དང་ཟུ་གུར་ལི་ཤི་སུག་སྨེལ་ཛཱ་ཏི་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ། བཟང་དྲུག་གུ་གུལ་ནག་པོ་དང་ཚ་བ་ཆེ་ན་ག་བུར་དང་གི་ཝཾ་དང་ཙནྡན་དཀར་པོ་བསྣན་པ་དང་། གྲང་བ་ཆེ་ན་ཤུ་དག་དང་ཤིང་ཀུན་གང་འོས་བསྣན་པར་བྱ། ཡང་ན་ཨ་རྒྱག་དང་། སྟག་ཤ་དང་། གུ་གུལ་ནག་པོ། གླ་རྩི་དང་ཤུ་དག་དང་ཨུ་རུ་ར་རྣམས་སྦྱར་ལ་བཏང་ངོ་། །

ཀ༢ མི་མཐུན་གཉེན་པོས་བསད་པ། **མི་མཐུན་གཉེན་པོས་བསད་ཐབས་རྒྱུང་སྦྱོར་དང་། །གཙོ་འཁོར་སྦྲག་དང་མང་སྦྱོར་ཆེན་མོ་གསུམ།** །ཞེས་པ་སྟེ། མི་མཐུན་པ་གཉེན་པོས་བསད་པའི་ཐབས་ལ་རྒྱུང་སྦྱོར་དང་། གཙོ་འཁོར་སྦྲགས་པ་དང་མང་སྦྱོར་ཆེན་མོ་དང་གསུམ་མོ། །

ཁ༡ རྒྱུང་སྦྱོར་བསྟན་པ། **དང་པོ་སྔོན་འགྲོ་བསྡུ་བསད་ལོག་གནོན་བཞི།** །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་རྒྱུང་སྦྱོར་ལ་ཡང་སྔོན་འགྲོ་དང་བསྡུ་བ་དང་བསད་པ་དང་ལོག་གནོན་དང་བཞིའོ། །

ག༡ སྔོན་འགྲོ་བསྟན་པ། **སྔོན་འགྲོ་རྫས་བཞི་ཆུ་དང་སྦྱར་ལ་བཏང་། །ཉེས་པའི་ཁ་གནོན་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དང་ལྡན།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྔོན་འགྲོའི་རྫས་བཞི་ནི་ཛཱ་ཕིགས་པའི་ཤ་ནས་ཙམ་གྱིས་ཆུ་སེར་མི་གནོད་སྲིན་གནོན། ནས་དཀར་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་རྩམ་པ་མི་འགག་རླུང་གནོན་སྐྱི་འབྲུ་གཅིག་གིས་མཁྲིས་པ་སེལ་ལ་ཆང་མི་གནོད། རྒྱ་གཡེར་གཅིག་གིས་རྩ་ཁ་འབྱེད་ལ་བད་ཀན་གནོན་ནད་ལོག་མི་འོང་བས་དེ་བཞི་ཆུ་དང་སྦྱར་ལ་བཏང་བས་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་སོགས་ཉེས་པའི་ཁ་གནོན་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆུ་མི་གནོད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ནོ། །

ག༢ བསྡུ་བབསྟན་པ། **བསྡུ་བ་བུར་དཀར་ཆང་སྦྱར་ཕུལ་གང་བཏང་། །རླུང་གནོན་བྱེར་སྡུད་གཉེན་པོས་གསོད་པ་སླ།** །ཞེས་པ་སྟེ། བསྡུ་བ་ལ་བུར་དཀར་ཆང་དང་སྦྱར་བ་ཕུལ་གང་བཏང་བས་རླུང་གནོད་ཅིང་བྱེར་བ་སྡུད་ལ་གཉེན་པོས་སླར་གསོད་པ་སླའོ། །

ག༣ བསད་པ་བསྟན་པ། **བསད་ལ་སྨན་དང་སྦྱར་ཚད་བཏང་ཐབས་གསུམ།** །ཞེས་པ་སྟེ། བསད་པ་ལ་སྨན་དང་སྦྱར་ཚད་དང་བཏང་བའི་ཐབས་གསུམ་མོ། །

ང༡ སྨན་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་སྨན་དངོས་བསྟན་པ་དང་། ནུས་པ་སྐྱེད་པ་གཉིས་སོ། །

ཅ༡ སྨན་དངོས་བསྟན་པ། **སྨན་ནི་ཕྱི་འཛོམ་ནང་འཛོམ་གསང་འཛོམ་གསུམ། །ཕྱི་འཛོམ་ར་དུག་རྩ་བ་དུས་བཀོས་པ། །ནང་འཛོམ་མགོ་དགུ་མགོ་བདུན་ལྤ་གསུམ་ལ། །གསང་འཛོམ་འབྲས་བུ་ལོག་གཅིག་སྐྱེས་པའོ།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྨན་ནི་ཕྱི་འཛོམ་དང་ནང་འཛོམ་དང་གསང་འཛོམ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་འཛོམ་བོང་དུག་པའམ་ར་དུག་པ་སྟེ་མེ་ཏོག་སྔོ་ནག་དེའི་རྩ་བ་དུས་སུ་བཀོས་པ་ནི་དགུན་དུས་བཀོས་པ་དང་། ནང་འཛོམ་ནི་རྩ་བ་ལ་མགོ

དགུ་དང་མགོ་བདུན་པ་དང་ལྔ་པ་དང་གསུམ་པ་སྟེ་ཡ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། གསང་འཛིམ་ནི་འབྲས་བུ་ས་ལ་བྲུལ་བ་དེ་ལོ་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པའི་རྩ་བ་མཐེབ་རྫོག་འདྲ་བའོ། །

ཅ༢ ཉུས་སྐྱེད་བསྟན་པ། **ཚ་མེད་ཞག་བདུན་མེ་ཡི་སྲིན་ལ་བདུག** །ཅེས་པ་སྟེ། བཙོ་དུས་དེ་རྣམས་ལ་ཚ་མེད་པར་བྱས་ལ་ཞག་བདུན་མེའི་སྲིན་ཏེ་དུ་བ་ལ་བདུག་གོ །

ང༢ སྦྱར་ཐབས་བསྟན་པ། **སྦྱར་ཐབས་ནས་ཙམ་ཀ་ར་བཏར་ཕྱེ་དང་། །ལོ་བརྒྱད་ཨུའུ་དགེ་སློང་དྲི་ཆུར་སྦྱར།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱར་ཐབས་ནི་འཛིན་པ་གང་རུང་ནས་རྫོག་འབྲིང་པོ་ཙམ་གཅིག ཀ་ར་དེའི་ཕྱེད་བཏར་བའི་ཕྱེ་མ་དང་སྦྱར་བ་ལོ་བརྒྱད་ཨུའུ་འམ་དགེ་སློང་གི་དྲི་ཆུར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

ང༣ བཏང་ཐབས་བསྟན་པ། **བཏང་ཐབས་མ་སོད་བར་དུ་བསྐྱུར་ཞིང་བཏང་། །རྩུལ་དབྱུང་སོད་རྟགས་ལུས་སྲིད་སོར་མོ་རེངས། །ཟུག་ཆོགས་སྐྲངས་ཚོམས་རྩུལ་ཆུར་འབྱུང་བ་ཡིན།** །ཞེས་པ་སྟེ། བཏང་བའི་ཐབས་ལ་མ་སོད་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱུར་ཞིང་བཏང་བས་སྨན་རེ་སོང་པ་དང་རྩུལ་དབྱུང་ཞིང་སོད་པའི་རྟགས་ནི་ལུས་དང་ལྟེ་སྲིད་ཅིང་སོར་མོ་རེངས་པ་དང་ནད་ཀྱི་ཟུག་ཆོགས་ལ་སྐྲངས་པོ་ཚོམས་ཤིང་རྩུལ་ཆུར་ལྷབ་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཡིན།

ག༩ ལོག་གནོན་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་ལོག་གནོན་དངོས་བསྟན་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་དཔེ་དོན་བསྟན་པའོ། །

ང༡ ལོག་གནོན་དངོས་བསྟན་པ། **ལོག་གནོན་མིང་པོ་བདུན་གྱི་སྲིང་གཅིག་མ། །རྩ་བ་མེ་རྟོགས་དབྱར་དུགན་དུས་དང་བསྟུན། །ཐུན་རེ་བོད་ཚ་སྦྱར་བས་སྨན་ལོག་འཛོམས། །སོད་རྟགས་མེད་ཀྱང་གསུམ་གྱི་རེ་རེ་གཅེས།** །ཞེས་པ་སྟེ། འཛིན་པའི་སྨན་ལྷག་པའི་དུག་རོ་སེལ་བའམ་སྨན་ནད་ཚུར་ལོག་པ་གནོན་པ་ནི་མིང་པོ་བདུན་གྱི་སྲིང་གཅིག་མ་སྟེ་བྲག་སྐྱ་ཏ་བོ་དགུན་དུས་རྩ་བ་དང་དབྱར་མེ་ཏོག་སྤྱོར་བ་སྟེ་དབྱར་དགུན་དུས་དང་བསྟུན་པའི་ཐུན་རེ་བོད་ཚྭ་སྟེ་བུལ་ཏོག་དང་སྦྱར་བས་སྨན་ལོག་རྣམས་འཛོམས་ཤིང་སོད་པའི་རྟགས་མེད་ཀྱང་དུག་སྨན་ལན་གསུམ་བཏང་བའི་རྗེས་ཀྱི་དུས་དེར་ཏ་བོ་དང་བུལ་སྦྱར་བ་དེ་རེ་རེ་གཏོང་བ་ངེས་པར་གཅེས་སོ། །

ང༢ ཉེས་དམིགས་དཔེ་དོན་བསྟན་པ། **སྦྱོར་བ་འདི་ལ་དམན་ལྷག་ལོག་གསུམ་འགྱུར།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་དམན་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། ལོག་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།

ཅ༡ སྦྱོར་བ་དམན་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ། **དམན་པ་མ་སོད་གཡག་ཤོར་རྟ་ཚད་འདྲ།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དམན་པ་ནི་ནད་མ་སོད་པར་སྨན་ཉུས་ཟད་པ་དཔེར་ན་གཡག་རྐོད་དེ་འབྲོང་གཤོར་དུས་རྟ་ཚད་པ་དང་འདྲ་བ་དང་།

ཅ༢ སྦྱོར་བ་ལོག་པའི་སྐྱོན། **སྦྱོར་བ་ལོག་པ་གཡག་མེད་རྟ་རྒྱུག་འདྲ།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ལོག་པ་ནི་ནད་མེད་པར་སྨན་བཏང་བ་དཔེར་ན་གཡག་མེད་པར་རྟ་རྒྱུག་པ་དང་འདྲའོ། །

ཅ༣ སྦྱོར་བ་ལྷག་པའི་སྐྱོན། **དེ་བཞིན་ལྷག་པ་གཡག་སོད་བང་ལྷག་འདྲ།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་པ་ནི་ནད་དེ་སོད་ཀྱང་སྨན་བཏང་བས་སྨན་ནད་ལྷང་བ་དཔེར་ན་གཡག་སོད་ཀྱང་བང་ལྷག་པས་ཕུགས་རྟ་ལ་གནོད་པ་དང་འདྲའོ། །

ཅ༤ མཇུག་བསྡུ་བ། **དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་མཁས་པས་གཟབ་པར་རིགས།** །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཕྱིར་ན་འདི་ལ་མཁས་པས་དམན་ལྷག་ལོག་སྐྱོན་མེད་པར་གཟབ་པར་རིགས་ཏེ་ཉེན་ཆེ་བས་སོ། །

ཁ༢ གཉེན་པོ་གཙོ་འཁོར་སྦྲགས་མ་བསྟན་པ། **གཙོ་འཁོར་བཅས་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས།** །ཞེས་པ་སྟེ། གཙོ་འཁོར་བཅས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སོ། །

ག༡ གཙོ་འཁོར་སྦྲག་མ་གཉེན་པོ་མེད་པ། **མེད་པ་འཛིམ་པ་ཤུ་དག་ར་ཐུག་སྒྲེ།** **།མི་ཡི་དམྱི་རུས་ཐལ་བ་བཞི་སྦྱར་ཏེ།** **།ཐུན་ཚོད་ནད་སྦྱར་དྲི་ཆུས་སྦྱངས་ལ་བཏང་།** **།རྫུལ་དབྱུང་སྨན་ནད་བྱུང་ན་སོད་པ་ཡིན།** **།མ་སོད་བསྐྱུར་ཞིང་སོད་ན་ལོག་གནོན་གཅེས།** །ཞེས་པ་སྟེ། མེད་པ་ལ་འཛིན་པ་དང་ཤུ་དག་དང་ར་ཐུག་གི་སྒྲེ་ཞེས་མཚན་མར་ཆགས་པའི་དྲེག་པ་དང་མིའི་དམྱི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བ་དང་བཞི་སྦྱར་ཏེ་ཐུན་ཚོད་ནད་དང་སྦྱར་བ་དྲི་ཆུར་སྦྱངས་ལ་བཏང་ཞིང་གོས་ཀྱིས་བྱིབས་པའི་རྫུལ་དབྱུང་ལ་སྨན་ནད་བྱུང་ན་ནད་དེ་སོད་པ་ཡིན་ ཞིང་མ་སོད་ན་བསྐྱུར་ཞིང་སོད་པའི་རྟགས་བྱུང་ན་ལོག་གནོན་གོང་བཤད་ལྟར་གཅེས་ཏེ་ལན་ཁ་ཤས་ནས་ཀྱང་སོད་རྟགས་མེད་ན་འཆི་བའི་རྟགས་ཡིན།

ག༢ གཙོ་འཁོར་གཉེན་པོ་ཡོད་པ། **གཙོ་འཁོར་གཉེན་པོར་བཅས་ལ་བཙན་དུག་དང་།** **།ཨ་རུ་གླ་རྩི་མུ་ཟི་གུ་གུལ་ནག** **།བཟང་དྲུག་རུ་རྟ་ཤིང་ཀུན་ཤུ་དག་རྣམས།** **།དྲི་ཆུར་སྦྱར་བའི་རིལ་བུ་སྲན་ཙམ་བྱ།** **།དངུལ་ཆུ་བསྣན་ཡང་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན།** **།མ་སོད་བར་དུ་བཏང་ཞིང་རྫུལ་དུ་དབྱུང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་དང་འཁོར་གྱི་གཉེན་པོར་བཅས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཙན་དུག་དང་ཨ་རུ་ར་དང་གླ་རྩི་དང་མུ་ཟི་དང་གུ་གུལ་ནག་པོ་རྣམས་ཐུན་བཞི་བཞི། ཐུ་གུར་ལི་ཤི་སུག་སྨེལ་ཀ་ཀོ་ལ་རྡོ་ཏི་སྟེ་བཟང་དྲུག་ཐུན་རེ་རེ་དང་། རུ་རྟ་དང་ཤིང་ཀུན་ཤུ་དག་ནག་པོ་གསུམ་ཡང་ཐུན་བཞི་བཞི་རྣམས་སྲོམ་གཙང་ངམ་ལོ་བརྒྱད་དྲི་ཆུར་སྦྱར་བའི་རིལ་བུ་ཆེ་ཆུང་སྲན་མ་ཙམ་བྱ་བ་དང་། དེ་སྟེང་དངུལ་ཆུ་སྟར་བུས་བཤིག་པ་བསྣན་ན་གཉན་གང་ལ་ཡང་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཆུ་སེར་སྐེམ་པ་དང་རྣག་མི་འབྱུང་ལ་གསོ་དཀའ་བའི་ནད་སེལ་ཞིང་འདི་ནི་ཨུ་རྒྱན་པའི་དངུལ་ཆུ་བཅུ་བཞི་པ་དང་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་ཅིང་ནད་མ་སོད་ཀྱི་བར་དུ་བཏང་ཞིང་རྫུལ་དུ་དབྱུང་ངོ་། །

ཁ༣ གཉེན་པོ་མང་སྦྱོར་བསྟན་པ། **མང་སྦྱོར་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཉིས་བླངས་པའི་ཤས།** **།གཙོ་བྱེད་གདུག་པ་ཅན་གྱི་ཤ་རྣམས་དང་།** **།གླ་རྩི་གུ་གུལ་མུ་ཟི་ལ་སོགས་པ།** **།རྡོ་རྩི་སྤོ་ཡི་དྲི་སྨན་སྣ་ཚོགས་དང་།** **།སེང་ལྡེང་ལ་སོགས**

ཚེར་མ་ཅན་རྣམས་དང་། །བཙན་དུག་ལ་སོགས་དུག་སྣ་ཚོགས་ཚད་དང་། །ཚད་དུ་སྦྱར་ཏེ་རྩི་བཞིན་བཏགས་བྱས་ལ། །དྲི་ཆུས་སྦྲུས་པའི་རིལ་བུར་སྔགས་དབང་བསྐུར། །གཉན་ནད་མ་ལུས་ནད་རིགས་ཀུན་ལ་འགྲོ། །ཁྱད་པར་གག་ལྷོག་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། མང་སྦྱོར་ནི་ཚེ་གཅིག་ལ་ལུས་གཉིས་བླངས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཤ་ཧཱི་སྙེད་མཆིས་ཀྱང་འདིར་ཀླུ་གཉན་གྱི་གཉེན་པོ་ལྟོང་མོ་སྦལ་པར་སོང་བའི་མཇུག་མ་ཡོད་པའི་ཤས་གཙོ་བྱས་གདུག་པ་ཅན་ཞེས་སྡིག་པ། སྦོམ། ཏ་བླ། སེ་སྦྲུར། སྦྲུལ། ཊིགས་པ། ཕག་པ། བྱ་མ་བྱི། ཕ་ཝང་། སྲེ་མོ། རྟེ་ལོ། བྱ་རྒོད། འུག་པ། ཕུ་ཤུད། ཞ། བྱ་རོག མི་རྟ་ཁྱི་སོགས་ཀྱི་ཤ་རྣམས་གང་འཇོམ་དང་། གླ་རྩི་དང་གུ་གུལ་དང་མུ་ཟི་ནག་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྡོ་ནི་ཧི་ཚ་དངུལ་རྡོ། བ་ཙྭ། སྦལ་རྒྱབ་པོ་སྦལ་སོགས་དང་། རྩི་ནི་ཙུ་གང་གུར་ཀུམ་ཛཱ་ཏི་ཀ་ཀོ་ལ་ལི་ཤི་སུག་སྨེལ་ཤིང་ཀུན་སོགས་རྩི་སྨན་དང་། སྤོ་སྨན་ནི་མིང་ཅན་སེར་ནག སྤག་ཤ བྱ་རྒོད་སྤོས། སྤང་རྩི་སྤྲས། བྱི་རུག རྩད། སྤང་སྤོས། ཕུར་ནག་སོགས་སྤོའི་དྲི་དུགས་ཅན་གྱི་སྨན་སྣ་ཚོགས་དང་། སེང་ལྡེང་། གླ་བ། གཡེར་མ། སྐྱེར་པ། མཛེ་མོ། བྱི་ཚེར་ལ་སོགས་ཚེར་མ་ཅན་རྣམས་དང་། བཙན་དུག་ལ་སོགས་བོང་ང་རིགས་ལྔ་འམ་དྲུག ཐང་ཕྲོམ་དཀར་ནག ཐར་ནུ། དུར་བྱིད། རེ་ལྕག ཇོལ་མོ་སེ་ལ་སོགས་དུག་སྣ་ཚོགས་ཚད་རྣམས་ཚད་དུ་སྦྱར་བ་ནི་དུག་སྨན་ཆ་གཅིག་ཚེར་སྨན་ཆ་གཉིས། ཤ་སྨན་ཆ་གསུམ། དྲི་སྨན་ཆ་བཞི། དངུལ་ཆུ་བཏུལ་ཞོ་གང་རྣམས་སྦྱར་ཏེ་རྩི་བཞིན་བཏགས་པར་བྱས་ལ་དགེ་སློང་ངམ་ལོ་བརྒྱད་དྲི་ཆུས་སྦྲུས་པའི་རིལ་བུ་དེ་བྱ་ཁྱུང་དུ་བསྐྱེད་གཤམ་གྱི་སྔགས་ཁྲི་བཟླས་པའི་དབང་བསྐུར་བས་གཉན་ནད་ཀྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་དང་གཞན་ཡང་ནད་རིགས་ཀུན་ལ་འགྲོ་ཞིང་ཁྱད་པར་གག་པ་དང་ལྷོག་པ་འཇོམས་པའི་གཙོ་བོའམ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

ཀ༣ ཉུས་པ་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསད་པ། **སྔགས་ཀྱིས་བསད་པ་ལྟགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱུང་བསྒོམ། །སྔགས་ཆུ་བླུད་ཅིང་སྐྲངས་ཀྱི་མཐའ་ནས་བཏེག །ཨོཾ་ནག་པོ་ཀཱ་ལ་རཀྵ་ཏད་ཏད། །སོད་སོད། །ཕྱུངས་ཕྱུངས། །སྲུ་གྲི་ཟངས་ཟངས། །ལྟགས་ཀྱི་ལྷེར་མོས་གནོད་བྱེད་འབྱུང་པོའི་སྙིང་ལ་ཟོ། །ནཱ་ག་བྱི་ར་ཡ་སོད། །ནཱ་ག་བྱི་མ་ལིང་སོད། །སླ་བ་བཅད་དེ་བཟླས་པས་གཉན་རྣམས་གསོད།** །ཅེས་པ་སྟེ། ཉུས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་གསད་པར་བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་ལྟགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱུང་དུ་བསྒོམས་ཏེ་སྔགས་ཀྱི་ཆུ་བླུད་ཅིང་སྐྲངས་ཀྱི་མཐའ་ནས་ཀྱང་བཏེག་དགོས་པའི་སྔགས། ཨོཾ་ནག་པོ་ཀཱ་ལ་རཀྵ་ཏད་ཏད་སོད་སོད། ཕྱུངས་ཕྱུངས་སྲུ་གྲི་ཟངས་ཟངས། ལྟགས་ཀྱི་ལྷེར་མོས་གནོད་བྱེད་འབྱུང་པོའི་སྙིང་ལ་ཟོ། ནཱ་ག་བྱི་ར་ཡ་སོད། ནཱ་ག་བྱི་མ་ལིང་སོད། ཅེས་ངག་བྱིན་རླབས་སོགས་གསང་སྔགས་སྤྱི་གཞུང་ལྟར་བྱས་ལ་སླ་བ་བཅད་དེ་བཟླས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་སློབ་དཔོན་ཨཱཙྪ་དེ་ཕས་ནོར་བུདང

སྔགས་སྨན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་རྣམས་གསོད་པར་འགྱུར་ཡང་མེ་ལྡོག་དང་རླུང་ལྡོག་ལ་སྔགས་ཆུ་བྱུག་པ་ལས་ཕུ་མི་གདབ་བོ། །

༩ སྦྱོང་བསྟན་པ།

ཐ་མ་རོ་དབྱུང་རྒྱལ་བློན་དྲིས་ཆུས་སྦྱང་། །བཤལ་ཐེབས་ལྕུག་གིས་བྲབས་ལ་དག་པར་སྦྱང་། །ཡང་ན་བཟང་དྲུག་གླ་རྩི་གུ་གུལ་ནག །ཤུ་དག་མུ་ཟི་སྟག་ཤ་ཤ་ཆེན་དང་། །ལྡོག་དུག་ཐར་ནུ་ཆུ་རྩ་དུག་ཕུས་པ། །གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཏོང་ལེན་གི་ཕཾ་རྣམས། །དྲི་ཆུ་སྦྱར་བས་གསོད་སྦྱོང་ཆིག་ཆོད་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཐ་མ་རོ་དབྱུང་བ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཐར་ནུ་བློན་པོ་ཆུ་རྩ་དྲི་ཆུ་བཅས་ཀྱིས་སྦྱང་ལ། དེས་བཤལ་ཐེབས་ན་ལྕུག་ཆུ་བསྐོལ་གྱི་ལྕུག་གིས་བྲབ་ལ་ནད་དག་པར་སྦྱང་། ཡང་ན་གཞན་བཤལ་ཆེན་པོ་འམ་ཙུ་གང་གུར་ཀུམ་ལི་ཤི་ཛཱ་ཏི་སུག་སྨེལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་དྲུག གླ་རྩི་གུ་གུལ་ནག་པོ་ཤུ་དག་ནག་པོ། མུ་ཟི་ནག་པོ། སྟག་ཤ་ནག་པོ་དང་། ཤ་ཆེན་ཏེ་མི་ཤ་དང་། ལྡོག་དུག་པ། ཐར་ནུ། ཆུ་རྩ། དུག་ཕུཥྤ་སྟེ་ར་དུག་མེ་ཏོག གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་། ཏོང་ལེན་དང་། གི་ཕཾ་རྣམས་དྲི་ཆུར་སྦྱར་བས་གསོད་པ་དང་སྦྱོང་བ་ཆིག་ཆོད་བྱེད་པ་ཡིན།

༢ ཁྱད་པར་ལྡོག་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ནས་ཁྱད་པར་ལྡོག་པ་བཅོས་པ་ལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་ལྡོག་པ་བཅོས་པ་ལ་གཉེན་པོ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །

༡ གཉེན་པོ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་བྱུག་པ་དང་། བསྲེག་པ་གཉིས་སོ། །

ཀ༡ བྱུག་པ་བསྟན་པ། **བྱུག་པ་འཇོམས་པ་མུ་ཟི་སྟག་ཤ་བ། །གླ་རྩི་གུ་གུལ་གཞན་དུག་ལྡོག་པ་གསོད། །སོ་ཐོག་ཀྱི་ལྕེ་བྲག་སྤོས་ཆུ་རྩ་དང་། །སྤྲུ་རྩ་ཁྱི་སྤྱང་མི་བྲུན་སྐྲངས་པ་འཇོམས། །རྔ་གཞིབ་དུད་པ་བྱ་བལ་བྱ་བྲུན་ཏེ། །བྲག་ཞུན་ཤུ་དག་དྲི་ཆུ་ཀུན་གྱི་གྲོགས། །ཞིབ་ལ་སླ་བ་མ་སྐམས་ཡང་ཡང་བྱུག །སྐྲངས་ཚད་མི་བཞིག་འབྲོས་སྣ་ནོན་པ་གཅེས། །མ་ནོན་ཤོག་བུ་སྤྲ་ནན་ཕྱིང་ནན་བྱ། །**ཞེས་པ་སྟེ། བྱུག་པ་ལ་འཇོམས་པ་དང་མུ་ཟི་དང་སྟོ་སྟག་ཤ་བ་ནག་པོ་དང་གླ་རྩི་དང་གུ་གུལ་ནག་པོ་གཞན་དུག་སྟེ་འདི་སྐབས་ཐང་ཕྲོམ་ནག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡོག་པ་གསོད། མགར་བའི་སོ་ཐོག་དང་། ཀྱི་ལྕེ་དཀར་པོ་དང་བྲག་སྤོས་པ་ཆུ་རྩ་དང་སྤྲུ་མ་ནག་པོའི་རྩ་བ། ཁྱི་དང་སྤྱང་ཀི་མི་རྣམས་ཀྱི་བྲུན་གྱིས་སྐྲངས་པ་འཇོམས། རའི་རྔོག་སྤུའམ་རྔ་བསྲེགས་པའི་གཞིབ་དང་། དུད་པ་བྱ་བལ་ཏེ་ཆུ་བལ་ལྷང་ཁྲུ། བྱ་བྲུན་ནི་ཁྱིམ་བྱའི་བྲུན་ཏེ། བྲག་ཞུན་དང་ཤུ་དག་དང་དྲི་ཆུ་གསུམ་ཀུན་གྱི་གྲོགས་ཡིན་པས་བསྲེས་པ་ཞིབ་ལ་སླ་བ་ སྔོན་མ་མ་སྐམ་པར་ཡང་ཡང་བྱུག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྲངས་ཚད་མི་བཞིག་པ་ནི་སྐྲངས་པའི་དཀྱིལ་ནས་མི་བྱུག་པར་མཐའ་ནས་བྱུག་པ་དང་འབྲོས་ན་ནོན་པ་གཅེས་ཏེ་སྐྲངས་སྣ་ཉ་སྣ་རྩ་སྣ་ནས་བྱུག་ཅིང་

སྐྲངས་སྣ་མ་ནོན་ན་ཤོག་བུའམ་སྤུ་ནན་ནམ་ཕྱིང་པ་སོགས་དེ་དག་གང་རིགས་ལ་བག་ཕྱེ་དང་སྦྱིན་ཆུ་བྱུགས་པས་མནན་པར་བྱའོ། །

ཀ༢ བསྲེག་པ་བསྟན་པ། **བྱུག་པ་ཁོང་སྨན་གཉིས་ཀྱིས་མ་སོད་ན། །མེ་ཡིས་བསྲེགས་ལ་ལྕུང་པའི་མདོ་སྒོ་བགག །རི་བོའི་རྩེ་ལ་མེ་རྒྱ་གདབ་པ་དང་། །སྐྲངས་ཀྱི་ཐ་མ་དམག་གིས་བསྐོར་བ་དང་། །སྟེང་དུ་གནམ་ལྕགས་དབབ་པ་བཞི་ཡིས་བཅོས། །བསྲེགས་རྗེས་ཁོང་སྨན་བྱུག་པ་བསྟུན་ལ་བསད། །ཐུབ་པའི་རྟགས་སུ་སྐྲངས་བྲི་ཟླུག་གཟེར་ཆོགས། །ཡང་ན་རྣག་ཏུ་ཁུགས་ན་འཆོ་བ་ཡིན། །རྣག་ཏུ་ཁུགས་ནས་ཡན་ལག་བཞིན་དུ་བཅོས།** །ཞེས་པ་སྟེ། བྱུག་པ་དང་ཁོང་སྨན་གཉིས་ཀྱིས་མ་སོད་ན་གང་བྱུང་གི་སྟེང་མེས་བསྲེགས་ལ་ལྕུང་པའི་མདོ་སྒོ་བགག་པ་ནི་རྐང་པར་བྱུང་ན་སྙིང་རྩ་མིག་དམར་ལག་པར་བྱུང་ན་ཨ་སོ། མགོ་ལ་བྱུང་ན་རྩེ་ཆུང་དང་ཚངས་བུག་དང་གཞན་གར་བྲོས་ཀྱང་བསྲེག རི་བོའི་རྩེ་ལ་མེ་རྒྱ་གདབ་པ་ནི་ཁོང་དུ་ཤོར་རམ་ལུས་སྨྲབས་སུ་བྱུང་ན་སྤྱི་གཙུག་དང་རྩ་འཕྲང་རྒྱས་པར་སྲོམ་ན་དཀར་ནག་མཚམས་ཚིགས་པ་དྲུག་པ་སྲིན་ལག་བཞིའི་རྩེ་སོག་པའི་མེ་ལོང་གཉིས་རྐང་ལག་གི་མཐིལ་བཞི་རྣམས་བསྲེག་པ་ལ་མེ་རྒྱས་གདབ་པོ་ཞེས་དང་སྐྲངས་པོ་གང་བྱུང་གི་ཐ་མ་ནས་སོར་རེ་བར་མཚམས་བྱས་ཏེལ་པས་དམག་གིས་བསྐོར་བ་ལྟར་བསྲེག་པ་དང་། སྟེང་དུ་ཞེས་འབྲུམ་དང་སྐྲངས་པའི་དབྱིབས། ཉ་སྦྲུལ་གྱི་མཇུག་མ་དང་རྟ་བླའི་རྐང་པ་སྡིག་པའི་རྭ་སྦལ་པའི་རྒྱབ་ལྕོང་མོའི་མགོ་ན་ཆུང་གི་ནུ་མ་ལྕེ་བུའི་དཀྱིལ་རྣམས་ལ་གནམ་ལྕགས་དབབ་པ་སྟེ་ལྕགས་ཀྱི་ཏེལ་པས་བསྲེག་པ་བཞིས་བཅོས་ཤིང་ཁྱད་པར་སྐྲངས་གང་ཆེའི་སྟེང་དུ་འབུར་པོར་ཡོད་ན་རྒྱ་གྲམ་དུ་བསྲེག་པ་དང་བསྲེགས་པའི་རྗེས་ལ་ཁོང་སྨན་དང་བྱུག་པ་གཉིས་ཀྱང་བསྟུན་ལ་བསད་པས་ནད་དེ་ཐུབ་པའི་རྟགས་སུ་སྐྲངས་དེ་བྲི་ལ་ཟླུག་གཟེར་རྣམས་ཆོགས་པ་འམ་ཡང་ན་སྐྲངས་པོ་དེ་རྣག་ཏུ་ཁུགས་ན་འཆོ་བ་ཡིན་པས་རྣག་ཏུ་ཁུགས་ནས་སླེན་མ་སླེན་གསང་ས་དབུག་ཐབས་སོགས་ཡན་ལག་གི་ལེའུ་བཞིན་དུ་བཅོས་དགོས་སོ། །

༢ ལོག་གནོན་བསྟན་པ།

ནད་ལོག་བྱེར་ཞུད་འཁྲུམས་དང་ཆུ་སེར་ལོག །ཅེས་པ་སྟེ། ནད་ལོག་པ་བྱེར་བ་དང་ཞུད་པ་དང་འཁྲུམས་དང་ཆུ་སེར་ལོག་པ་བཞིའོ། །

ཀ༡ བྱེར་བའི་བཅོས་བསྟན་པ། **བྱེར་ལ་རྩ་ཤ་སྐྱི་རྣག་བྱེར་བ་བཞི།** །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེར་བ་ལ་ཡང་རྩ་དང་ཤ་དང་སྐྱི་དང་རྣག་བྱེར་བ་བཞིའོ། །

ཁ༡ རྩ་བྱེར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། **རྩ་བྱེར་མེ་བཙའ་གཏར་ག་སྦྱོངས་ཀྱིས་དགུག** །ཅེས་པ་སྟེ། རྩ་བྱེར་འཕར་རྩ་ལ་མེ་བཙའ་ དང་ཁྲག་རྩ་ལ་གཏར་ག་གང་ཉེར་བྱེད་ཅིང་རྩ་སྦྱོང་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱིས་དགུག་པར་བྱའོ། །

ཁ༢ ཤ་བྱེར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། **ཤ་བྱེར་ཁྲ་བོ་ནག་པོའི་ཆས་ཀྱིས་དགུག** །ཅེས་པ་སྟེ། ཤ་བྱེར་ལ་ཁྲ་བོ་ནག་པོའི་ཆས་ཀྱིས་ཡན་ལག་སྐབས་ཀྱི་རྨ་བཅོས་ལྟར་དགུག་གོ །

ཁ༣ སྐྱི་བྱེར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། **སྐྱི་བྱེར་ལྤགས་ལ་བྱེར་བ་སྐམ་རྩེས་དགུག** །ཅེས་པ་སྟེ། སྐྱི་ལ་བྱེར་བའམ་ལྤགས་ལ་བྱེར་བ་སྐམ་རྩེས་དགུག་སྟེ་སྐྱི་བུད་ན་སྐེ་ནག་མ་དང་། ཕ་བ་དགོ་དགོ་དང་། ཆུ་བལ་ལྷུང་གུ་རྣམས་མར་དཀར་དང་སྦྱར་བ་བྱུག རྨ་ཁ་ཆེ་ན་སྲུག་པ་ཆུ་མ་རྩེ་དྲེས་ཐག་སྙིང་པ་ཀ་ར་སྒོག་པའི་ཐལ་བ་མར་དཀར་བཅས་པའམ་ཡན་ལག་ལེའུའི་སྐམ་རྩེ་གང་རིགས་བྱུག་པར་བྱའོ། །

ཁ༤ རྣག་བྱེར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། **རྣག་བྱེར་ཁྲུས་ནན་དེབ་དང་ཚིངས་ཀྱིས་དགུག** །ཅེས་པ་སྟེ། རྣག་བྱེར་ལ་ཁྲུས་ནན་དེབ་དང་ཚིངས་སོགས་ཀྱང་ཡན་ལག་གི་རྨ་བཅོས་ལྟར་གྱིས་དགུག་པར་བྱའོ། །

ཀ༢ ཞུད་པ་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། **ཞུད་པ་གནོན་བཅོས་ཞོ་སྲང་སྦྱར་བས་བསྐྱང་། །ཡང་ན་སྲང་མ་བྱུག་པས་བྲན་ལ་བདུག** །ཅེས་པ་སྟེ། ཞུད་པ་ལ་གནོན་བཅོས་ཞོ་དང་སྲང་མ་སྦྱར་བས་བསྐྱང་བའམ་ཡང་ན་སྲང་མ་བྱུགས་ལ་ཕྱེས་བྲན་ལ་བདུག

ཀ༣ འཁྲུམས་པ་བཅོས་ཐབས། **འཁྲུམས་པ་དོན་འཁྲུམས་རྩ་དྲག་ཇམ་པ་གཏོད། །འཕྲང་བཅད་ཁོང་དུ་བསྟུས་ལ་གཉེན་པོས་བསད། །སྔོད་འཁྲུམས་དང་ག་མི་བདེ་འཁྲུ་སྐྱུག་བྱེད། །བཤལ་གྱིས་སྦྱང་བ་ལོག་གནོན་དམ་པ་ཡིན།** །ཞེས་པ་སྟེ། འཁྲུམས་པ་ནི་དོན་ལ་འཁྲུམས་ན་རྩ་དྲག་ཅིང་དབུགས་ཇམ་པ་གཏོད་པ་འབྱུང་བས་དོན་གང་ལ་འཁྲུམས་དེའི་རྩ་མེ་བཅས་འབྲོས་པའི་འཕྲང་བཅད་ལ་ཁོང་དུ་ཤོར་བའི་རྩ་ལ་མེ་གདབ། བུར་ཆང་བཏང་བས་བསྟུས་ལ་གཉེན་པོ་བོང་ང་ནག་པོའི་ཕྱེ་མས་བསད་དོ། །སྔོད་དྲུག་ཏུ་འཁྲུམས་ན་དང་ག་མི་བདེ་ལ་འཁྲུ་ཞིང་སྐྱུག་པར་བྱེད་པས་དེ་ལ་སྤྱི་བཅོས་སྐབས་ཀྱི་སྟེང་གར་བབས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པའི་བཤལ་གྱིས་སྦྱང་བ་ལོགགནོན་གྱི་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀ༤ ཆུ་སེར་ནག་པོར་ལོག་པའི་བཅོས་ཐབས། **ཆུ་སེར་ནག་པོར་ལོག་ན་སྨྱོ་འབོག་བྱེད། །མིག་མདོག་སྔ་ནས་ཆུ་སེར་ཁྲག་འཛག་ན། །སྣ་བཤལ་བཏང་ཞིང་ག་བུར་རྒྱལ་བློན་སྦྱར། །དྲུག་པ་བདུན་པ་དཀར་ནག་མཚམས་སུ་བསྲེག །དེ་ལ་སྐྱིད་མེད་ལས་ཀྱིས་འཆི་བ་ཡིན།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཆུ་སེར་ནག་པོར་ལོག་པ་ན་སྨྱོ་ཞིང་འབོག་པར་བྱེད་ལ་མིག་ལྡོག་ཅིང་སྔ་ནས་ཀྱང་ཆུ་སེར་དང་ཁྲག་འཛག་ན་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་སྣ་བཤལ་བཏང་ཞིང་། ག་བུར་རྒྱལ་བློན་སྦྱར་ལ་ཚིགས་པ་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་དཀར་ནག་མཚམས་རྣམས་སུ་བསྲེག་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་སྐྱིད་མེད་ན་ལས་ཀྱི་འཆི་བ་ཡིན་ནོ། །

༣ ཁྱད་པར་གག་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་གཉེན་པོ་དང་། ལོག་གནོན་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

༡ གཉེན་པོ་བསྟན་པ།

གག་པའི་བཅོས་ཐབས་ཞི་བཙུ་བཅད་པ་ནི། །ཞེས་པ་སྟེ། གག་པའི་བཅོས་ཐབས་ལ་ཞི་བ་དང་བཙུ་བ་དང་བཅད་པ་གསུམ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་པའོ། །

ཀ༡ ཞི་བ་བསྟན་པ། **ཞི་བ་ཚྭ་བཙོད་འཛིན་པ་ཕོ་ཆོས་གདབ།** །ཅེས་པ་སྟེ། ཞི་བ་ལ་རྒྱ་ཚྭ་བཙོད་དང་འཛིན་པ་ཕོ་ཆོས་ཏེ་རྒྱ་སྐྱེགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་གདབ་བོ། །

ཀ༢ བཙུ་བ་བསྟན་པ། **བཙུ་བ་ཚ་ལ་རྒྱ་ཚ་མཚུར་གཉིས་གདབ།** །ཅེས་པ་སྟེ། བཙུ་བར་བྱ་བ་ལ་ཚ་ལ་དང་རྒྱ་ཚྭ་དང་སེར་མཚུར་དང་ནག་མཚུར་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་གདབ་བོ། །

ཀ༣ བཅད་པ་བསྟན་པ། **བཅད་པ་རྒྱ་ཚ་རུ་ཏ་ཤུ་དག་གདབ།** **།དེས་མ་ཆོད་ན་ཀྲུང་བུས་བཞར་རྗེས་བསྲེག** །ཅེས་པ་སྟེ། བཅད་པ་ལ་རྒྱ་ཚྭ་དང་རུ་ཏ་དང་ཤུ་དག་གསུམ་གྱི་ཕྱེ་མ་གདབ་ཅིང་དེས་མ་ཆོད་ན་ཀྲུང་བུས་བཞར་བའི་རྗེས་ལྕུགས་ཀྱི་ཏིལ་པས་བསྲེག་པར་བྱའོ། །

ཀ༤ མཇུག་བསྡུ་བ། **གག་པ་གཉན་ཚད་གྲེ་བར་འགགས་པའི་ཕྱིར།** **།འདི་ལ་དཔྱད་མཆོག་སྦྱོངས་འདྲ་གཞན་ན་མེད།** །ཅེས་པ་སྟེ། གག་པ་ནི་གཉན་ཚད་གྲེ་བར་བབས་ནས་འགགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་དཔྱད་མཆོག་གོང་གི་རོ་དབྱུང་བའི་སྦྱོང་སྨན་ཆེན་མོ་དེ་འདྲ་བ་གཞན་ན་མེད་པས་དེས་སྦྱོང་དགོས་སོ། །

༢ ལོག་གནོན་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡར་རྫོང་གླུད་པར་ཤོར་བ་དང་། མར་རྫོང་སྙིང་ལ་ཤོར་བ་གཉིས་སོ། །

ཀ༡ ཡར་རྫོང་གླུད་པར་ཤོར་བ་བསྟན་པ། **ནད་ལོག་ཡར་རྫོང་གླུད་ལ་ཤོར་བ་ན།** **།སྣ་ནས་ཆུ་སེར་འཛག་ཅིང་བླ་འཚོལ་སྨྲ།** **།དེ་ལ་སྣ་བཤལ་བཏང་ལ་ཆུ་སེར་སྦྱང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། ནད་ལོག་ནས་ཡར་རྫོང་གླུད་པ་ལ་ཤོར་བ་ཡིན་ན་སྣ་ནས་ཆུ་སེར་དྲི་མི་ཞིམ་པ་འཛག་ཅིང་ བླ་འཚོལ་མང་དུ་སྨྲ་བས་དེ་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣ་བཤལ་བཏང་ལ་ཆུ་སེར་རྣམས་སྦྱང་ངོ་། །

མཀ༢ ར་རྫོང་སྙིང་ལ་ཤོར་བ་བསྟན་པ། **མར་རྫོང་སྙིང་ལ་ཤོར་ན་ཤེས་པ་སྨྱོ།** **།ལྩེ་གཞུང་ནག་ལ་ག་བུར་རྒྱལ་བློན་སྦྱར།** **།དེ་ལ་སྐྱེད་མེད་ཆེ་ཟད་ཕྱང་བར་བྱ།** **།ཞེས་གསུངས་སོ།** །ཞེས་པ་སྟེ། མར་རྫོང་སྙིང་ལ་ཤོར་བ་ན་ཤེས་པ་སྨྱོ་ཞིང་ལྩེ་གཞུང་ནག་པོ་ལ་སོང་ན་ག་བུར་རྒྱལ་བློན་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྦྱར་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་སྐྱེད་མེད་ན་ཆེ་ཟད་པ་ཡིན་པས་འཆི་འཆིའི་སློ་ནས་ཕྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་རྩི་སྙིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་གག་ལྷོག་བཅོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པའོ།། །།

ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ། ཆམ་རིམས་བཅོས་པ།

༄༅། །ཆམ་རིམས་གསོ་བའི་ལེའུའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཞུས་ཞིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ། །

ཞུས་ཞིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དེ་ནས་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཞུས། །ཆམ་པའི་རིམས་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་དབྱེ་བ་དང་། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་བཤད་དུ་གསོལ། །དེ་སྐད་ཞུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། གག་ལྷོག་གི་ལེའུ་གསུངས་པའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་སོ། །ཆམ་པའི་རིམས་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་དབྱེ་བ་དང་དེའི་རྟགས་དང་བཅོས་པའི་ཐབས་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་ཞུས་པའི་དོན་ལ་སྟོན་པས་ལན་གསུངས་པ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །

དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

དེ་ལའང་རྒྱུ་དང་། རྐྱེན། དབྱེ་བ། རྟགས། བཅོས་ཐབས་བཅས་རྣམ་པ་ལྔའོ། །

དང་པོ། ཆམ་རིམས་ཀྱི་རྒྱུ་བསྟན་པ།

ཆམ་པའི་རྒྱུ་ནི་རིམས་སྤྱི་འདྲ་བ་ལ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆམ་པའི་རྒྱུ་ནི་ངོ་བོ་རིམས་སྤྱི་དང་ཕྱོགས་འདྲ་བ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ། རྐྱེན་བསྟན་པ།

ཁྱད་པར་མི་གཙང་ཟས་སྤྱོད་ཁ་ཟས་འདྲེས། །རླུལ་རྩུབ་གྲིབ་ཕོག་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྐྱེན་ནི་ཁྱད་པར་མི་གཙང་བའི་ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་དང་ཁ་ཟས་སོགས་འདྲེས་པ་དང་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་མར་རྩ་རོ་རྐྱང་གི་སྣ་ཟངས་དུང་ཁ་གདངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལས་དེ་ལ་རླུལ་འཚུབ་དང་གྲིབ་ཕོག གདོན་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་རྩ་དེ་ཆམ་ལ་ཕབ་པས་ཆམ་པར་ཀྱང་གྲགས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དབྱེ་བ་གྲི་ཆམ་གློ་ཆམ་རིམས་ཆམ་དང་། །སྣ་ཆམ་དག་དང་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་ཕྱེ་ན་གྲི་ཆམ་དང་གློ་ཆམ་དང་རིམས་ཆམ་དང་སྣ་ཆམ་ཞེས་པ་དག་དང་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་གྲི་ཆམ་དང་། གློ་ཆམ། རིམས་ཆམ། སྣ་ཆམ་སྟེ་བཞི་ཡོད་དོ། །

༡ གྲི་ཆམ་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་རྟགས་དང་པོ་གྲི་བ་རྐན་མཚུལ་ཚ། །བར་དུ་སྣ་ཆུ་འཛག་ཅིང་མཚུལ་པ་འགག །ཐ་མ་སྲིད་པ་མང་དུ་བསྡུད་ཅིང་འོང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ངོས་འཛིན་པའི་རྟགས་གྲི་ཆམ་དང་པོ་གྲི་བ་དང་རྐན་མཚུལ་རྣམས་ཚ་ལ་བར་དུ་སྣ་ནས་ཆུ་འཛག་ཅིང་མཚུལ་པ་འགགས་པ་དང་ཐ་མ་ལ་སྲིད་པ་མང་པོ་ཡང་ཡང་དུ་བསྡུད་ཅིང་འོང་ངོ་། །

༢ གློ་ཆམ་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

གློ་ཆམ་དང་པོ་གྲི་བ་ཚ་ཞིང་འཛེར། །བར་དུ་གློ་མང་མགོ་དང་བྲང་རྒྱབ་ན། །ཐ་མ་རྣག་ཏུ་ལུ་ཞིང་གློ་གཙོང་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་གློ་ཆམ་ལའང་གྲི་ཆམ་འདྲ་བར་དང་པོར་གྲི་བ་ཚ་ཞིང་འཛེར་ལ་བར་དུ་གློ་མང་ཞིང་མགོ་དང་བྲང་རྒྱབ་ན་བ་དང་། ཐ་མ་ལུད་པ་རྣག་ཏུ་ལུ་ཞིང་གློ་གཙོང་དུ་འགྱུར་རོ། །

༣ རིམས་ཆམ་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

རིམས་ཆམ་མགོ་དང་ཚིགས་གཞི་བྱིན་ཟུ་ན། ། རོ་སྟོད་མི་བདེ་བརླ་རྐེད་བརྟུས་སྐམ་བྱེད། །ཁ་ཁ་དང་ག་མི་བདེ་གྲང་ཤུམ་བྱེད། །སྟོད་ལ་ཤ་ཚ་རྨི་ལམ་ཟ་ཟི་མང་། །དེ་ལ་དྲག་ཤུལ་བཙུད་ཤོར་རྒྱས་གྱུར་ན། །ཆམ་པ་སྐྱུར་ཤོར་ཞེས་བྱ་ཤི་བ་མང་། །ཞེས་པ་སྟེ། རིམས་ཆམ་ནི་མགོ་དང་ཚིགས་གཞི་དང་བྱིན་པ་ཟུ་སོགས་ན་ལ་རོ་སྟོད་མི་བདེ་ཞིང་བརླ་དང་རྐེད་པ་བརྟུངས་སྐམ་བྱེད་པ་དང་ཁ་ཁ་ལ་དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་གྲང་ཤུམ་བྱེད་ཅིང་སྟོད་ལ་ཤ་ཚ་ཞིང་རྨི་ལམ་དུ་ཟ་ཟི་མང་བ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་དྲག་ཤུལ་གྱི་རིགས་དང་བཙུད་ཤོར་བས་རྒྱས་པར་གྱུར་ན་ཆམ་པར་སྐྱུར་ཤོར་བ་ཞེས་སུ་བྱ་སྟེ་ཤི་བ་མང་ངོ་། །

༤ སྣ་ཆམ་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

སྣ་ཆམ་སྣ་ཚ་གཡའ་ལ་སྣ་ཆུ་མང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྣ་ཆམ་ནི་སྣ་ཚ་ཞིང་ཟ་གཡའ་བྱེད་ན་སྣ་ཆུ་མང་ངོ་། །

ལྔ་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་ཐབས་ལ་སོ་སོའི་སྒོས་བཅོས་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིའི་ཟས་སྤྱོད་བསྟན་པ། འགྲམས་བཅོས་གཞན་དུ་ཁ་འཕངས་པ་གསུམ་མོ། །

༡ སོ་སོའི་སྦྱོར་བཅོས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་གྲི་ཆམ་དང་། གློ་ཆམ། རིམས་ཆམ། སྣ་ཆམ་གྱི་སྦྱོར་བཅོས་བསྟན་པའོ། །

༡ གྲི་ཆམ་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་ཐབས་གྲི་ཆམ་ཟས་སྤྱོད་གཟབས་པས་འཚོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་པའི་ཐབས་ནི་གྲི་ཆམ་ལ་ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་གཟབ་པས་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །

༢ གློ་ཆམ་གྱི་བཅོས་བསྟན་པ།

གློ་ཆམ་ཨ་རུ་ར་ཡི་ཁམ་མྱུར་བྱ། །སྲོ་ལོ་ཤིང་མངར་སྤང་རྒྱན་གྲང་ཐང་བཏང་། །གྲི་བ་ཚ་འཛེར་ལི་ཤི་དྲུག་པ་སྦྱར། །མཇུག་ཏུ་ཆམ་ནད་ལུད་པ་མ་ཆོད་ན། །ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔས་ཚ་བའི་གཏིང་བརྡོན་ལ། །བུར་དཀར་གསར་འཛམ་བསིལ་བཅུད་གློ་རླུང་གསོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གློ་ཆམ་ལ་ཨ་རུ་རའི་ཁམ་མྱུར་བྱ་བ་དང་སྲོ་ལོ་དཀར་པོ་དང་ཤིང་མངར་དང་སྤང་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་གྲང་ཐང་བཏང་། གྲི་བ་ཚ་ཞིང་འཛེར་ན་ལི་ཤི་དྲུག་པ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྦྱར་བ་དང་མཇུག་ཏུ་ཆམ་ནད་ལ་སོང་ནས་ལུད་པ་མ་ཆོད་ན་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ག་བུར་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔས་ཚ་བའི་གཏིང་བརྡོན་ལ་བུར་དཀར་དང་གསར་འཛམ་གྱི་རིགས་བསིལ་བཅུད་ཀྱིས་གློ་རླུང་གསོའོ། །

༣ ཆམ་རིམས་ཀྱི་བཅོས་བསྟན་པ།

ཆམ་རིམས་སྨྱུང་བར་འདུག་ལ་ཆུ་སྐོལ་བཏུང་། །འབྲས་བུ་གསུམ་དང་སླེ་ཏྲེས་ཏིག་ཏ་དང་། །མ་ནུ་ཧོང་ལེན་ཐང་བཏང་ཚུལ་དུ་དབྱུང་། །ཚ་བ་སྨིན་གསོད་དུས་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན། །དྲི་བཟང་བཞི་དང་ཞོ་སྦྱར་ཆམ་པ་སེལ། །སེ་འབྲུ་སྐྱུ་རུ་ཞོ་སྦྱར་དེ་བཞིན་ནོ། །བ་ལུ་དུ་ཏིག་སྟར་བུ་ཚ་བ་གསུམ། །ཟི་ར་དབྱི་མོང་ཅི་ཏྲ་ཀ་ཆ་གཉིས། །དྲི་བཟང་བཞི་ལ་ཆ་ཕྱེད་ཀ་ར་སྦྱར། །ལུད་པ་ཆམ་པ་རྒྱས་དང་དབུགས་མི་བདེ། །འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་སྐད་སྟན་ཡི་ག་འབྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཆམ་རིམས་ལ་དང་པོ་ཟས་མེད་པར་སྨྱུང་བར་འདུག་ལ་ཆུ་བསྐོལ་བཏུང་བ་དང་། ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་སླེ་ཏྲེས་དང་ཏིག་ཏ་དང་མ་ནུ་དང་ཧོང་ལེན་གྱི་ཐང་བཏང་ལ་གོས་ཀྱིས་ཕྱིབས་པའི་ཚུལ་དུ་དབྱུང་ཞིང་ཚ་བ་སྨིན་པ་དང་གསོད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དྲི་བཟང་བཞི་ཞེས་པར་མཆན་ལ་ལར་ད་ལིས་སུག་སྨེལ་གཉྫ་པ་ཏྲ་ག་སར་བཞི་དང་། ཡང་སུག་སྨེལ། མ་ནུ་པ་ཏྲ། པདྨ་ག་སར། ལི་ཤི་ཟེར་བ་དང་། བྱ་པ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་བ་ནི། དྲི་བཟང་ཞེས་པ་ག་དུར་བཞི་ཞེས་པར་ཤིང་ཚ་སུག་སྨེལ་གཉྫ་པ་ཏྲ་ག་སར་ཞེས་བཀོད་འདུག་པ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པར། ཤིང་ཚ་སུག་སྨེལ་པ་ཏྲ་དང་། །ག་སར་དང་བཅས་དྲི་བཟང་བཞི། །ཞེས་སོགས་འདུག་ཀྱང་། ཟླ་ཟེར་དུ་ནི། ཤིང་ཚ་ཞོ་དོ། སུག་སྨེལ་ཞོ་གསུམ། གཉྫ་པ་ཏྲ་ཞོ་དྲུག ཙུ་གང་ཞོ་བརྒྱད་དོ་གསུངས་པ་དེ་ཞོ་དང་སྦྱར་བས་ཆམ་པ་སེལ་ལོ། ཡང་ན་སེ་འབྲུ་དང་སྐྱུ་རུ

ར་ཞོ་དང་སྦྱར་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བ་ལུ་དང་ད་ཏྲིག་དང་སྟར་བུ་དང་སྣ་སྐྱ་དང་པི་པི་ལིང་ཕོ་བ་རིས་ཏེ་ཚ་བ་གསུམ། ཟི་ར་དཀར་པོ་དབྱི་མོང་ཅོ་ཧྲ་ཀ་རྣམས་བསྲེས་པ་ཆ་གཉིས། གོང་གི་དྲི་བཟང་བཞི་ལ་ཆ་ཕྱེད་དེ་ཀ་ར་དང་སྦྱར་བས་ལུད་པ་དང་ཆམ་པ་རྒྱས་པ་དང་དབུགས་མི་བདེ་བ་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་སྐད་སྙན་ལ་ཡི་ག་འབྱེད་དོ། །

༡ སྣ་ཆམ་གྱི་བཅོས་བསྟན་པ།

སྣ་ཆམ་ཡོས་ཀྱི་ཧྣངས་པས་བདུགས་ན་ཕན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྣ་ཆམ་ནི་ཡོས་ཀྱི་ཧྣངས་པས་བདུགས་ན་ཕན་ནོ། །

༢ སྤྱིའི་ཟས་སྤྱོད་བསྟན་པ།

ཆུ་འཕྲུལ་ཆབ་ཚ་ལྤྱི་རྫོགས་ཞོ་དར་བསྟེན། །དྲག་ཤུལ་ཉིན་གཉིད་དྲོད་བཙུད་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆུ་འཕྲུལ་ཞེས་ཨ་སྦྱར་ཆུ་གྲོག་གཉིས་དང་འདྲ་བ་ཟས་ཀྱི་ནད་ཆེན་དུ་དོགས་པའི་མཚན་བུ་དང་བཤད་པ་སོགས་རེ་གཉིས་སྣང་ཡང་མཁྲིས་པའི་བཅོས་སུ་བཤད་པའི་ཆུའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔྱད་དམ་སྤྱོད་ལམ་དང་། ཟས་ནི་ཆབ་ཚ་སྟེ་ཛ་འཛམ་པ་དང་ལྤྱི་རྫོགས་དང་བ་རའི་ཞོ་དར་བསྟེན་པ་དང་། དྲག་ཤུལ་གྱི་རིགས་དང་ཉིན་པར་གཉིད་ལོག་པ་དྲོད་དང་བཙུད་ཀྱི་རིགས་སྤང་བར་བྱའོ། །

༣ འགྲམས་བཅོས་གཞན་དུ་ཁ་འཕངས་པ།

འགྲམས་ནས་རིམས་སམ་འཁྲུགས་སུ་ཤོར་བ་ན། །བརྟེན་པས་རང་རང་གཞུང་བཞིན་བཅོས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཟས་སྤྱོད་ལོག་པས་འགྲམས་ནས་རིམས་སམ་ཡང་ན་འཁྲུགས་སུ་ཤོར་བ་ཡིན་ན་བརྟེན་པས་འགྲམས་འཁྲུགས་རང་རང་གི་གཞུང་བཞིན་དུ་བཅོས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་རྩི་སྙིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཆམ་རིམས་བཅོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པའོ། ། འདི་ཡན་གྱི་དུམ་བུ་གསུམ་པ་མན་ངག་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་གསུམ་པ་ཚད་པའི་སྐོར་རྣམས་བཤད་པའོ།། །།